

INOVOVANÝ

Školský vzdelávací program 1. stupeň

Vzdelanie ti otvorí dvere do sveta úspechu

Učebné osnovy

3. ročník

Vypracované učebné osnovy jednotlivých predmetov vychádzajú z učebných osnov štátneho vzdelávacieho programu pre primárne vzdelávanie. Osnovy jednotlivých predmetov charakterizujú predmet, definujú jeho ciele, rozvoj kľúčových spôsobilostí, uvádzajú používané metódy a formy práce, učebné zdroje, hodnotenie žiakov v predmete, obsah (obsahový štandard), požiadavky na výstup (výkonový štandard) a začlenenie prierezových tém.

Osnovy jednotlivých predmetov sú uvádzané samostatne.

Tvorí vlastný didaktický program vzdelávania pre každý predmet. Vychádzajú zo Štátneho vzdelávacieho programu a reflektujú profil absolventa a zameranie školy.

Učebné osnovy obsahujú:

1. Charakteristiku predmetu, jeho význam v obsahu vzdelávania
2. Rozvíjajúce ciele, predmetové spôsobilosti, vychádzajúce z kľúčových spôsobilostí
3. Témy, prostredníctvom ktorých rozvíjame kompetencie, obsah, prierezové témy a prepojenie s inými predmetmi
4. Požiadavky na výstup
5. Metódy a formy práce – stratégie vyučovania

6. Učebné zdroje sú zdrojom informácií pre žiakov. Sú to učebnice, odborná literatúra, odborné časopisy, náučné slovníky, materiálno-technické a didaktické prostriedky a pod.
7. Hodnotenie predmetu

Učebné osnovy sú totožné s inovovaným vzdelávacím štandardom iŠVP.

SLOVENSKÝ JAZYK A LITERATÚRA

3. ročník

Časový rozsah výučby:	8 hodín týždenne, 264 hodín ročne Čítanie a literárna výchova 4 hodiny týždenne, 132 hodín ročne Slovenský jazyk 4 hodín týždenne, 132 hodín ročne
Názov ŠVP:	Štátny vzdelávací program 1. stupňa základnej školy
Názov ŠkVP:	Školský vzdelávací program pre 1. stupeň ZŠ ISCED 1
Kód a názov odboru štúdia:	primárne vzdelávanie
Ročník:	tretí
Stupeň vzdelania:	primárne vzdelávanie
Forma štúdia:	denná
Vyučovací jazyk:	slovenský jazyk

Charakteristika predmetu, jeho význam v obsahu vzdelávania

Učebný predmet slovenský jazyk a literatúra má vo vzdelávaní nezastupiteľné miesto. Je základným prostriedkom pre nadobúdanie kultúrnej gramotnosti žiaka, jeho kľúčových kompetencií. Umožňuje porozumenie a osvojenie si poznatkov vo všetkých vzdelávacích oblastiach. Z tohto dôvodu má v systéme primárneho vzdelávania kľúčové, centrálné postavenie. Spôsobilosti, ktoré žiak v rámci tohto učebného predmetu nadobudne, majú

zásadný vplyv na jeho vzdelávanie aj v ďalších vzdelávacích oblastiach, učebných predmetoch. Kvalita spôsobilostí používať materinský jazyk zásadne ovplyvňuje aj komunikáciu žiaka s jeho okolím, vytváranie vzťahov s inými ľuďmi a formuje zaradenie žiaka do spoločnosti. Cieľom výučby slovenského jazyka na primárnom stupni vzdelávania je naučiť spisovný jazyk na takej úrovni, aby ho žiaci vedeli používať v praktickom živote. Používanie jazyka vnímame ako komplexné využívanie všetkých komunikačných zručností – rozprávania, písania, čítania a počúvania.

Rozvíjajúce ciele, predmetové spôsobilosti vychádzajúce z kľúčových kompetencií

Špecifickým cieľom jazykového vyučovania v treťom ročníku je zvládnutie učiva, zameraného na pravopisné pravidlá. Žiaci získavajú základné poznatky o jazykovom systéme slovných druhov, zvlášť ohybných slovných druhov. Intenzívna pozornosť sa venuje práci s textom.

Žiaci rozlišujú slohové útvary: rozprávanie, opis, oznámenie, správa a i. Zvyšujeme požiadavky na čítanie s porozumením a na samostatnú tvorbu textov podľa zadania.

Jednotlivé zložky učebného predmetu slovenský jazyk a literatúra majú v tomto ročníku nasledovné špecifiká:

Jazyková a slohová zložka – osvojenie si základných pravopisných pravidiel a kľúčových pojmov o jazykovom systéme, slovných druhoch na elementárnej úrovni. Nadobudnutie spôsobilosti ústne prezentovať výsledky svojej práce, rozprávať podľa predlohy alebo zadania. Napísať krátke útvary podľa špecifického zamerania učiva.

Čítanie a literárna výchova – zdokonaľovanie techniky čítania, osvojenie si významu určených literárnych pojmov, estetické vnímanie literárneho diela, obsahová analýza textu na primeranej úrovni, čítanie s porozumením. Identifikácia informácií priamo uvedených v texte, formulovanie otázok k týmto informáciám a identifikovanie informácií uvedených v texte nepriamo.

Pre jednotlivé zložky učebného predmetu môžeme v tomto ročníku formulovať nasledovné špecifiká:

Rozprávanie: žiaci si rozšíria aktívnu slovnú zásobu, primerane použijú komunikačné konvencie. Zdokonalia svoj ústny prejav rozprávaním krátkych príbehov. Okrem obsahovej stránky ústnych prejavov je potrebné od nich vyžadovať aj správnu výslovnosť.

Počúvanie: žiaci sa zdokonaľujú v spôsobilosti počúvať partnera v rámci komunikácie. Nadobúdajú skúsenosti pri počúvaní spolužiakov pri ich prezentáciách, vedia formulovať otázky k informáciám zadaným v prezentovanom texte. Od žiakov vyžadujeme, aby porozumeli nielen inštrukciám učiteľa pri riešení úlohy, ale aby nadobudli aj spôsobilosť vyžiadať si chýbajúce informácie.

Čítanie: žiaci sa zdokonaľujú v technike čítania a v porozumení čítaného textu. Vyžadujeme porozumenie informáciám, ktoré sú v texte uvedené nepriamo na základe otázky formulovanej učiteľom. Žiaci triedia texty podľa ich vlastností.

Písanie: žiaci čitateľne prepisujú a odpisujú text. Samostatne tvoria krátke texty podľa zadania učiteľa.

Poznávacie a rečové spôsobilosti:

Motorické zručnosti

- čítať písmená abecedy a arabské číslice aj v súvislosti s učivom v matematike
- odpísať alebo podľa diktovania napísať jednoduchý text a arabské číslice

Pamäťové, klasifikačné a aplikačné zručnosti

- zapamätať si základné informácie a vedieť ich použiť v praxi
- v písomnom prejave aplikovať pravopisnú normu určenú pre 3. ročník

Analytické zručnosti

- vedieť realizovať hláskovú analýzu a syntézu slov

Tvorivé zručnosti

- porozprávať krátky príbeh (vlastný zážitok alebo vymyslený príbeh)
- porozprávať príbeh podľa predlohy (podľa obrázkov, podľa názvu)
- dokončiť rozprávanie alebo neukončenú rozprávku alebo iný literárny žáner
- zdramatizovať kratší prozaický alebo básnický text

Verejná prezentácia textu, verejný prejav

- pri ústnom prejave dodržiavať správne dýchanie, artikuláciu a spisovnú výslovnosť na úrovni žiaka 3. roč.
- osvojiť si výslovnosťnú normu s uplatnením suprasegmentárnych javov
- reprodukovať umelecký text (doslovne, podrobne, stručne)

Komunikačné zručnosti

- adekvátne komunikovať s prihliadnutím na komunikačnú situáciu
- vyjadrovať sa neverbálne a pochopiť neverbálnu komunikáciu
- naučiť žiaka verejne prezentovať a obhájiť vlastný názor

Témy, prostredníctvom ktorých rozvíjame kompetencie, obsah, prierezové témy, prepojenie s inými predmetmi

Písanie

Nácvik písania prebiehajúci v súčinnosti s nácvikom čítania v postupnosti krokov :

- malé a veľké písmená písanej a tlačenej abecedy jednotlivých tvarových skupín
- arabské číslice,
- písanie krátkych jednoduchých viet,
- písanie vlastných mien osôb, miesta bydliska a prvého slova vo vete,
- dodržiavanie základných hygienických návykov (správne držanie tela, správne umiestnenie zošita, dodržiavanie optimálnej vzdialenosti od papiera, správne držanie a vedenie ceruzky a pera, udržiavanie poriadku v školských potrebách), pracovných návykov (pracovný postup pri odpisovaní, prepisovaní, diktovaní, kontrole napísaného textu)

Jazykové javy

Jazykové pojmy

Písmo (malé, veľké, tlačené, písané), hláska, slabika, slovo, veta, text a jeho členenie (riadok, nadpis, článok).

Rozlišovacie (diakritické) znamienka

Dĺžeň, mäkčeň, vokáň, dve bodky.

Rozdeľovacie (interpunkčné) znamienka

Bodka, otáznik, výkričník, čiarka, spojovník, zátvorka.

Literárna výchova v tretom ročníku:

Výcvik čítania:

- počúvanie čítaného textu,

- dychové cvičenia,
- očná gymnastika,
- pohybové hry,
- analyticko-syntetická a globálna metóda, ktorej výsledkom je čitateľská zručnosť (od hlásky k vete).

Tematické celky:

Tematické osnovanie súvisí s vlastivedou (orientácia v čase a priestore).

- Ľudová slovesnosť
 - riekanky
 - vyčítanky
 - rapotanky
 - hádanky
 - povesť
- Autorské rozprávky.
- Poézia a próza slovenských a svetových autorov.
- Literatúra pre deti a mládež

Pojmy:

odsek, hlavná a vedľajšia postava, hlavná myšlienka

Prierezové témy

Povinnou súčasťou obsahu vzdelávania sú prierezové témy, ktoré sa spravidla prelínajú cez vzdelávacie oblasti. Prierezové témy môžeme realizovať viacerými formami, ako :

- integrovanú súčasť vzdelávacieho obsahu daného predmetu
- formou projektu
- formou kurzu

Nevyhnutnou podmienkou účinnosti prierezovej témy je používanie aktivizujúcich, interaktívnych učebných metód. Výber spôsobu a času prierezovej témy je v kompetencii každého učiteľa. Prierezové témy priaznivo ovplyvňujú proces utvárania a rozvíjania funkčných kompetencií žiakov.

MULTIKULTÚRNA VÝCHOVA - cieľom je rozvoj chápania iných kultúr, akceptácia a rozvoj medziľudských vzťahov, tolerancie.

MEDIÁLNA VÝCHOVA - cieľom je zmysluplné, selektívne a kriticky využívať médiá a ich produkty, uvedomovať si aj negatívne vplyvy na rozvoj svojej osobnosti.

OSOBNOSTNÝ A SOCIÁLNY ROZVOJ - cieľom je rozvíjať sebareflexiu, sebaopoznávanie, sebaúctu, sebadôveru, seba vzdelávanie a zodpovednosť za svoje konanie, prevencia sociálno-patologických javov v škole.

ENVIRONMENTÁLNA VÝCHOVA – cieľom je rozvíjať vzťah medzi človekom a jeho životným prostredím.

DOPRAVNÁ VÝCHOVA - cieľom je získať základné vedomosti, zručnosti a návyky zamerané na bezpečné správanie v rôznych dopravných situáciách.

OCHRANA ŽIVOTA A ZDRAVIA - cieľom je sebaochrana, poskytnutie prvej pomoci, rozvoj telesnej zdatnosti, civilná ochrana, zdravotná príprava.

TVORBA PROJEKTU A PREZENTAČNÉ ZRUČNOSTI - cieľom je komunikovať, argumentovať, používať informácie, riešiť problémy, spolupracovať v skupine, prezentovať sám seba ale aj prácu v skupine.

VÝCHOVA K MANŽELSTVU A RODIČOVSTVU - Cieľom uplatňovania tejto prierezovej témy je prispieť k tomu, aby (si) žiak:

- osvojil základné poznatky o biologických, psychických a sociálnych zmenách, ktoré ovplyvňujú vývin jeho osobnosti v súčasnosti i v budúcnosti;
- získal základné predpoklady pre zodpovedné rozhodnutia v oblasti medziľudských vzťahov;
- uprednostňoval základné princípy zdravého životného štýlu a nerizikového správania vo svojom (každodennom) živote.

Medzipredmetové vzťahy:

Učivo slovenského jazyka sa prelína s mnohými témami v prírodovede, vlastivede v etickej výchove, schopnosť komunikácie, hovoreného spisovného slova, hudobná výchova využíva ľudovú slovesnosť a klenotnicu tradícií. Rozprávky a príbehy sa na hodinách výtvarnej výchovy premieňajú na výtvarné obrazy.

Požiadavky na výstup

- Písanie a grafická stránka.
- Postupne a systematicky si žiaci osvojujú:
- Žiaci sa učia správne, čitateľne, esteticky a primerane rýchlo písať. Osvojujú si techniku písania a cvičia sa v nej.

- Osvojujú si výslovnostnú normu, cvičia sa v správnej artikulácii a v správnej výslovnosti pri asimilácii. Učia sa ústne realizovať text aj s uplatnením suprasegmentálnych javov.
- Osvojujú si základy pravopisnej normy, učia sa rozoznávať a používať správne slová/tvary slov, slovesné väzby od nesprávnych.
- Učia sa analyzovať text, vyhľadávať jazykové javy, triediť ich, vyhodnocovať a postupne zatrieďovať do systému
- Učia sa reprodukovat' text (doslovne, podrobne, stručne) a cvičia sa v uplatňovaní prebratých jazykových javov pri tvorbe vlastných textov, v ústnej a sčasti aj písomnej podobe. Tvoria vlastné texty zodpovedajúce komunikatívnemu zámeru.

Literárna a čitateľská stránka.

Výchovno-vzdelávacie ciele sú rámcové s tendenciou aplikovať ich v každom ročníku a rešpektovať vekové zvláštnosti a individuality žiakov. Cieľom čítania je čítanie pre radosť. Výcvik čítania sleduje osvojovanie si techniky a čitateľských kvalít v rovine zručností.

Literárna výchova absorbuje čítanie, aby budovala rovinu poznatkovú, ktorá rozmnožuje informácie, rovinu zážitkovú, ktorá sprostredkúva emotívne poznanie sveta, rovinu výchovnú, rozvíjajúcu osobnosť žiaka, rovinu komunikatívnu, ktorá mu umožňuje odovzdať poznané a precítené, resp. na základe toho tvoriť vlastné hodnoty, a rovinu estetickú, formujúcu jeho kvality života. Čítanie je jedným zo základných systémov ľudskej komunikácie, informačný systém s možnosťou medzi kultúrnej komunikácie. Čítanie a literatúra je slovesný znakový systém.

Výstupom má byť:

a) osvojenie si a zdokonaľovanie techniky a kvalít čítania:

- hlasové a dychové cvičenia,
- nácvik správnej artikulácie,
- nácvik spisovnej výslovnosti,
- uplatňovanie supra-segmentárnych javov,
- hlasné čítanie
- tiché čítanie,
- správne a plynulé čítanie,
- uvedomené čítanie,
- výberové čítanie,
- nácvik rôznych spôsobov čítania,
- výrazné (estetické) čítanie, pokus o umelecký prednes,

- b) počúvanie a čítanie literárnych textov,
- c) reprodukcia literárneho textu (verná, voľná, výberová, dotváranie na základe vlastnej fantázie...),
- d) neverbálna reprodukcia - kresba, pantomimická hra,
- e) analýza deja, konanie postáv, rozprávač...,
- f) formy a metódy zobrazovania,
- g) literárne a jazykové prostriedky,
- h) komparácia literárnych textov,
- ch) práca s ilustráciou, komiks,
- i) tvorivá dramatika,
- j) literárne dielo vo filme, televízii, videu, rozhlase...,
- k) orientácia v knižnici.

Výchovno-vzdelávacie ciele a ich realizácia sa vo vyučovacom procese uskutočňuje s vedomím súladnej protirečivosti. Rešpektuje sa pritom relatívnosť vzťahu čiastkovosti v celistvosti cieľov vyučovania čítania a literatúry.

Metódy a formy práce – stratégia vyučovania

Vo vyučovaní slovenského jazyka v 3. ročníku, vzhľadom na široký záber od rozvíjania zmyslových ústrojov až po nácvik plynulého čítania slov a krátkych celkov, sa používa veľa vyučovacích metód. Dominantné postavenie podľa platnej učebnice má **hlásková problémovo-analyticko-syntetická metóda** – dôsledné používanie analýzy a syntézy podporuje rozumový vývoj žiakov pri nácviku čítania a písania. Ustavične cvičí úsudok, pamäť a pozornosť. Tento postup súčasne podporuje uvedomené čítanie a vzbudzuje oň záujem.

Problémová metóda – vytvára vhodné podmienky a predpoklady na rozvoj tvorivého úsilia pri riešení drobných problémových úloh. Vzbudí u žiakov zvedavosť a aktivitu, ich myslenie sa stáva cieľavedomým.

Metóda rozhovoru – heuristická je nosným prvkom aktivity žiakov i učiteľa na hodine. Na základe riadeného rozhovoru vedie žiakov k aktivite a k plynulému postupu osvojovania si učiva.

Genetická metóda sa uplatňuje pri písaní, písmená skladáme z nacvičených prvkov písmen. Pri nácviku prvkov písmen postupujeme od jednoduchšieho k zložitejšiemu.

Skriptologická metóda pomáha upevňovať čítanie tým, že žiak si už v nácvikovom období precvičuje nové písmeno a slabiku aj písaním tlačeným písmom.

Pri nácviku čítania a písania sú nevyhnutné sluchové, zrakové, dychové a artikulačné cvičenia, ako aj rôzne motivačné didaktické hry na rozvoj pozornosti, postrehu, tvorivosti a samostatného myslenia.

Výsledkom tvorivej spolupráce učiteľ – žiak je správne používanie jazyka a jeho uplatňovanie v praktickom živote aj v písomnom prejave.

Učebné zdroje

Pracovný zošit a učebnica zo slovenského jazyka pre tretí ročník základných škôl z konkurzu

Doplnkové PL schválené MŠ SR

ITK – zdroje

Čítanka pre 3. ročník základných škôl z konkurzu

Autor:

Detská literatúra: knihy zo školskej žiackej knižnice, časopis Zornička, Adamko, a iné, CD nosiče s tvorbou pre mladší školský vek.

Všetko, čo učiteľ využíva na hodine

- PL vytvorené učiteľom
- Vlastné albumy, žiacke práce (z min. roka), portfólio žiakov
- Svojpomocne vytvorené učebné pomôcky
- Kabinetný fond
- Školský knižničný fond
- Doplnková literatúra (met. príručky, zbierky úloh, časopisy, elektronické časopisy, PZ, IKT zdroje (využívané na domácu prácu)
- Portál : www.zborovna.sk, www.infovekacik.sk, www.pastelka.sk a iné
- Edusoftwer: Detský kútik a iné edusoftwéry zakúpené zo školských zdrojov.
- Auditívne (sluchové): magnetofón, CD disk, počítačový program a iné
- Vizualne (zrakové): učebnica, zošit, návod, tabuľky, fotografia, výkres, projekt, nástenné obrazy, schémy, diagramy, mapa priesvitky, diapozitív, obraz a iné
- Taktilné (hmatové): modely, reálie a iné

- Audiovizuálne (zvukovo- zrakové): televízor, film, vidozáznam
- Kombinované: multimédia, učebnica
- Informačné technológie: audiovizuálne a počítač, interaktívna tabuľa

Hodnotenie predmetu

V tret'om ročníku ZŠ sú žiaci priebežne i súhrnne hodnotení známku, dôraz sa kladie na pozitívne, motivujúce hodnotenie prejavov a výsledkov práce žiaka.

Hodnotí sa jeho samostatnosť, tvorivosť, schopnosť analyzovať, zovšeobecňovať a aplikovať získané jazykové vedomosti a zručnosti.

Hodnotiace portfólio:

- Čitateľský prejav
- Písomné práce
- Písomné samostatné práce
- Aplikovanie osvojeného učiva a vedomostí
- Práca na projektoch
- Práca vo dvojiciach a v skupinách
- Vlastná tvorba

Obsah vzdelávania:

Jazyková a slohová zložka

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<p>zoradiť slová v abecednom poradí podľa druhého, tretieho..., n-tého písmena,</p> <p>použiť aspoň jednu kodifikovanú príručku slovenského jazyka,</p> <p>podľa abecedného poradia vyhľadať slová a heslá v slovníkoch, v telefónnom zozname a v encyklopédiách,</p> <p>nahradiť spoluhlásku l, í a r, r samohláskou a vytvoriť slabiku,</p> <p>identifikovať slová so slabikotvornými hláskami v texte,</p> <p>tvoriť nové slová zo slabikotvorných slabík,</p>	<p>abeceda</p> <p>slovníky</p> <p>encyklopédie, telefónny zoznam</p> <p>slabikotvorné hlásky l, í, r, r (písanie a výslovnosť)</p>

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<p>vymenovať obojaké spoluhlásky, identifikovať v texte obojaké spoluhlásky, písať po obojakých spoluhláskach mäkké i, í, alebo tvrdé y, ý,</p> <p>vymenovať vybrané a príbuzné slová po spoluhláskach (b, m, p, r, s, v, z), rozoznať pravopis vybraných a príbuzných slov, používať vybrané a príbuzné slová v iných slovných spojeniach, v texte,</p> <p>vysvetliť pojem podstatné mená, pýtať sa na podstatné mená otázkou: kto je to? čo je to?, identifikovať na základe otázky podstatné mená v texte,</p> <p>vysvetliť pojem všeobecné a vlastné podstatné mená, rozlíšiť všeobecné a vlastné podstatné mená v texte, uplatňovať pravidlá slovenského pravopisu pri písaní vlastných mien osôb, zvierat, vecí, miest, mestských častí, obcí, ulíc, pohorí, riek, potokov, štátov,</p> <p>vysvetliť pojem slovesá, opýtať sa na slovesá otázkou: čo robí?, identifikovať slovesá v texte na základe otázky, písať v slovesách koncovku – li,</p>	<p>obojaké spoluhlásky</p> <p>vybrané slová po obojakých spoluhláskach (<i>b, m, p, r, s, v, z</i>)</p> <p>príbuzné slová (odvodzovanie, tvorenie, pravopis)</p> <p>podstatné mená</p> <p>všeobecné a vlastné podstatné mená</p> <p>slovesá</p>

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<p>identifikovať slová podobného významu v texte, vysvetliť pojem prídavné mená, pýtať sa na prídavné mená otázkou: aký? aká? aké?, identifikovať na základe otázky prídavné mená v texte, identifikovať slová opačného významu v texte, používať synonymá a antonymá vo vetách, v texte, vysvetliť pojem zámená, identifikovať bežne používané zámená (ja, ty, on, ona, ono, my, vy, oni, ony, tebe/ti, mňa/ma, nás, vám, im, jemu/mu, jej, môj, tvoj, jeho, jej, náš, váš, ich, kto, čo, ten, to, tam, takto) v texte, používať zámená v ústnej a písomnej komunikácii, vysvetliť pojem číslovky, opýtať sa na číslovky otázkami: koľko? koľkí?, vyhľadať v texte základné a radové číslovky, používať číslovky v bežnej komunikácii, zapísať číslovky slovom, rozoznať časti listu (úvod, jadro, záver), v liste rozoznať oslovenie a podpis, správne napísať oslovenie v liste, písomne zoštylizovať jednoduchý list, rozoznať druhy korešpondencie, porozprávať udalosť alebo zážitok zo života podľa série obrázkov, na základe</p>	<p>Slová podobného významu (synonymá) prídavné mená</p> <p>Slová opačného významu (antonymá)</p> <p>zámená</p> <p>číslovky</p> <p>list</p> <p>členenie listu (úvod, jadro, záver, podpis) oslovenie</p> <p>rozprávanie – písomne osnova úvod, jadro, záver</p>

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<p>vopred vytvorenej osnovy, porozprávať dej podľa časovej postupnosti,</p> <p>sformulovať krátky oznam, napísať jednoduchý oznam prostredníctvom SMS, mejlom, napísať správu mejlom, odlíšiť správu od oznamu,</p> <p>vyhľadať inzeráty v časopisoch, v novinách, v reklamách, na internete, triediť inzeráty podľa obsahového zamerania, dokáže písomne sformulovať krátky inzerát,</p> <p>vysvetliť pojem reklama, rozlíšiť druhy reklamy, sformulovať krátky reklamný text, posúdiť veku primeraným spôsobom a jazykom hodnovernosť reklamy</p> <p>vysvetliť pojem pozvánka, rozpoznať jednotlivé body pozvánky (miesto, čas, program, pozývateľ), sformulovať písomne text pozvánky na určité podujatie (besiedka, koncert),</p> <p>opísať charakteristické prvky predmetu, opísať funkčnosť predmetu a poznať jeho praktické využitie, slovne vysvetliť čo je nákres, schéma, identifikovať nákres, schému v texte, charakterizovať návod,</p>	<p>časová postupnosť</p> <p>oznam SMS, mejl správa odlišenie oznamu od správy</p> <p>inzerát</p> <p>reklama druhy reklamy</p> <p>pozvánka</p> <p>opis pracovného predmetu</p> <p>nákres schéma</p> <p>návod</p>

<p>pracovať podľa jednoduchého návodu, prezentovať návod verejne, rozpoznať jednoduchý recept, rozlíšiť druhy receptov (lekársky, kuchársky), pracovať podľa jednoduchého receptu, zostaviť jednoduchý recept,</p> <p>identifikovať vizitku po vizuálnej stránke, rozoznať, ktoré údaje o človeku vizitka prezrádza, predstaviť sa prostredníctvom vizitky, vyrobiť vizitku pre seba, pre spolužiaka, rodiča.</p>	<p>recept</p> <p>vizitka</p>
---	------------------------------

Čítanie a literárna výchova

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<p>čítať plynulo súvislý umelecký text, uplatňovať zásady správnej techniky čítania zameranej na umelecký prednes, správne dýchať, artikulovať, dodržiavať správnu výslovnosť, literárny text čítať s porozumením, odpovedať na otázky zamerané na obsahovú stránku textu, vymenovať najznámejšie knihy pre deti a mládež, pozná mená významných autorov detskej literatúry porozprávať krátky dej alebo obsah prečítanej knihy,</p>	<p>literatúra pre deti a mládež</p>
<p>vysvetliť pojmy poézia a próza, rozoznať v texte poéziu od prózy, recitovať báseň so zameraním na umelecký</p>	<p>poézia, próza</p>

<p>prednes, rozoznať v prozaickom útvare odseky, vysvetliť pojem ľudová slovesnosť, vymenovať literárne útvary ľudovej slovesnosti, čítať krátke ľudové útvary s porozumením, vysvetliť pojem pranostika, vyhľadať pranostiky v texte, zapamätať si najznámejšie pranostiky, vyhľadať príslovia a porekadlá v texte, povedať ponaučenie vyplývajúce z príslovia, vysvetliť pojem prirovnanie, identifikovať prirovnania v texte, napísať samostatne vety, v ktorých použije čo najviac prirovnaní autorskú rozprávku prečítať nahlas, plynulo, s porozumením, v rozprávke výrazne čítať priamu reč, rozlíšiť rozdiely medzi ľudovou a autorskou rozprávkou, rozlíšiť hlavné a vedľajšie postavy rozprávky, povedať ponaučenie vyplývajúce z rozprávky, určiť hlavnú myšlienku v rôznych literárnych textoch, určiť rozdiely medzi rozprávkou a povest'ou, charakterizovať povesť, určiť hlavnú myšlienku povesti, správne formulovať otázky k obsahu povesti,</p>	<p>odsek Ľudová slovesnosť</p> <p>pranostika</p> <p>príslovie porekadlo prirovnanie</p> <p>autorská rozprávka</p> <p>hlavná a vedľajšia postava</p> <p>hlavná myšlienka</p> <p>povesť (vhodný výber povesti, zamerať sa na kratšie a po obsahovej stránke jednoduchšie povesti)</p>
---	---

Časová dotácia

Slovenský jazyk a literatúra	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník
Týždenný počet hodín	9	9	8	
Počet hodín ročne	297	297	264	

MATEMATIKA

3.ročník

Časový rozsah výučby:	5 hodín týždenne, 165 hodín ročne
Názov ŠVP:	Štátny vzdelávací program 1. stupňa základnej školy
Názov ŠkVP:	Školský vzdelávací program pre 1. stupeň ZŠ ISCED 1
Kód a názov odboru štúdia :	primárne vzdelávanie
Ročník:	tretí
Stupeň vzdelania:	primárne vzdelávanie
Forma štúdia:	denná
Vyučovací jazyk:	slovenský jazyk

Charakteristika predmetu, jeho význam v obsahu vzdelávania

Učebný predmet matematika pre 3. ročník ZŠ je založený na realistickom prístupe k získavaniu nových vedomostí a na využívaní manuálnych a intelektových činností žiakov. Na rovnakom princípe sa pristupuje k aplikácii nových matematických vedomostí v reálnych situáciách. Takýmto spôsobom získané základné vedomosti umožňujú získať matematickú gramotnosť novej kvality, ktorá by sa mala prelínať celým matematickým vzdelaním. Učebný predmet matematika poskytuje širokú škálu motivujúcich podnetov na rozvoj vzťahu k matematike a na tvorivé vyučovanie tohto predmetu primerane veku a schopnostiam žiakov.

Učebný predmet matematika v 3.ročníku má:

- rozvíjať elementárne matematické poznatky, zručnosti a činnosti s matematickými objektmi,
- rozvíjať žiacke schopnosti vytváraním presných učebných návykov,
- tvoriť súhrn veku primeraného a infromatického poznania, ktorý tvorí
- východisko k všeobecnému vzdelaniu kultúrneho človeka,
- poskytovať informácie, dokumentujúce potrebu matematiky a informatiky pre spoločnosť.

Učivo vyučovacieho predmetu matematika v 3.ročníku obsahuje:

Násobenie a delenie v obore násobilky

Vytváranie prirodzených čísel v číselnom obore do 10 000

Geometria a meranie

Riešenie aplikačných úloh a úloh rozvíjajúcich špecifické matematické myslenie

Rozvíjajúce ciele, predmetové spôsobilosti vychádzajúce z kľúčových kompetencií

Cieľom učebného predmetu matematika v 3. ročníku je induktívnym poznaním, zakladajúcim sa na žiackych skúsenostiach, rozvíjať tie schopnosti, pomocou ktorých sa pripraví na samostatné získavanie základných matematických poznatkov a schopností.

Vyučovanie matematiky v 3. ročníku má smerovať k tomu, aby sa zrealizovali najmä tieto cieľové zámery a všeobecné požiadavky na rozvoj žiackej osobnosti :

- veku primerane presne použiť materinský a odborný jazyk a správne aplikovať postupne sa rozširujúcu matematickú symboliku
- využívať pochopené a osvojené pojmy, postupy ako prostriedky pri riešení úloh
- rozvíjať numerické zručnosti žiakov v súlade s osvojením matematického obsahu a prostredníctvom numerických výpočtov spamäti
- rozvíjať orientáciu žiakov v rovine a v priestore na základe skúseností a činností
- riešením úloh a problémov postupne budovať vzťah medzi matematikou a realitou

- na základe využitia indukčných metód získavania nových vedomostí, zručností a postojov, rozvíjať matematické nazeranie, logické a kritické myslenie
- podieľať sa spolu s ostatnými predmetmi na primeranom rozvíjaní schopností žiakov používať IKT (veku primerane)
- k vyhľadávaniu, spracovaniu a uloženiu informácií
- viesť žiakov získavať a rozvíjať zručnosti súvisiace s procesom učenia sa
- podporiť a upevňovať systematickým, premysleným a diferencovaným riadením práce, kladné morálne a vôľové vlastnosti žiakov ako je napr. samostatnosť, rozhodnosť, vytrvalosť
- podporovať kladný vzťah k ochrane a zveľaďovaniu okolitej prírody, kladný vzťah ku všetkým humánnym a demokratickým hodnotám
- vytvoriť a rozvíjať kladný vzťah žiakov k spoločným európskym hodnotám, k permanentnému poznávaniu kultúrnych a iných hodnôt vytvorených európskymi štátmi, medzi inými aj našim Slovenskom

Témy, prostredníctvom ktorých rozvíjame kompetencie, obsah, prierezové témy, prepojenie s inými predmetmi :

Kompetencie, ktoré si má žiak rozvíjať v jednotlivých tematických okruhoch zahŕňajú taký rozsah učiva matematiky v 3.ročníku, ktorý sa má žiakovi odovzdať ako záväzné, základné učivo z daného tematického celku.

Násobenie a delenie v obore násobilky:

- Vymodelovanie násobenia prirodzených čísel ako súčet viacerých rovnakých sčítancov a zapísanie ho pomocou znaku násobenia s rešpektovaním poradia činiteľov.
- Operácia násobenia, znak násobenia, násobok čísla, párne a nepárne čísla.
- Vymenovanie čísla po 2, 3, 4, 5,10 vzostupne, zautomatizovanie spoja .
- Vynásobenie prirodzených čísel v obore malej násobilky do 100 spamäti.
- Zväčšenie daného čísla násobením niekoľkokrát, komutatívnosť ako vlastnosť násobenia.
- Vytvorenie príkladov na násobenie k danej situácii.
- Delenie podľa obsahu, delenie po, rozdelenie na skupiny danej veľkosti.

- Delenie celku na daný počet rovnakých častí.
- Zapísanie delenia podľa obsahu a delenie na rovnaké časti pomocou znaku delenia, zautomatizovanie spoja niekoľkokrát menej.
- Vymenovanie čísel po 2, 3, 4, 5,.....10 zostupne.
- Vydelenie prirodzeného čísla v obore násobilky do 100 spamäti.
- Zmenšenie daného čísla delením niekoľkokrát.
- Vytváranie príkladov na delenie k danej situácii.
- Využívanie vzťahov medzi odčítaním viacerých rovnakých menšiteľov a delením.
- Vyriešenie jednoduchej rovnice na násobenie a delenie v číselnom obore do 100.
- Kontrolovanie správnosti riešenia slovnej úlohy.
- Vytvorenie jednoduchej slovnej úlohy k danému numerickému príkladu a násobenie a delenie v obore malej násobilky do 100.
- Sformulovanie a zoštylizovanie otázky a správnej odpovede.
- Pomenovanie jednej časti celku : polovica, tretina, štvrtina.
- Určenie vyznačenej časti celku typu : dve tretiny, tri štvrtiny.

Vytváranie prirodzených čísel v číselnom obore do 10 000 :

- Určenie počtu prvkov v skupine a vyjadrenie ich prirodzeným číslom.
- Napísanie a prečítanie čísla
- Počítanie po 1 000, 100, 10, a jednotkách
- Rozlišovanie jednociferného, dvojciferného, trojčiferného a štvorciferného čísla.
- Rozloženie a zloženie štvorciferného čísla na jednotky,desiatky, stovky, tisícky.
- Rozloženie a zloženie trojčiferného čísla na jednotky, desiatky, stovky.
- Orientácia v číselnom rade, vytvorenie vzostupného a zostupného číselného radu, doplnenie chýbajúceho čísla do vzostupného a zostupného číselného radu.
- Zobrazenie čísla na číselnom rade, porovnanie dvoch čísel a zapísanie pomocou znakov $<$, $=$, $>$, vymenovanie niekoľko čísel menších, väčších ako dané číslo.
- Vyriešenie jednoduchej nerovnice.
- Vyriešenie slovnej úlohy na porovnávanie.
- Zaokrúhlenie čísla na desiatky, stovky, tisícky podľa pravidiel zaokrúhlenia, pravidiel zaokrúhľovania, znak zaokrúhlenia, zapísanie výsledku.

Geometria a meranie :

- Odmeranie úsečky s presnosťou na milimetre, jednotky dĺžky: milimeter – mm, centimeter – cm, decimeter – dm.
- Porovnanie a usporiadanie úsečky podľa dĺžky.
- Narysovanie, odmeranie a zapísanie úsečky s presnosťou na mm.
- Použitie, označenie a porovnanie jednotiek dĺžky, odhadovaná a skutočná vzdialenosť.
- Odmeranie vzdialenosti v metroch, odhad vzdialenosti.
- Osvojenie si základov rysovania, rysovanie v štvorcovej sieti.
- Rysovanie rovinných útvarov v štvorcovej sieti, označenie vrcholov veľkými tlačenými písmenami.
- Zväčšenie a zmenšenie rovinných útvarov v štvorcovej sieti – štvorec, obdĺžnik.
- Identifikovanie steny, hrany, vrcholu kocky, stavba z kociek, pôdorys stavby na základe plánu, vytvorenie stavby na základe pôdorysu.

Riešenie aplikačných úloh a úloh rozvíjajúcich špecifické matematické myslenie :

- Rozlíšenie istej udalosti, možnej aj nemožnej.
- Rozhodnutie o pravdivosti – nepravdivosti tvrdenia
- Rozlíšenie a správne použitie kvantifikovaných výrokov : aspoň jeden, práve jeden, najviac jeden, pravidlo vytvárania postupnosti čísel, znakov, symbolov.
- Identifikovanie pravidla a doplnenie do postupnosti niekoľko čísel, znakov, symbolov.
- Vytvorenie systému hľadania a zapísania rôznych dvojčiferných, trojčiferných, štvorciferných čísel.
- Vytvorenie čísla z množiny čísl
- Riešenie slovných úloh s kombinatorickou motiváciou manipuláciou a znázorňovaním.
- Riešenie nepriamo sformulovaných úloh na násobenie a delenie v obore násobilky a delilky.
- Zozbieranie, zoskupenie a zaznamenanie údajov rôznymi spôsobmi, vytvorenie prehľadnej tabuľky, doplnenie chýbajúcich údajov, orientácia v tabuľke, tabuľku využiť ako nástroj riešenia úloh.
- Orientovanie sa v stĺpcovom grafe, dokreslenie chýbajúcich údajov, riešenie aplikačných úloh súvisiacich s grafom, alebo tabuľkou.

- Označenie, pomenovanie, premenenie jednotky času, určenie času na digitálnych a ručičkových hodinách, zapísanie času, riešenie aplikačných úloh súvisiacich s časom.

Riešenie primeraných úloh z oblasti finančnej gramotnosti, hľadanie niekoľkých spôsobov zaplata dannej sumy.

Prierezové témy

Povinnou súčasťou obsahu vzdelávania sú prierezové témy, ktoré sa spravidla prelínajú cez vzdelávacie oblasti. Prierezové témy môžeme realizovať viacerými formami, ako :

- integrovanú súčasť vzdelávacieho obsahu daného predmetu
- formou projektu
- formou kurzu

Nevyhnutnou podmienkou účinnosti prierezovej témy je používanie aktivizujúcich, interaktívnych učebných metód. Výber spôsobu a času prierezovej témy je v kompetencii každého učiteľa. Prierezové témy priaznivo ovplyvňujú proces utvárania a rozvíjania funkčných kompetencií žiakov.

MULTIKULTÚRNA VÝCHOVA - cieľom je rozvoj chápania iných kultúr, akceptácia a rozvoj medziľudských vzťahov, tolerancie.

MEDIÁLNA VÝCHOVA - cieľom je zmysluplné, selektívne a kriticky využívať médiá a ich produkty, uvedomovať si aj negatívne vplyvy na rozvoj svojej osobnosti.

OSOBNOSTNÝ A SOCIÁLNY ROZVOJ - cieľom je rozvíjať sebareflexiu, sebaopoznávanie, sebaúctu, sebadôveru, seba vzdelávanie a zodpovednosť za svoje konanie, prevencia sociálnopatologických javov v škole.

ENVIRONMENTÁLNA VÝCHOVA – cieľom je rozvíjať vzťah medzi človekom a jeho životným prostredím.

DOPRAVNÁ VÝCHOVA - cieľom je získať základné vedomosti, zručnosti a návyky zamerané na bezpečné správanie v rôznych dopravných situáciách.

OCHRANA ŽIVOTA A ZDRAVIA - cieľom je sebaobrana, poskytnutie prvej pomoci, rozvoj telesnej zdatnosti, civilná ochrana, zdravotná príprava.

TVORBA PROJEKTU A PREZENTAČNÉ ZRUČNOSTI - cieľom je komunikovať, argumentovať, používať informácie, riešiť problémy, spolupracovať v skupine, prezentovať

sám seba ale aj prácu v skupine.

FINANČNÁ GRAMOTNOSŤ - je schopnosť využívať poznatky, zručnosti a skúsenosti na efektívne riadenie vlastných finančných zdrojov s cieľom zaistiť celoživotné finančné zabezpečenie seba a svojej domácnosti.

VÝCHOVA K MANŽELSTVU A RODIČOVSTVU -

Cieľom uplatňovania tejto prierezovej témy je prispieť k tomu, aby (si) žiak:

- osvojil základné poznatky o biologických, psychických a sociálnych zmenách, ktoré ovplyvňujú vývin jeho osobnosti v súčasnosti i v budúcnosti;
- získal základné predpoklady pre zodpovedné rozhodnutia v oblasti medziľudských vzťahov;
- uprednostňoval základné princípy zdravého životného štýlu a nerizikového správania vo svojom (každodennom) živote.

Medzipredmetové vzťahy:

Základné matematické vedomosti a zručnosti žiak aplikuje takmer vo všetkých vyučovacích predmetoch. Prvky logiky, numerického počítania a relačných vzťahov sa premietajú do prírodovedy, hudobnej a telesnej výchovy, priestorová predstavivosť má uplatnenie napr. vo výtvarnej výchove.

Požiadavky na výstup

Vzdelávacie výstupy sú ustanovenia o tom, čo žiak vie, chápe a je schopný urobiť, aby mohol pokračovať v ďalšom vzdelávaní. Vzdelávacie výstupy stanovujú zistenie k vedomostiam a pochopeniu, k intelektuálnym zručnostiam a ku kľúčovým spôsobilostiam.

Žiak si má osvojiť:

I. Násobenie a delenie v obore násobilky

- Vymodelovať násobenie prirodzených čísel ako súčet viacerých rovnakých sčítancov a zapísať ho pomocou znaku násobenia s rešpektovaním poradia činiteľov.
- Operácia násobenia, znak násobenia, násobok čísla, párne a nepárne čísla.
- Vymenovať čísla po 2, 3, 4, 5,10 vzostupne, zautomatizovanie spoja .
- Vynásobiť prirodzené čísla v obore malej násobilky do 100 pamäti.

- Zväčšiť dané číslo násobením niekoľkokrát, komutatívnosť ako vlastnosť násobenia.
- Vytvoriť príklady na násobenie k danej situácii.
- Deliť podľa obsahu, delenie po, rozdelenie na skupiny danej veľkosti.
- Deliť celok na daný počet rovnakých častí.
- Zapísať delenia podľa obsahu a delenie na rovnaké časti pomocou znaku delenia, zautomatizovanie spoja niekoľkokrát menej.
- Vymenovať čísla po 2, 3, 4, 5,.....10 zostupne.
- Vydeliť prirodzené číslo v obore násobilky do 100 spamäti.
- Zmenšiť dané číslo delením niekoľkokrát.
- Vytvárať príklady na delenie k danej situácii.
- Využívať vzťahy medzi odčítaním viacerých rovnakých menšiteľov a delením.
- Vyriešiť jednoduchú rovnicu na násobenie a delenie v číselnom obore do 100.
- Kontrolovať správnosti riešenia slovnej úlohy.
- Vytvoriť jednoduchú slovnú úlohu k danému numerickému príkladu a násobenie a delenie v obore malej násobilky do 100.
- Sformulovať a zoštylizovať otázku a správnu odpoveď.
- Pomenovať jednu časť celku : polovica, tretina, štvrtina.

II . Vytváranie prirodzených čísel v číselnom obore do 10 000 :

- Určiť počet prvkov v skupine a vyjadrenie ich prirodzeným číslom.
- Napísať a prečítať čísla.
- Počítat' po 1 000, 100, 10, a jednotkách.
- Rozlišovať jednociferné, dvojciferné, trojciferné a štvorciferné čísla.
- Rozložiť a zložiť štvorciferné číslo na jednotky, desiatky, stovky, tisícky.
- Rozložiť a zložiť trojciferné číslo na jednotky, desiatky, stovky.
- Orientovať sa v číselnom rade, vytvoriť vzostupný a zostupný číselný rad, doplnenie chýbajúceho čísla do vzostupného a zostupného číselného radu.
- Zobrazit' čísla na číselnom rade, porovnať dve čísel a zapísať pomocou znakov $<$, $=$, $>$, vymenovať niekoľko čísel menších, väčších ako dané číslo.
- Vyriešiť jednoduchú nerovnicu.
- Vyriešiť slovnú úlohu na porovnávanie.

- Zaokrúhliť čísla na desiatky, stovky, tisícky podľa pravidiel zaokrúhlenia, pravidiel zaokrúhľovania, znak zaokrúhlenia, zapísanie výsledku.

III. Geometria a meranie :

- Odmerať úsečku s presnosťou na milimetre, jednotky dĺžky: milimeter – mm, centimeter – cm, decimeter – dm.
- Porovnať a usporiadať úsečky podľa dĺžky.
- Narysovať, odmerať a zapísať úsečky s presnosťou na mm.
- Použiť, označiť a porovnať jednotky dĺžky, odhadovaná a skutočná vzdialenosť.
- Odmerať vzdialenosť v metroch, odhad vzdialenosti.
- Osvojiť si základy rysovania, rysovanie v štvorcovej sieti.
- Rysovať rovinné útvary v štvorcovej sieti, označenie vrcholov veľkými tlačеныmi písmenami.
- Zväčšiť a zmenšiť rovinné útvary v štvorcovej sieti – štvorec, obdĺžnik.
- Identifikovať steny, hrany, vrcholy kociek, stavba z kociek, pôdorys stavby na základe plánu, vytvorenie stavby na základe pôdorysu.

IV. Riešenie aplikačných úloh a úloh rozvíjajúcich špecifické matematické myslenie :

- Rozlíšiť istú udalosť, možnú aj nemožnú.
- Rozhodnúť o pravdivosti – nepravdivosti tvrdenia.
- Rozlíšiť a správne použiť kvantifikované výroky : aspoň jeden, práve jeden, najviac jeden, pravidlo vytvárania postupnosti čísel, znakov, symbolov.
- Identifikovať pravidlá a doplniť do postupnosti niekoľko čísel, znakov, symbolov.
- Vytvoriť systém hľadania a zapísania rôznych dvojčiferných, trojčiferných, štvorciferných čísel.
- Vytvoriť čísla z množiny číslíc.
- Riešiť slovné úlohy s kombinátorickou motiváciou manipuláciou a znázorňovaním.
- Riešiť nepriamo sformulované úlohy na násobenie a delenie v obore násobilky a delilky.

- Zozbierať, zoskupiť a zaznamenať údaje rôznymi spôsobmi, vytvoriť prehľadnú tabuľku, doplniť chýbajúce údaje, orientácia v tabuľke, tabuľku využiť ako nástroj riešenia úloh.
- Orientovať sa v stĺpcovom grafe, dokresliť chýbajúce údaje, riešiť aplikačné úlohy súvisiace s grafom, alebo tabuľkou.
- Označiť, pomenovať, premeniť jednotky času, určiť čas na digitálnych a ručičkových hodinách, zapísanie času, riešenie aplikačných úloh súvisiacich s časom.
- Riešiť primerané úloh z oblasti finančnej gramotnosti, hľadať niekoľko spôsobov zaplatenia danej sumy.

Metódy a formy práce – stratégia vyučovania

Metódy, ktoré rozvíjajú samostatnosť, aktivitu a tvorivosť žiakov, sú už od najnižších ročníkov nielen prostriedkom, ale aj obsahom vzdelávania. Vo vyučovaní sa tieto metódy najúčinnejšie uplatňujú pri samostatnej práci žiakov s učebnicou, s pracovným zošitom a s učebnými pomôckami. Učebné pomôcky sú účinnými prostriedkami pre pochopenie matematického učiva.

Pri vyučovaní matematiky v 3. ročníku je dôležité akceptovať a didakticky využívať možnosti a schopnosti detí mladšieho školského veku: emotívnosť, hravosť, kladný vzťah k manipulačným činnostiam, ...

Podmienkou úspešného učenia sa žiakov je získanie žiakov pre učebnú činnosť a to nenásilnou, prirodzenou motiváciou. Hlavným motívom je radosť z osvojeného poznatku, z vyriešeného problému, z objaveného postupu riešenia.

V 3. ročníku je vhodné uplatňovať :

- názornosť
- pozorovanie
- využitie praktických poznatkov zo života
- manipulačné metódy
- postupnosť riešenia problémov
- formy skupinovej práce
- aktivizačné metódy
- porovnávacie metódy

Učebné zdroje

Všetko, čo učiteľ využíva na hodine:

- PL vytvorené učiteľom
- Vlastné albumy, žiacke práce (z min. roka), portfólio žiakov
- Svojpomocne vytvorené učebné pomôcky
- Kabinetný fond
- Školský knižničný fond
- Doplnková literatúra (met. príručky, zbierky úloh, časopisy, elektronické časopisy, PZ, IKT zdroje (využívané na domácu prácu)
- Portál : www.zborovna.sk, www.infovekacik.sk, www.pastelka.sk a iné
- Edusoftwer: Alik, Cirkus šaša Tomáša , Hravá matematika, Detský kútik a iné edusoftwéry zakúpené zo školských zdrojov.
- Auditívne (sluchové): magnetofón, CD disk, počítačový program a iné
- Vizuálne (zrakové): učebnica, zošit, návod, tabuľky, fotografia, výkres, projekt, nástenné obrazy, schémy, diagramy, mapa priesvitky, diapozitív, obraz a iné
- Taktilné (hmatové): modely, reálie a iné
- Audiovizuálne (zvukovo- zrakové): televízor, film, videozáznam
- Kombinované: multimédia, učebnica
- Informačné technológie: audiovizuálne a počítač, interaktívna tabuľa

Hodnotenie predmetu

V treťom ročníku ZŠ sú žiaci priebežne i súhrnne hodnotení známku , dôraz sa kladie na pozitívne, motivujúce hodnotenie prejavov a výsledkov práce žiaka.

Hodnotí sa jeho samostatnosť, tvorivosť, schopnosť analyzovať, zovšeobecňovať a aplikovať získané matematické vedomosti a zručnosti z 3. ročníka.

Hodnotiace portfólio:

Tvorí ho súbor dielčích ako aj výsledných písomných a aplikačných prác v matematike. Jeho súčasťou je práca v skupinách, práca vo dvojiciach, práca v iných predmetoch ako je matematika, schopnosť samostatne tvoriť, triediť a aplikovať získané matematicko – analytické vedomosti. Prejavenie sa v tvorivej hre.

Profil absolventa

Absolvent 3. ročníka. programu primárneho vzdelania má osvojené základy čitateľskej, pisateľskej , počítačskej prírodovedeckej a kultúrnej gramotnosti. Získal základy pre osvojenie účinných techník učenia sa a pre rozvíjanie spôsobilostí. Váži si seba aj druhých ľudí , je spôsobilý ústretovo komunikovať a spolupracovať, je vnímavý k potrebám iných. Získal základy používania materinského , štátneho a cudzieho jazyka.

Absolvent 3. ročníka má osvojené tieto kľúčové kompetencie :

- rozvíjať vytrvalosť, systematickosť, presnosť
- vedieť zdôvodňovať pravdivosť svojho tvrdenia
- vedieť zhodnotiť vlastnú prácu a prácu spolužiakov
- vedieť využiť námet slovných úloh k vlasteneckej, zdravotnej a ekologickej výchove

Obsah vzdelávania:

Násobenie a delenie v obore násobilky

Rozvíjajúce ciele	Obsahový štandard	Výstupový štandard
Osvojenie si základných matematických pojmov, poznatkov a znalostí	Násobenie s využitím modelov, operácia násobenie, znak násobenia Párne, nepárne číslo Násobenie použitím zautomatizovaného spoja, násobilka niekoľkokrát viac Komutatívnosť ako vlastnosť násobenia	Vymodelovať násobenie prirodzených čísel ako súčet viacerých sčítancov a zapísať ho pomocou znaku násobenia Vymenovať čísla po 2, 3, 4, 5,...10 vzostupne Násobenie prirodzených čísel v obore malej násobilky do 100 spamäti
Rozvíjanie poznávacích procesov a myšlienkových operácií	Delenie podľa obsahu Delenie po, rozdelenie na skupiny danej veľkosti Delenie na rovnaké časti, delenie, znak delenia, zautomatizovanie spoja niekoľkokrát menej,	Zväčšenie daného čísla násobením niekoľkokrát Tvorenie príkladov na násobenie k danej situácii Využiť vzťah medzi sčítaním viacerých rovnakých sčítancov a násobením, komutatívnosť

<p>Používanie matematiky ako jeden z nástrojov na riešenie problémov reálneho života</p> <p>Rozvíjanie zručností súvisiacich s procesom učenia sa</p> <p>Odhalenie elementárnych súvislostí medzi realitou a matematikou</p>	<p>matematizácia reálnej situácie</p> <p>Jednoduché slovné úlohy typu: určiť súčet viacerých rovnakých sčítancov, zväčšiť dané číslo niekoľkokrát</p> <p>Rozdeliť dané číslo na daný počet rovnako veľkých častí</p> <p>Rozdeliť dané číslo na čísla danej veľkosti</p> <p>Zmenšiť dané číslo niekoľkokrát, porovnať podielom</p> <p>Kontrola správnosti riešenia slovnej úlohy, otázka a odpoveď k slovnej úlohe</p> <p>Časť celku: polovica, tretina, štvrtina, časť celku : dve tretiny, tri štvrtiny</p>	<p>násobenia</p> <p>Delenie celku na skupiny danej veľkosti</p> <p>Delenie celku na daný počet rovnakých častí</p> <p>Zápis delenia podľa obsahu a delenie na rovnaké časti pomocou znaku delenia</p> <p>Vymenovanie čísel po 2, 3,.... 10 zostupne</p> <p>Delenie prirodzeného čísla v obore násobilky do 100 spamäti</p> <p>Zmenšenie daného čísla delením niekoľkokrát</p> <p>Tvorenie príkladov na delenie k danej situácii, využívať vzťah medzi odčítaním viacerých rovnakých menšiteľov a delením</p> <p>Vyriešiť jednoduchú rovnicu na násobenie a delenie prirodzených čísel v obore násobilky do 100, overiť správnosť riešenia úlohy</p> <p>K slovnej úlohe sformulovať otázku a zoštylizovať správnu odpoveď</p> <p>Pomenovať jednu časť celku, určiť vyznačenú časť celku</p>
--	--	--

Vytváranie prirodzených čísel v číselnom rade do 10 000

Rozvíjajúce ciele	Obsahový štandard	Výstupový štandard
<p>Rozvíjanie pozorovacích schopností prostredníctvom manipulačných činností</p> <p>Vytváranie pojmu čísla na skúsenostnom základe</p> <p>Pracovanie s prirodzenými číslami</p> <p>Používať matematiku ako jeden z nástrojov na riešenie problémov reálneho života</p> <p>Nadobúdať finančnú gramotnosť</p>	<p>Počítanie po 1 000, 100, 10 a jednotkách prirodzené čísla 1 – 10 000, jednociferné, dvojciferné, trojciferné, štvorciferné číslo, jednotky, desiatky, stovky, tisícky</p> <p>Rozklad čísla na súčet jednotiek, desiatok, stoviek, tisícok, číselný rad</p> <p>Pojmy súvisiace s orientáciou v číselnom rade: pred, za, hneď pred, hneď za... predposledný, posledný, vzostupný, zostupný číselný rad, číselná os, väčšie, menšie, rovné, najväčšie, najmenšie</p> <p>Slovné úlohy na porovnávanie, vzťahy viac, menej, rovnako</p> <p>Pravidlá zaokrúhľovania</p> <p>Zaokrúhľovanie čísla na desiatky, stovky, tisícky</p> <p>Znak zaokrúhľovania</p>	<p>Určiť počet prvkov v skupine a vyjadriť ho prirodzeným číslom</p> <p>Napísať a prečítať prirodzené číslo, rozlíšiť jednociferné, dvojciferné, trojciferné, štvorciferné číslo</p> <p>Rozložiť čísla na jednotky, desiatky, stovky, tisícky</p> <p>Zložiť číslo z jednotiek, desiatok, stoviek, tisícok</p> <p>Orientácia v číselnom rade, vytvoriť vzostupný a zostupný číselný rad, doplniť chýbajúce číslo do číselného radu, zobrazit' číslo na číselnej osi, usporiadať čísla vzostupne a zostupne, porovnať čísla znakmi väčší, menší, rovná sa</p> <p>Vymenovať čísla väčšie, menšie ako dané číslo</p> <p>Vyriešiť jednoduché nerovnice</p> <p>Vyriešiť slovné úlohy na porovnávanie</p> <p>Zaokrúhliť číslo na desiatky, stovky, tisícky podľa pravidiel</p>

		zaokrúhľovania a výsledok zapísať
--	--	-----------------------------------

Geometria a meranie

Rozvíjajúce ciele	Obsahový štandard	Výstupový štandard
<p>Presné meranie</p> <p>Rozvíjanie zručností súvisiacich s procesom učenia sa</p> <p>Uplatnenie kladných morálnych a vôľových vlastností – samostatnosť, vytrvalosť, húževnatosť, kritika a sebakritika, dôvera vo vlastné schopnosti a možnosti</p> <p>Postupné budovanie priestorovej orientácie a predstavivosti</p>	<p>Dĺžka úsečky v milimetroch, dĺžka, šírka, meranie</p> <p>Jednotky dĺžky : milimeter, centimeter, decimeter, meter, kilometer, vzdialenosť, meranie, porovnávanie vzdialeností, odhadovaná a skutočná vzdialenosť</p> <p>Čistota a presnosť rysovania, hygiena a bezpečnosť pri rysovaní</p> <p>Rysovanie štvorca a obdĺžnika v štvorcovej sieti, označenie vrcholov veľkými písmenami</p> <p>Zväčšenie a zmenšenie rovinných útvarov v štvorcovej sieti</p> <p>Vrchol, strana, hrana a stena kocky, stavby z kociek, plán stavby z kociek, pôdorys stavby, rady, stĺpce pri stavbách</p>	<p>Odmerať dĺžku úsečky s presnosťou na mm</p> <p>Porovnať a usporiadať úsečky podľa dĺžky, narysovať úsečku danej dĺžky s presnosťou na mm, odmerať dĺžku pomocou pravítka, výsledok merania zapísať</p> <p>Použiť a označiť jednotky dĺžky, porovnať ich</p> <p>Odmerať väčšie vzdialenosti v metroch, porovnať vzdialenosti, odhadnúť dĺžku úsečky, odhadnúť kratšiu dĺžku v centimetroch a dlhšiu v metroch</p> <p>Osvojiť si pravidlá a zásady rysovania</p> <p>Narysovať rovinné útvary v štvorcovej sieti a označiť ich vrcholy veľkými tlačenými písmenami</p> <p>Vyznačiť bod, ktorý danému geometrickému útvaru patrí –</p>

<p>Spoznanie vnímateľných telies, rozlíšenie odlišných vlastností</p>		<p>nepatrí Zväčšiť, zmenšiť rovinné útvary v štvorcovej sieti štvorec, obdĺžnik Identifikovať steny, hrany, vrcholy kocky Postaviť stavbu z kociek na základe plánu, vytvoriť plán stavby z kociek</p>
---	--	--

Riešenie aplikačných úloh a úloh rozvíjajúcich špecifické matematické myslenie

Rozvíjajúce ciele	Obsahový štandard	Výstupový štandard
<p>Používať matematiku ako jeden z nástrojov na riešenie problémov reálneho života</p> <p>Odhalenie elementárnych súvislostí medzi realitou a matematikou</p> <p>Rozvíjanie poznávacích procesov a myšlienkových operácií</p> <p>Objavovanie pravidiel a dopĺňanie ich</p>	<p>Udalosť istá, možná, nemožná</p> <p>Pravdivé a nepravdivé tvrdenie</p> <p>Kvantifikované výroky: aspoň jeden, práve jeden, najviac jeden, pravidlo vytvárania postupnosti, systém pri vypisovaní čísel</p> <p>Slovné úlohy s kombinatorickou motiváciou</p> <p>Nepriamo sformulované úlohy na násobenie a delenie, zber údajov, rôzne spôsoby zaznamenávania údajov</p> <p>Časti tabuľky: riadok, stĺpec, stĺpcový údaj, graf</p> <p>Jednotky času: hodina,</p>	<p>Rozlíšenie možnej, nemožnej udalosti</p> <p>Rozhodnúť o pravdivosti – nepravdivosti tvrdenia</p> <p>Rozlišovať a správne použiť kvantifikované výroky</p> <p>Identifikovať a popísať pravidlo vytvorenej postupnosti čísel, znakov, symbolov,</p> <p>Doplniť do postupnosti niekoľko znakov, symbolov, čísel</p> <p>Vytvoriť systém pri hľadaní a zapisovaní rôznych čísel zložených z číslic</p> <p>Vytvoriť dvojciferné, trojciferné, štvorciferné čísla</p> <p>Vyriešiť slovné úlohy s kombinatorickou motiváciou</p>

	<p>minúta, sekunda, premeny jednotiek času, znázornenie času na ručičkových hodinách, zapísanie času na digitálnych hodinách</p> <p>Aplikačné úlohy</p> <p>Numerické a slovné úlohy z oblasti finančnej gramotnosti</p>	<p>Vyriešiť nepriamo sformulované úlohy na násobenie a delenie v obore násobilky</p> <p>Zozbierať, zoskupiť, zaznamenať údaje rôznymi spôsobmi</p> <p>Z daných údajov vytvoriť prehľadnú tabuľku, doplniť do nej chýbajúce údaje, popísať časti tabuľky, orientovať sa v nej, využívať ju ako nástroj na riešenie úloh</p>
<p>Orientácia v tabuľkách a grafoch</p>		<p>Z daných údajov vytvoriť prehľadnú tabuľku, doplniť do nej chýbajúce údaje, popísať časti tabuľky, orientovať sa v nej, využívať ju ako nástroj na riešenie úloh</p>
<p>Vedieť vytvárať tabuľky a grafy</p>		<p>Orientovať sa v stĺpcovom grafe, dokresliť do neho chýbajúce údaje</p> <p>Vyriešiť aplikačné údaje súvisiace s orientáciou v tabuľke, stĺpcovom grafe</p>
<p>Rozvíjať myšlienkové procesy</p>		<p>Označiť, pomenovať jednotky času, premeniť jednotky času, určiť čas na digitálnych, ručičkových hodinách</p>
<p>Orientácia v čase</p>		<p>Zapísať čas z ručičkových hodín do digitálnych a späť</p>
<p>Získanie zručností v narábaní s peniazmi, rozvíjať finančnú gramotnosť</p>		<p>Vyriešiť aplikačné úlohy súvisiace s orientáciou v čase</p> <p>Nájsť niekoľko spôsobov zaplatenia danej sumy</p>

		Vyriešiť primerané úlohy z oblasti finančnej gramotnosti
--	--	--

Časová dotácia

Matematika	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník
Týždenný počet hodín	5	5	5	
Počet hodín ročne	165	165	165	

INFORMATIKA

3. ročník

Časový rozsah výučby:	1 hodina týždenne, 33 hodín ročne
Názov ŠVP:	štátny vzdelávací program 1. stupňa základnej školy
Názov ŠkVP:	Školský vzdelávací program pre 1. stupeň ZŠ ISCED 1
Kód a názov odboru štúdia:	primárne vzdelávanie
Ročník:	tretí
Stupeň vzdelania:	primárne vzdelávanie
Forma štúdia:	denná
Vyučovaci jazyk:	slovenský jazyk

Charakteristika predmetu

V predmete informatika sa prelínajú dve zložky. Jedna zložka je zameraná na získanie konkrétnych skúseností a zručností pri práci s počítačom i aplikáciami. Druhá zložka je zameraná na budovanie základov informatiky. Prvá zložka tvorí základ vyučovania informatiky v rámci primárneho vzdelávania a z väčšej časti sa prelína i celým nižším

stredným vzdelávaním. Skúsenosti získané praktickou činnosťou v tejto oblasti sú potom dobrým predpokladom pre zvládnutie druhej zložky, ktorá má dominantné postavenie pri výučbe informatiky na strednej škole. Zároveň sa však druhá zložka objavuje už i v primárnom vzdelávaní, aj keď iba vo veľmi jednoduchej forme. Informatika zároveň pripravuje žiakov na to, aby korektne využívali takto nadobudnuté zručnosti a poznatky i v iných predmetoch.

Ciele predmetu

Cieľom informatiky na 1. stupni ZŠ je zoznámenie sa s počítačom a možnosťami jeho využitia v každodennom živote. Cieľom je, aby žiaci získali základné zručnosti v používaní počítača. Využitím vhodných tém z ostatných predmetov zoznámiť žiakov s možnosťami kreslenia, trénovania počítania, písania a pod.

- Žiaci:
 1. uvažujú o informáciách a rôznych reprezentáciách, používajú vhodné nástroje na ich spracovanie,
 2. uvažujú o algoritmoch, hľadajú a nachádzajú algoritmické riešenia problémov, vytvárajú návody, programy podľa daných pravidiel,
 3. logicky uvažujú, argumentujú, hodnotia, konajú zdôvodnené rozhodnutia,
 4. poznávajú princípy softvéru a hardvéru a využívajú ich pri riešení informatických problémov,
 5. komunikujú a spolupracujú prostredníctvom digitálnych technológií, získavajú informácie na webe,
 6. poznajú, ako informatika ovplyvnila spoločnosť,
 7. rozumejú rizikám na internete, dokážu sa im brániť a riešiť problémy, ktoré sa vyskytnú,
 8. rešpektujú intelektuálne vlastníctvo.

Stratégie vyučovania

Pri výučbe informatika sa využíva najmä:

- riadený rozhovor,
- výklad učiteľa,
- problémová metóda (upútanie pozornosti prostredníctvom nastoleného problému),
- rozprávanie,

- demonštračná metóda,
- prezentačná metóda,
- kooperatívne vyučovanie,
- heuristická metóda,
- samostatná práca žiakov,
- projektové, zážitkové vyučovanie.

Kompetencie

Kompetencia k celoživotnému učeniu sa

- uvedomuje si potrebu učenia sa ako prostriedku seberealizácie a osobného rozvoja,
- získava a spracováva nové informácie a uplatňuje rôzne stratégie učenia sa,
- dokáže kriticky zhodnotiť informácie a ich zdroj, tvorivo ich spracovať a prakticky využívať,
- kriticky hodnotí svoj pokrok, prijíma spätnú väzbu a uvedomuje si svoje ďalšie rozvojové možnosti.

Sociálne komunikačné kompetencie

- dokáže využívať všetky dostupné formy komunikácie pri spracovávaní a vyjadrovaní informácií rôzneho typu,
- efektívne využíva dostupné informačno-komunikačné technológie,
- vie prezentovať sám seba a výsledky svojej práce na verejnosti.

Kompetencie uplatňovať matematické myslenie

- používa matematické myslenie na riešenie praktických problémov v každodenných situáciách,
- používa základy prírodovednej gramotnosti, ktorá mu umožní robiť vedecky podložené úsudky, pričom vie použiť získané operačné vedomosti na úspešné riešenie problémov.

Kompetencie v oblasti informačných a komunikačných technológií

- efektívne využíva IKT pri svojom vzdelávaní a tvorivých aktivitách,
- nadobudol schopnosť prostredníctvom internetu a IKT získavať a spracovávať informácie v textovej aj grafickej podobe,
- vie algoritmicky myslieť a využívať tieto schopnosti v reálnom živote,
- uvedomuje si rozdiel medzi reálnym a virtuálnym svetom,
- rozumie príležitostiam a možným rizikám, ktoré sú spojené s využívaním internetu

a IKT.

Kompetencie riešiť problémy

- uplatňuje pri riešení problémov vhodné metódy založené na analyticko-kritickom a tvorivom myslení,
- je otvorený získavaniu a využívaniu rôznych, aj inovatívnych postupov, formuluje argumenty a dôkazy na obhájenie svojich výsledkov,
- poznáva pri jednotlivých riešeniach ich klady i zápory a uvedomuje si aj potrebu zvažovania úrovne ich rizika,
- dokáže konštruktívne a kooperatívne riešiť konflikty.

Kompetencie sociálne a personálne

- efektívne spolupracuje v skupine, uvedomuje si svoju zodpovednosť v tíme, kde dokáže tvorivo prispievať pri dosahovaní spoločenských cieľov,
- dokáže odhadnúť a korigovať dôsledky vlastného správania a konania a uplatňovať sociálne prospešné zmeny v medziosobných vzťahoch.

Obsah

Vzdelávací obsah informatiky je rozdelený na päť tematických okruhov:

- **Reprezentácie a nástroje**
- **Komunikácia a spolupráca**
- **Algoritmické riešenie problémov**
- **Softvér a hardvér**
- **Informačná spoločnosť**

Reprezentácie a nástroje

V tematickom okruhu ***Reprezentácie a nástroje*** je práca s grafikou, textom, informáciami, multimédiami. Je dôležitá pre pochopenie mechanizmov pri riešení rôznych problémov prostredníctvom IKT.

Žiaci by sa mali učiť pracovať so základnými počítačovými aplikáciami, aby

- vedeli základné postupy pri práci s textom a jednoduchou prezentáciou,
- získali prvé zručnosti pri kreslení v grafickom prostredí a spracovávaní grafických informácií,
- porozumeli nahrávaniu a prehrávaniu zvukov a videí,
- pochopili spôsoby reprezentácie základných typov informácií.

Tematický okruh **Komunikácia a spolupráca** sa venuje využitiu nástrojov internetu na komunikáciu, na vlastné učenie sa a aj na riešenie školských problémov, na získavanie a sprostredkovanie informácií. Žiaci

- by sa mali naučiť pracovať s elektronickou poštou,
- by mali pochopiť spôsob a mechanizmy vyhľadávania informácií na internete,
- by si mali uvedomovať bezpečnostné riziká pri práci s internetom,
- by mali pochopiť spôsob definovania kľúčového slova, vyhľadávanie podľa kľúčového slova.

V tematickom okruhu **Algoritmické riešenie problémov** sa žiaci zoznamujú so špecifickými postupmi riešenia problémov prostredníctvom IKT. Zoznámia sa s pojmami ako algoritmus, program, programovanie. Žiaci získajú základy algoritmického myslenia a schopnosť uvažovať nad riešením problémov pomocou IKT.

Tematický okruh **Softvér a hardvér** sa venuje popisu a pochopeniu mechanizmov IKT. Žiaci by sa mali zoznámiť

- s možnosťami vstupných a výstupných zariadení,
- rôznych oblastí určenia softvéru,
- so získavaním základných zručností pri práci so súbormi a priečinkami.

Tematický okruh **Informačná spoločnosť** sa zaoberá etickými, morálnymi a spoločenskými aspektmi informatiky. Oboznamuje s možnými rizikami a metódami na riešenie týchto rizík. Žiaci by mali

- sa oboznámiť s ukázkami využitia IKT v bežnom živote,
- pochopiť, že používanie IKT si vyžaduje kritický a zvažujúci postoj k dostupným informáciám,
- viesť k zodpovednému používaniu interaktívnych médií – rozumieť rizikám, ktoré sa tu nachádzajú.

Prierezové témy

DOV – Dopravná výchova

ENV – Enviromentálna výchova

FIG – Finančná gramotnosť

MDV – Mediálna výchova

MUV – Multikultúrna výchova

OSR – Osobnostný a sociálny rozvoj

OZO – Ochrana života a zdravia

RLK – Regionálna výchova a tradičná ľudová kultúra

TBZ – Tvorba projektu a prezentačné zručnosti

VMR – Výchova k manželstvu a rodičovstvu

Učebné zdroje

- odborné publikácie k daným témam,
- rôzne webové stránky pre deti,
- materiálo-technické a didaktické prostriedky (počítače, dataprojektor...)
- detské počítačové hry,
- internet.

Hodnotenie predmetu

Predmet Informatika je v 3. ročníku klasifikovaný. Pri hodnotení a klasifikácii predmetu vychádzame z Metodického pokynu č. 22/2011 na hodnotenie žiakov základnej školy, ktoré schválilo MŠ Slovenskej republiky 1. mája 2011.

Obsah vzdelávania

Reprezentácie a nástroje – práca s grafikou

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none">• použiť konkrétne nástroje editora na tvorbu a úpravu obrázkov a animácií,• nájsť, odhaliť a opraviť chyby pri úprave obrázkov aj animácií.	<p><i>Pojmy:</i> oblasť, animácia.</p> <p><i>Vlastnosti a vzťahy:</i> animácia ako postupnosť obrázkov.</p> <p><i>Procesy:</i> kreslenie čiary, úsečky, obdĺžnika, štvorca, oválu, kruhu, používanie výplne, farby, palety farieb, nastavovanie hrúbky čiary, omalovanie, pečiatkovanie, dokresľovanie, kreslenie základných geometrických tvarov, označovanie, presúvanie a kopírovanie oblasti, spustenie a zastavenie animácie, krokovanie a prepínanie sa medzi obrázkami animácie, kreslenie obrázkov animácie.</p>

Reprezentácie a nástroje – práca s textom

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none">• použiť konkrétne nástroje editora na tvorbu a úpravu textu,	<p><i>Pojmy:</i> malé a veľké písmeno, znak, slovo, veta, symboly, číslica, znaky ako písmená,</p>

<ul style="list-style-type: none"> • zašifrovať a rozšifrovať text podľa jednoduchých pravidiel (reprezentovať znaky a slová). 	<p>číslice, špeciálne znaky a symboly.</p> <p><i>Vlastnosti a vzťahy:</i> slovo ako skupina písmen, veta ako skupina slov, odsek ako skupina viet, medzery a oddeľovače, obrázok a text, formátovanie textu, písmo + typ, veľkosť, hrúbka a farba písma, zarovnanie odseku, text ako postupnosť znakov.</p> <p><i>Procesy:</i> písanie na klávesnici, opravovanie, mazanie, výmena slov, vkladanie obrázkov (cez schránku), vloženie a odstránenie medzery (z chybného textu).</p>
---	--

Reprezentácie a nástroje – práca s príbehmi

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> • použiť konkrétne nástroje editora na tvorbu a úpravu príbehov. 	<p><i>Pojmy:</i> snímka.</p> <p><i>Vlastnosti a vzťahy:</i> snímky a ich poradie.</p> <p><i>Procesy:</i> vytváranie príbehov, vloženie novej snímky, vloženie textu, vloženie obrázka, spustenie a zastavenie.</p>

Reprezentácie a nástroje – práca s multimédiami

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> • použiť konkrétne nástroje na prehratie zvukov, • použiť konkrétne nástroje na prehratie videa. 	<p><i>Pojmy:</i> zvuk, hlas, hudba, prehrávač zvukov, video, prehrávač videa.</p> <p><i>Vlastnosti a vzťahy:</i> hlasitosť zvuku.</p> <p><i>Procesy:</i> prehrávanie, spustenie a zastavenie zvuku, nastavenie hlasitosti, spustenie, prehrávanie a zastavenie videa.</p>

Reprezentácie a nástroje – informácie

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none">zakódovať informáciu podľa pokynov do konkrétnej reprezentácie,dekódovať informáciu z jednoduchých reprezentácií,zvoliť si nástroj z danej skupiny nástrojov pre danú konkrétnu situáciu, problém.	<i>Vlastnosti a vzťahy:</i> vzťahy medzi jednotlivými typmi informácie, text a grafika.

Reprezentácie a nástroje – štruktúry

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none">orientovať sa v jednoduchej štruktúre – vyhľadávať a získavať informácie z jednoduchej štruktúry podľa zadaných kritérií,organizovať informácie do štruktúr – podľa zadania vytvárať jednoduché štruktúry údajov, podľa konkrétnych jednoduchých pravidiel manipulovať so štruktúrami údajov,interpretovať údaje zo štruktúr – prerozprávať informácie z jednoduchej štruktúry vlastnými slovami.	<i>Pojmy:</i> postupnosť, tabuľka, riadok, stĺpec. <i>Vlastnosti a vzťahy:</i> poradie objektov, pozícia v postupnosti, pozícia objektov v tabuľke, význam postupnosti a tabuľky. <i>Procesy:</i> zapisovanie, vyhľadávanie v jednoduchej štruktúre.

Komunikácia a spolupráca – práca s webovou stránkou

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none">použiť nástroje na prezeranie webových stránok,získať informácie z webových stránok.	<i>Pojmy:</i> webová stránka, odkaz, prehliadač. <i>Vlastnosti a vzťahy:</i> adresa stránky identifikuje konkrétnu stránku a súvisí s jej obsahom a zobrazením, odkazy ako prepojenia na webové stránky a súbory, prehliadač ako nástroj na zobrazovanie webových stránok. <i>Procesy:</i> orientácia na webovej stránke, medzi webovými stránkami, používanie odkazov na iné webové stránky, návrat na predchádzajúcu navštívenú stránku.

Komunikácia a spolupráca – vyhľadávanie na webe

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none">vyhľadať a získať informáciu na zadaných stránkach internetu,diskutovať o výsledkoch vyhľadávania,posúdiť správnosť výsledku.	<p><i>Pojmy:</i> vyhľadávač.</p> <p><i>Procesy:</i> vyhľadávanie obrázkov na zadaných stránkach, vyhľadávanie v mapách na internete.</p>

Komunikácia a spolupráca – práca s nástrojmi na komunikáciu

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none">zostaviť a poslať správu danému príjemcovi prostredníctvom konkrétneho e-mailového nástroja,nájsť a zobraziť prijatú správu od konkrétneho odosielateľa prostredníctvom konkrétneho e-mailového nástroja,zhodnotiť správnosť e-mailovej adresy.	<p><i>Pojmy:</i> správa, email, e-mailová adresa, kôš.</p> <p><i>Vlastnosti a vzťahy:</i> e-mail ako správa pre adresáta, adresát, e-mail a program na prácu s e-mailom.</p> <p><i>Procesy:</i> zadanie adresy, predmetu správy, napísanie emailu, odoslanie emailu, prijatie emailu, vymazanie emailu, dodržiavanie netikety.</p>

Algoritické riešenie problémov – analýza problému

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none">navrhnuť riešenie, vyjadriť plán riešenia,rozhodnúť sa o pravdivosti/nepravdivosti tvrdenia (výroku),vybrať prvky alebo možnosti podľa pravdivosti tvrdenia,uvažovať o rôznych riešeniach.	<p><i>Vlastnosti a vzťahy:</i> pravda – nepravda, áno – nie (neformálne), platí – neplatí.</p> <p><i>Procesy:</i> idea sekvencie príkazov, rozhodovanie o pravdivosti tvrdenia.</p>

Algoritické riešenie problémov – interaktívne zostavovanie riešenia

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none">riešiť problém priamym riadením vykonávateľa,aplikovať elementárne príkazy daného jazyka na riadenie vykonávateľa.	<p><i>Vlastnosti a vzťahy:</i> priamy príkaz – akcia vykonávateľa.</p> <p><i>Procesy:</i> riadenie vykonávateľa v priamom režime, používať jazyk vykonávateľa.</p>

Algoritmické riešenie problémov – pomocou postupnosti príkazov

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none">• riešiť problém skladaním príkazov do postupnosti,• doplniť, dokončiť, modifikovať rozpracované riešenie,• interpretovať postupnosť príkazov,• vyhľadať chybu v postupnosti príkazov.	<p><i>Pojmy:</i> príkaz, parameter príkazu, postupnosť príkazov.</p> <p><i>Vlastnosti a vzťahy:</i> ako súvisí príkaz/poradie príkazov a výsledok.</p> <p><i>Procesy:</i> zostavenie a upravenie príkazu/príkazov, vyhodnotenie postupnosti príkazov.</p>

Algoritmické riešenie problémov – interpretácia zápisu riešenia

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none">• realizovať návod, postup, algoritmus riešenia úlohy – interpretovať ho, krokovať riešenie, simulovať činnosť vykonávateľa.	<p><i>Procesy:</i> krokovanie.</p>

Algoritmické riešenie problémov – hľadanie, opravovanie chýb

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none">• vyhľadať chybu vo výsledku po vykonaní algoritmu,• nájsť a opraviť chybu v návode, v zápise riešenia,• diskutovať o svojich riešeniach.	<p><i>Vlastnosti a vzťahy:</i> chyba ako zlý výsledok, chyba v návode.</p> <p><i>Procesy:</i> rozpoznanie chyby.</p>

Softvér a hardvér – práca so súbormi a priečinkami

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none">• uložiť produkt do súboru podľa pokynov,• otvoriť rozpracovaný produkt zo súboru podľa pokynov.	<p><i>Pojmy:</i> súbor, priečinok.</p> <p><i>Vlastnosti a vzťahy:</i> v súbore je uložený nejaký obsah, rôzne typy súborov pre rôzne typy informácií (súbor s obrázkom, súbor s textom).</p> <p><i>Procesy:</i> vytvorenie, ukladanie dokumentov.</p>

Softvér a hardvér – práca v operačnom systéme

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none">spustiť program/aplikáciu, ukončiť bežiacu aplikáciu a otvoriť v nej dokument,prihlásiť sa a odhlásiť sa z programu/aplikácii.	<p><i>Pojmy:</i> aplikácia, ikona, okno, pracovná plocha.</p> <p><i>Vlastnosti a vzťahy:</i> ikona ako reprezentácia programu alebo dokumentu.</p>

Softvér a hardvér – počítač a prídavné zariadenia

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none">pracovať so základným hardvérom na používateľskej úrovni: ovládať programy myšou, písať na klávesnici.	<p><i>Vlastnosti a vzťahy:</i> rôzna funkčnosť klávesov (písmená, čísla, šípky, enter, medzera, shift, delete, diakritika,...).</p> <p><i>Procesy:</i> pohyb, klikanie a ťahanie myšou, ovládanie kurzora na obrazovke.</p>

Softvér a hardvér – práca v počítačovej sieti a na internete

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none">rozlíšiť e-mailovú a webovú adresu.	<p><i>Vlastnosti a vzťahy:</i> internet ako celosvetová počítačová sieť.</p>

Informačná spoločnosť – bezpečnosť a riziká

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none">diskutovať o rizikách na internete,aplikovať pravidlá pre zabezpečenie e-mailu proti neoprávnenému použitiu.	<p><i>Procesy:</i> bezpečné správanie sa na internete.</p>

Informačná spoločnosť – digitálne technológie v spoločnosti

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none">diskutovať o digitálnych technológiách, o ich kladoch i záporoch,diskutovať o využití konkrétnych nástrojov digitálnych technológií pri učení sa iných predmetov, diskutovať aj o tom, ako pomáhajú učiteľovi – ako pomáhajú žiakovi.	<p><i>Pojmy:</i> hry, filmy, hudba.</p> <p><i>Vlastnosti a vzťahy:</i> digitálne technológie okolo nás (aj napriek tomu, že na prvý pohľad nevyzerajú ako zariadenia s procesorom), digitálne technológie ako nástroje pre komunikáciu, digitálne technológie doma, v škole.</p>

	<i>Procesy:</i> používanie nástrojov na vlastné učenie sa, zábavu a spoznávanie.
--	--

Informačná spoločnosť – legálnosť používania

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> diskutovať o princípoch dodržiavania základných autorských práv. 	<p><i>Vlastnosti a vzťahy:</i> autorské právo a jeho vzťah k autorovi, dielu a použitiu.</p> <p><i>Procesy:</i> legálnosť a nelegálnosť používania informácií (obrázky, hudba, filmy).</p>

Časová dotácia

Informatická výchova pre 1. stupeň ZŠ	1.ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník
Týždenný počet hodín	0	0	1	
Počet hodín ročne	0	0	33	

PRÍRODOVEDA

3. ročník

Časový rozsah výučby:	1 hodina týždenne, 33 hodín ročne
Názov ŠVP:	Štátny vzdelávací program 1. stupňa základnej školy
Názov ŠkVP:	Školský vzdelávací program pre 1. stupeň ZŠ ISCED 1
Kód a názov odboru štúdia:	primárne vzdelávanie
Ročník:	tretí
Stupeň vzdelania:	primárne vzdelávanie
Forma štúdia:	denná
Vyučovací jazyk:	slovenský jazyk

Charakteristika predmetu, jeho význam v obsahu vzdelávania

Vzdelávací štandard predmetu je konštruovaný tak, aby si žiaci postupne systematizovali poznatky o prírode, ktoré nadobudli spontánnym učením, pričom najskôr sa sústredia na opis pozorovaných skutočností, rozvíjajú si pozorovacie a kategorizačné spôsobilosti. Neskôr sa sústredia na rozlišovanie poznania tým, že sa snažia skúmať fungovanie vybraných prírodných javov. Rozvíjané sú spôsobilosti potrebné pre objektívne skúmanie sveta a vyhľadávanie informácií v rôznych druhoch sekundárnych zdrojov. Učiteľ vedie žiakov do situácií, v ktorých je ich úlohou vyjadrovať aktuálne poznanie, diskutovať s vrstovníkmi o vysvetleniach pozorovacích skutočností. Zároveň poskytuje žiakom dostatok času na skúmanie situácií a javov tak, aby sami získali nové poznanie, ktoré je funkčne začlenené v ich aktuálnom systéme vedomostí. Učiteľ usmerňuje žiakov, ktorých úlohou je samostatne tvoriť nové poznatky vlastnou bádateľskou činnosťou. Prírodoveda vedie žiakov k premýšľaniu, skúmaniu, hľadaniu informácií, zvažovaniu, usudzovaniu a k tvorbe záverov, ktoré sú argumentačne podložené skúsenosťou.

Ciele predmetu

Hlavným cieľom predmetu je rozvoj prírodovednej gramotnosti žiakov. Prírodoveda rozvíja vo vzájomnej súčinnosti všetky tri zložky prírodovednej gramotnosti:

- žiacke aktuálne poznanie /prírodné pojmy, koncepty/
- poznávacie procesy žiaka potrebné pri úprave aktuálnych a tvorbe nových prírodovedných poznatkov /rozvíja individuálne poznávanie žiaka/
- špecifické prírodné postoje, ktoré vedú žiaka k uvedomenému využívaniu vedomostí.

Žiaci:

- spoznávajú životné prostredie a pozorujú zmeny, ktoré sa v ňom dejú
- vyjadrujú svoje predstavy o javoch slovom a obrazom, diskutujú o svojich aktuálnych predstavách
- argumentujú a menia svoje naivné predstavy a vysvetlenia vplyvom argumentácie alebo vlastného bádania
- samostatne získavajú informácie v rôznych informačných zdrojoch a vo vybraných prírodných témach vedú diskusie

- pozorujú detaily prírodných objektov a javov a na ich základe rozvíjajú svoje poznanie
- kategorizujú prírodné objekty na základe pozorovania a skúmania
- experimentujú so zmenami podmienok a vyslovujú závery z vlastného bádania
- vytvárajú si vlastné poznámky z prírodovednej aktivity a uvedomujú si ich význam pri tvorbe záveru zo zrealizovanej činnosti
- majú osvojené základné prírodovedné pojmy, pričom ich vzájomne prepájajú a vytvárajú vysvetlenia
- odlišujú vedeckú terminológiu od bežnej hovorovej komunikácie
- chápu význam výsledkov vedy pre každodenný život a objektívne posudzujú pozitívne a negatívne vplyvy vedy a technológií na prírodu a celkové životné prostredie
- citlivo pristupujú k živej prírode
- majú tendenciu vytvárať vysvetlenia
- dokážu meniť svoje predstavy o skutočnosti, ak sú ovplyvňované logickou argumentáciou

Témy, prostredníctvom ktorých rozvíjame kompetencie, obsah, prierezové témy, prepojenie s inými predmetmi: Prehľad tematických celkov

- 1. Rastliny a huby**
- 2. Živočíchy**
- 3. Človek**
- 4. Neživá príroda a skúmanie javov**

Prierezové témy

Povinnou súčasťou obsahu vzdelávania sú prierezové témy, ktoré sa spravidla prelínajú cez vzdelávacie oblasti. Prierezové témy môžeme realizovať viacerými formami, ako :

- integrovanú súčasť vzdelávacieho obsahu daného predmetu
- formou projektu
- formou kurzu

Nevyhnutnou podmienkou účinnosti prierezovej témy je používanie aktivizujúcich, interaktívnych učebných metód. Výber spôsobu a času prierezovej témy je v kompetencii každého učiteľa.

Na úrovni primárneho vzdelávania zavádza ŠvKP tieto prierezové témy:

- **MULTIKULTÚRNA VÝCHOVA** - cieľom je rozvoj chápania iných kultúr, akceptácia a rozvoj medziľudských vzťahov, tolerancie.
- **MEDIÁLNA VÝCHOVA** - cieľom je zmysluplné, selektívne a kriticky využívať médiá a ich produkty, uvedomovať si aj negatívne vplyvy na rozvoj svojej osobnosti.
- **OSOBNOSTNÝ A SOCIÁLNY ROZVOJ** - cieľom je rozvíjať sebareflexiu, sebaopoznávanie, sebaúctu, sebadôveru, sebazvedľávanie a zodpovednosť za svoje konanie, prevencia sociálnopatologických javov v škole.
- **ENVIRONMENTÁLNA VÝCHOVA** – cieľom je rozvíjať vzťah medzi človekom a jeho životným prostredím.
- **DOPRAVNÁ VÝCHOVA** - cieľom je získať základné vedomosti, zručnosti a návyky zamerané na bezpečné správanie v rôznych dopravných situáciách.
- **OCHRANA ŽIVOTA A ZDRAVIA** - cieľom je sebaochrana, poskytnutie prvej pomoci, rozvoj teles. zdatnosti, civilná ochrana, zdravotná príprava.
- **TVORBA PROJEKTU A PREZENTAČNÉ ZRUČNOSTI** - cieľom je komunikovať, argumentovať, používať informácie, riešiť problémy, spolupracovať v skupine, prezentovať sám seba ale aj prácu v skupine.

Medzipredmetové vzťahy:

Učivo prírodovedy prirodzene „kopíruje“ učivo slovenského jazyka v treťom ročníku ZŠ. Jednotlivé témy v prírodovede plynule nadväzujú a dopĺňajú vybrané témy v slovenskom jazyku a literatúre. Veľa tém z prírodovedy sa „odráža“ aj vo výtvarnej a hudobnej výchove (ročné obdobia). Telesná výchova (pohybové a športové hry vonku) konkretizujú učivo o počasí a ročných obdobiach.

Metódy a formy práce – stratégia vyučovania

Jedným z parciálnych cieľov predmetu je efektívny rozvoj myslenia dieťaťa. Dieťa, ktoré ešte nie je schopné abstraktne myslieť a jeho logické myslenie je zatiaľ nasmerované na konkrétnu realitu je systematicky vedené tak, aby získalo čo najviac empirického materiálu o všeobecných prírodných javoch a aby sa na týchto konkrétnych javoch postupne učilo základným logickým operáciám. Deti sú vo vyučovaní zameranom najmä na aktívnu

manipuláciu s materiálmi, s ktorými sa bežne stretávajú, usmerňované k skúmaniu čiastkových aspektov tak, aby sa naučili:

- pozorovať detaily vzhľadom na celok
- porovnávať
- identifikovať podstatné a premenlivé znaky
- zovšeobecňovať vyslovovaním záveru z opakovaných pozorovaní
- vyjadrovať svoje predstavy o javoch slovom i obrazom
- argumentovať s využitím kauzality
- zdieľať svoje predstavy s vrstovníkmi v pracovnej skupine

Na hodinách prírodovedy sa využívajú participatívne /dialóg, diskusia/, brainstormingové /burza dobrých nápadov/, kognitívne, zážitkové skúsenostné metódy

Učebné zdroje

Pracovný zošit a učebnica z prírodovedy pre tretí ročník základných škôl

Doplňkové PL schválené MŠ SR

ITK - zdroje

Hodnotenie predmetu

V treťom ročníku ZŠ sú žiaci priebežne i súhrnne hodnotení známku, dôraz sa kladie na pozitívne, motivujúce hodnotenie prejavov a výsledkov práce žiaka, ako aj jeho správania. Hodnotí sa jeho tvorivosť, aktivita v práci, snaha po spoločnom úsilí pri dosahovaní strategických cieľov.

Hodnotiace portfólio:

- tvorba projektov
- samostatná práca
- práca vo dvojiciach
- práca v skupinách
- práca na pokusoch
- práca na celoročnej prezentácii
- aplikovanie poznaného do praktického života

Profil absolventa

Absolvent 3. ročníka. programu primárneho vzdelania má osvojené základy čitateľskej, pisateľskej , počítačskej prírodovedeckej a kultúrnej gramotnosti. Získal základy pre osvojenie účinných techník učenia sa a pre rozvíjanie spôsobilostí. Váži si seba aj druhých ľudí, je spôsobilý ústretovo komunikovať a spolupracovať, je vnímavý k potrebám iných. Získal základy používania materinského , štátneho a cudzieho jazyka.

Absolvent 3. ročníka má osvojené tieto kľúčové kompetencie :

- rozvíjanie funkčnej gramotnosti
- rozvíjanie čitateľskej gramotnosti – čítať s porozumením odborný text
- z odborného textu vyberať informácie, triediť ich, využívať, prezentovať
- získavať údaje z nesúvislých textov – plánov, obrázkov, fotografií
- objavovanie, pozorovanie, vysvetľovanie prírodných javov a dejov
- rozvíjanie kultúrnej gramotnosti
- prijíma nové nápady
- účinne spolupracuje v skupine
- diskutuje o problémoch
- podieľa sa na vytváraní dobrých medziľudských vzťahov v triede

Obsah vzdelávania:

Rastliny a huby

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<p>Žiak na konci 3. ročníka základnej školy vie/dokáže:</p> <p>opísať životný cyklus známeho rastlinného druhu: stromu – pagaštan konský; byliny – fazuľa obyčajná, že niektoré rastliny žijú kratšie a iné dlhšie, že rastlina počas života kvitne a prinesie semená, že zo semien na jar vyrastajú nové rastliny, že niektoré rastliny na jar nevyrastajú zo semien, ale z koreňov, hlúč alebo cibúľ, ktoré sú počas zimy ukryté v zemi, hodnotiť význam stromov (lesa, dreva) pre človeka, skúmať život na vybranom strome, vyhľadať chýbajúce informácie a zistenia prezentovať, rozpoznať typické poľné plodiny, hodnotiť význam pestovania vybraných poľných plodín, že mnohé rastliny obsahujú látky, ktoré pomáhajú liečiť zranenia a ochorenia, že liečivé látky sa nachádzajú v rôznych častiach rastliny (uvedie päť príkladov), pripraviť z liečivých bylín odvar a výluh a vysvetliť medzi nimi rozdiel,</p>	<p>životný cyklus rastlín, dĺžka života rastlín význam lesa pre človeka zemiak (ľuľok zemiakový), cukrová repa, pšenica ozimná¹ liečivé rastliny, odvar, výluh, žihľava dvojdomá, repík lekársky, lípa malolistá, skorocel kopijovitý, materina dúška jedovaté rastliny jedlé, nejedlé a jedovaté huby, plesne, kvasinky</p>

<p>že neznáma rastlina môže byť jedovatá, vysvetliť, akým spôsobom sa môže jed dostať do tela, že huby nepatria medzi rastliny, určiť na piatich hubách, či sú jedlé, nejedlé alebo jedovaté, ✓že medzi huby zaraďujeme aj plesne a kvasinky.</p>	
---	--

Živočích

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<p>Žiak na konci 3. ročníka základnej školy vie/dokáže</p> <p>opísať spôsob života vybraných zástupcov živočíšnej ríše (ryby, obojživelníky, plazy, vtáky, cicavce, bezstavovce), opísať vzťah vybraných živočíšnych druhov k prostrediu, v ktorom žijú.</p>	<p>ryby: kapor obyčajný, šľuka obyčajná; obojživelníky: skokan hnedý; plazy: jašterica múrová, užovka obyčajná; vtáky: sýkorka veľká, lastovička obyčajná, drozd čierny; cicavce: jež tmavý, krt obyčajný, mačka domáca; živočích bez vnútornej kostry: babôčka pávooká, slimák záhradný</p>

Človek

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<p>Žiak na konci 3. ročníka základnej školy vie/dokáže</p> <p>že trávenie je proces, pri ktorom si človek ponecháva v tele z potravy látky, ktoré potrebuje a zvyšok z tela vylučuje, vysvetliť proces trávenia človeka, zakresliť časti tráviacej sústavy, vysvetliť, čo sa v zakreslených častiach sústavy deje s potravou, zdôvodniť, na čo človek využíva získanú energiu a stavebné látky, ✓vysvetliť vznik obezity, vysvetliť princíp potravinovej pyramídy,</p>	<p>trávenie, energia, stavebné látky, obezita, potravinová pyramída vylučovanie, moč, potenie, pitný režim</p>

<p>vytvoriť týždenný jedálny lístok založený na vedomostiach o správnej životospráve, vysvetliť, ako sa dostáva voda do organizmu a ako sa z neho vylučuje, zakresliť, ako sa voda dostáva do organizmu a ako sa z neho vylučuje, vysvetliť pitný režim,</p>	
--	--

Neživá príroda a skúmanie prírodných javov

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<p>Žiak na konci 3. ročníka základnej školy vie/dokáže:</p> <p>že vzduch je potrebný pre život mnohých organizmov,</p> <p>že vzduch sa nachádza všade, vyplňa priestory, ktoré sa zdajú byť prázdne,</p> <p>že vietor je pohybujúci sa vzduch, vysvetliť vznik vetra použitím poznatku o stúpaní teplého a klesaní studeného vzduchu,</p> <p>vysvetliť fungovanie teplovzdušného balóna,</p> <p>navrhnuť spôsob merania rýchlosti a smeru prúdenia vzduchu,</p> <p>navrhnuť spôsob, akým je možné merať množstvo zrážok,</p> <p>realizovať dlhodobé pozorovanie znakov počasia a z výsledkov vyvodiť závery,</p> <p>že najväčším zdrojom tepla je Slnko,</p> <p>že teplo vzniká aj horením látok alebo</p>	<p>vzduch, kyslík, oxid uhličitý, prúdenie vzduchu, vietor, zrážky, teplota prostredia</p> <p>teplo, teplota, teplomer, telesná teplota</p> <p>kolobeh vody v prírode, dážď, sneh, hmla, topenie, vyparovanie, tuhnutie,</p> <p>tuhé, kvapalné a plynné látky, rozpúšťanie a topenie plávajúce a neplávajúce predmety,</p> <p>nadľahčovanie telies vo vode, objem a hmotnosť</p>

<p>trením,</p> <p>že teplo tvorí aj väčšina živočíchov,</p> <p>že teplo spôsobuje zvyšovanie teploty látok,</p> <p>skúmať stálosť telesnej teploty,</p> <p>porovnať telesnú teplotu detí a dospelých,</p> <p>vysvetliť na príkladoch rozdiel, že niektoré látky sa zahrievajú rýchlejšie a iné pomalšie,</p> <p>že látky môžu byť v troch skupenstvách – tuhé, kvapalné a plynné,</p> <p>vysvetliť zmeny skupenstiev na príklade vody a použiť pri tom pojmy topenie, vyparovanie a tuhnutie,</p> <p>vysvetliť vznik dažďa, snehu a hmly, pričom využije poznatky o skupenských premenách,</p> <p>vysvetliť kolobeh vody v prírode,</p> <p>vysvetliť na príkladoch rozdiel medzi rozpúšťaním a topením,</p> <p>že niektoré látky plávajú na vode, iné klesajú ku dnu,</p> <p>navrhnuť postup, ako z neplávajúceho predmetu vytvoriť plávajúci a naopak,</p> <p>že predmety sa javia na vzduchu ťažšie ako vo vode,</p> <p>že objem vyjadruje to, akú časť priestoru predmet zaberá,</p> <p>navrhnuť postup porovnávania (merania) objemu a hmotnosti dvoch predmetov.</p>	
---	--

Časová dotácia

Prírodoveda pre 1. stupeň ZŠ	1.ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník
Týždenný počet hodín	0	0	1	
Počet hodín ročne	0	0	33	

VLASTIVEDA

3. ročník

Časový rozsah výučby :	1 hodina týždenne, 33 hodín ročne
Názov ŠVP:	Štátny vzdelávací program 1. stupňa základnej školy
Názov ŠkVP:	Školský vzdelávací program pre 1. stupeň ZŠ ISCED 1
Kód a názov odboru štúdia:	primárne vzdelávanie
Ročník:	tretí
Stupeň vzdelania:	primárne vzdelávanie
Forma štúdia:	denná
Vyučovací jazyk:	slovenský jazyk

1. Charakteristika predmetu, jeho význam v obsahu vzdelávania

Vlastiveda v 3.ročníku má osobité, nezastupiteľné postavenie vzhľadom na význam v utváraní predstáv o bezprostrednom mieste života žiakov (priestorový aspekt) a historickom období, v ktorom žijú (časový aspekt). Svojím zameraním má za cieľ podnecovať, motivovať žiakov na rozprávanie o danej téme (či už na základe vlastných skúseností, podľa obrázka a i.) a v čo najväčšej miere využívať heuristický rozhovor a zážitkové učenie.

Vlastivedné – motivačné poznávanie začína v 1. a 2. ročníku (prvouka) spoznávaním okolia školy a bydliska a postojmi k spoločnosti, pokračuje v 3. ročníku (Moja obec).

Vlastiveda v 3. ročníku (Moja obec) je obsahovo naplnená emotívnym (dobrodružným) poznávaním, pozorovaním a hodnotením javov a celkovo dojmami z vlastnej obce (okolie školy)

v časových premenách jednotlivých ročných období (aj s aspektom starostlivosti o bezpečnosť a zdravie). Nezastupiteľná je vlastivedná vychádzka, ktorá má motivačno-heuristický charakter. Vybrané témy, napr. orientácia v okolí školy, sa odporúča realizovať formou pozorovania mimo triedy, ak sú na to možnosti. Delí sa na spoznávanie miestnej krajiny (jednoduchá práca s nákresmi) a orientáciu v čase (plynutie kalendárneho a školského roka, významné sviatky počas roka, tradície a i.). Na ne nadväzuje rozprávanie o doprave, o pamätihodnostiach. Osobitá pozornosť sa venuje pozorovaniu, skúmaniu prírody, jej zložiek, ale rovnako aj pamiatok v okolitej krajine.

2. Rozvíjajúce ciele, predmetové spôsobilosti vychádzajúce z kľúčových kompetencií

- Žiaci skúmajú, pozorujú a bádajú v kraji, v ktorom žijú,
- porozprávajú o svojej obci (mesto, dedina – o krajine svojho okolia) a určia jednotlivé prvky – časti svojej obce,
- orientujú sa v rodnom kraji pomocou svetových strán a významných objektov,
- rozlišujú primerane vzťahy a väzby prírodného a spoločenského charakteru vo svojej obci, doma i v škole,
- použijú poznatky zo svojich pozorovaní a skúseností,
- identifikujú a odlišia, čo vytvorila príroda a čo človek,
- rozprávajú o premenách prírody počas roka (vyhľadajú v kalendári významné dni),
- ukážu na mape (prispôsobenej vlastivede v 4. ročníku) vybrané pohoria, jaskyne, rieky, mestá a iné,
- opíšu (pomocou obrázkov) pojmy, krajinu, pamiatky, ktoré už nie sú z ich bezprostredného okolia,
- prerozprávajú obsah povesti podľa výberu,
- porozprávajú o významných historických udalostiach,
- vedia čítať mapu a rozprávať podľa ilustrácií a fotografií
- vypátrajú pútavé skutočnosti o rôznych častiach Slovenska,
- porovnávajú jednotlivé oblasti so svojou obcou.

3. Témy, prostredníctvom ktorých rozvíjame kompetencie, obsah, prierezové témy, prepojenie s inými predmetmi

V treťom ročníku je nosná kľúčová téma:

MOJA OBEC

Prehľad tematických celkov:

- Škola a jej okolie
- Jeseň
- Miestna krajina
- Zima
- Život v minulosti a dnes
- Jar

Prierezové témy

Povinnou súčasťou obsahu vzdelávania sú prierezové témy, ktoré sa spravidla prelínajú cez vzdelávacie oblasti. Prierezové témy môžeme realizovať viacerými formami, ako :

- integrovanú súčasť vzdelávacieho obsahu daného predmetu
- formou projektu
- formou kurzu

Nevyhnutnou podmienkou účinnosti prierezovej témy je používanie aktivizujúcich, interaktívnych učebných metód. Výber spôsobu a času prierezovej témy je v kompetencii každého učiteľa.

V predmete vlastiveda majú prierezový charakter nasledujúce témy:

Osobnostný a sociálny rozvoj - jej hlavným cieľom je rozvíjať osobnosť žiaka v oblasti postojov a hodnôt, umožňuje žiakovi rozmýšľať o sebe, živote, vzťahoch s ľuďmi a smerovaní budúcnosti, vedie žiaka k uplatňovaniu svojich práv, rešpektovaniu názorov, potrieb a práv ostatných.

Enviromentálna výchova - umožňuje získavať vedomosti, zručnosti, postoje a návyky k ochrane a zlepšeniu životného prostredia, na veku primeranej úrovni žiaci chápu vzájomné vzťahy človeka, organizmov a životného prostredia.

Multikultúrna výchova - učí žiaka rešpektovať prirodzenú rozmanitosť spoločnosti, spoznávať rozličné tradičné aj nové kultúry, uplatňovať svoje práva a rešpektovať práva iných ľudí

Dopravná výchova- výchova k bezpečnosti v cestnej premávke- učí žiakov pripraviť na bezpečný pohyb v cestnej premávke, chodec- cyklista v priestoroch školy, na detskom dopravnom ihrisku alebo v okolí školy.

Regionálna výchova a ľudová kultúra - žiaci spoznávajú svoj región, jeho kultúrne a prírodné bohatstvo, históriu svojho mesta, vytvárajú si pozitívny vzťah k svojmu bydlisku, mestu, krajine,

rozdvíjajú si národnú a kultúrnu identitu.

Tvorba projektu a prezentačné zručnosti - cieľom je komunikovať, argumentovať, používať informácie, riešiť problémy, spolupracovať v skupine, prezentovať sám seba ale aj prácu v skupine.

Medzipredmetové vzťahy:

Učivo vlastivedy prirodzene „kopíruje“ učivo slovenského jazyka v treťom ročníku ZŠ.

Jednotlivé témy vo vlastivede (plynule nadväzujú a dopĺňajú vybrané témy v slovenskom jazyku a literatúre. Veľa tém z vlastivedy sa „odrážajú“ aj vo výtvarnej a hudobnej výchove (ročné obdobia). Telesná výchova (pohybové a športové hry vonku) konkretizujú učivo o počasí a ročných obdobiach.

4. Požiadavky na výstup

Požadovaný výstup žiakov z vlastivedy v 3. ročníku je zameraný na rozvíjanie funkčnej gramotnosti v oblastiach: čitateľskej gramotnosti – čítať s porozumením odborný text, vyberať z neho informácie, triediť, ich, využívať, prezentovať. Získavať údaje z nesúvislých textov – plánov, obrázkov, fotografií. Dôležitou súčasťou je aj čítanie obrázkov - vizuálna gramotnosť. Pri rozvíjaní vlastivednej gramotnosti v témach, ktoré sú zamerané na prírodnú časť prostredia, pôjde najmä o objavovanie, pozorovanie a vysvetľovanie prírodných dejov. Vlastiveda rozvíja aj kultúrnu gramotnosť, rozvíja záujem o kultúrne tradície svojho regiónu a Slovenska.

5. Metódy a formy práce – stratégia vyučovania

Jedným z parciálnych cieľov predmetu je efektívny rozvoj myslenia dieťaťa. Dieťa, ktoré ešte nie je schopné abstraktne myslieť a jeho logické myslenie je zatiaľ nasmerované na konkrétnu realitu je systematicky vedené tak, aby získalo čo najviac empirického materiálu o všeobecných prírodných javoch a aby sa na týchto konkrétnych javoch postupne učilo základným logickým operáciám. Deti sú vo vyučovaní zameranom najmä na aktívnu manipuláciu s materiálmi, s ktorými sa bežne stretávajú, usmerňované k skúmaniu čiastkových aspektov tak, aby sa naučili:

- pozorovať detaily vzhľadom na celok
- porovnávať
- identifikovať podstatné a premenlivé znaky objektov
- zovšeobecňovať vyslovovaním záveru z opakovaných pozorovaní

- vyjadrovať svoje predstavy o javoch slovom i obrazom
- argumentovať s využitím kauzality
- zdieľať svoje predstavy s vrstovníkmi v pracovnej skupine

6. Učebné zdroje

Pracovný zošit Hravá vlastiveda pre 3. ročník základných škôl, je pripravený v súlade s inovovaným Štátnym vzdelávacím programom

Autori: PaedDr. Veronika Adamová, Mgr. Nina Džadoňová, PaedDr. Monika Fintorová, PaedDr. Helena Járošiová, PaedDr. Paulína Krivosudská, Mgr. Dagmar Moravčíková, Mgr. Ružena Sapárová

ITK – zdroje

- Všetko, čo učiteľ využíva na hodine
- PL vytvorené učiteľom
- Vlastné albumy, žiacke práce (z min. roka), portfólio žiakov
- Svojpomocne vytvorené učebné pomôcky
- Kabinetný fond
- Školský knižničný fond
- Doplnková literatúra (met. príručky, zbierky úloh, časopisy, elektronické časopisy, PZ, IKT zdroje (využívané na domácu prácu)
- Portál : www.zborovna.sk, www.infovekacik.sk, www.pastelka.sk a iné
- Auditívne (sluchové): magnetofón, CD disk, počítačový program a iné
- Vizuálne (zrakové): PZ, zošit, návod, tabuľky, fotografia, výkres, projekt, nástenné obrazy, schémy, diagramy, mapa priesvitky, diapozitív, obraz a iné
- Taktilné (hmatové): modely, reálie a iné
- Audiovizuálne (zvukovo- zrakové): televízor, film, videozáznam
- Kombinované: multimédia, učebnica, reálie
- Informačné technológie: audiovizuálne, počítač, interaktívna tabuľa

7. Hodnotenie predmetu

V treťom ročníku ZŠ sú žiaci priebežne i súhrnne hodnotení známku, dôraz sa kladie na pozitívne, motivujúce hodnotenie prejavov a výsledkov práce žiaka, ako aj jeho správania.

Hodnotí sa jeho tvorivosť, aktivita v práci, snaha po spoločnom úsilí pri dosahovaní strategických cieľov.

Hodnotiace portfólio:

- tvorba projektov
- samostatná práca
- práca vo dvojiciach
- práca v skupinách
- práca na celoročnej prezentácii
- aplikovanie poznaného do praktického života

8. Profil absolventa

Absolvent 3. ročníka. programu primárneho vzdelania má osvojené základy čitateľskej , pisateľskej , počtárskej prírodovedeckej a kultúrnej gramotnosti. Získal základy pre osvojenie účinných techník učenia sa a pre rozvíjanie spôsobilostí. Váži si seba aj druhých ľudí , je spôsobilý ústretovo komunikovať a spolupracovať, je vnímavý k potrebám iných. Získal základy používania materinského , štátneho a cudzieho jazyka.

Absolvent 3. ročníka má osvojené tieto kľúčové kompetencie :

- rozvíjanie funkčnej gramotnosti
- rozvíjanie čitateľskej gramotnosti – čítať s porozumením odborný text
- z odborného textu vyberať informácie, triediť ich, využívať, prezentovať
- získavať údaje z nesúvislých textov – plánov, obrázkov, fotografií
- objavovanie, pozorovanie, vysvetľovanie prírodných dejov
- rozvíjanie kultúrnej gramotnosti
- záujem o kultúrne tradície svojho regiónu a Slovenska
- prijíma nové nápady
- účinne spolupracuje v skupine
- diskutuje o problémoch

- podieľa sa na vytváraní dobrých medziľudských vzťahov v triede

Obsah vzdelávania:

Vzdelávacia oblasť : Človek a spoločnosť

Moja obec

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<p>Žiak vie napísať presný názov svojej obce (presnú adresu školy a bydliska), zaradiť obec, kde býva, medzi mestá alebo dediny,</p> <p>Žiak vie opísať druhy dopravy v obci (zopakovať si bezpečnosť na cestách), opísať podľa náčrtu cestu do stredu obce (mesta, dediny),</p> <p>Žiak vie porozprávať vlastnými slovami cestu do školy alebo zo školy domov, opísať svoju obec (napr. aké domy, ulice – pozná, možno aj vymenovať, blízka rieka, park a iné), zhotoviť jednoduchý nákres okolia školy a bydliska,</p> <p>Žiak vie opísať zber a spracovanie úrody</p> <p>pozná správanie zvierat na jeseň a ich prípravu na Žiak zimu.</p> <p>Žiak vie porozprávať, ako si ľudia pripomínajú svojich predkov a priateľov (Pamiatka zosnulých) na jeseň,</p> <p>žiak vie opísať svoju obec(napr. aké pozná domy, ulice...</p>	<p>Okolie školy, bydliska</p> <p>cesta do školy a bezpečnostné pravidlá pri ceste do školy</p> <p>znaky jesene, zmeny v prírode a dĺžky dňa a noci, zber úrody,</p> <p>príprava živočíchov na zimu</p> <p>Jesenné sviatky, zvyky, tradície</p> <p>Miestna krajina</p>

<p>Žiak vie určiť, aké významné kultúrne a športové podujatie sa v obci konajú, pozná významné osobnosti...</p> <p>Žiak vie charakterizovať zmeny vo svojej obci a v prírode v zime (vlastné pozorovania), vlastnými slovami porozprávať o sviatočných dňoch v obci na rozhraní kalendárnych rokov (Vianoce, Silvester, Nový rok, Traja králi),</p> <p>Žiak vie opísať život zvierat v zime a starostlivosť o ne.</p> <p>Žiak vie zostrojiť časovú priamku vlastnej rodiny a rodinných príslušníkov</p> <p>Žiak vie určiť dve historické pamiatky vo svojej obci, prerozprávať jednu povesť, pieseň, či báseň, ktorá sa viaže k obci alebo jej okoliu,</p> <p>Žiak vie charakterizovať zmeny v prírode na jar a použiť pri tom vlastné pozorovania a skúsenosti, opísať činnosti ľudí na jar,</p> <p>Žiak vie opísať jarné zvyky a tradície... Žiak vie porozprávať o veľkonočných tradíciách v obci..</p> <p>Žiak pozná rozdiel medzi starostlivosťou medzi domácimi, hospodárskymi a voľne žijúcimi zvieratami.</p> <p>Žiak vie opísať činnosti ľudí na jar...</p> <p>Žiak vie určiť smer na sever podľa poludňajšieho tieňa a identifikovať</p>	<p>moja obec- život v mojej obci</p> <p>Zima - znaky zimy, Zvyky a tradície v zime</p> <p>Zvieratá v zime –starostlivosť o zver v prírode</p> <p>Život v minulosti a dnes Rodina a príbuzní – predkovia</p> <p>dedina alebo mesto (aj s opisom) a jej obyvatelia, významní rodáci, zmienky o obci a jej okolí v povestiach, piesňach,</p> <p>jar -znaky jari, zmeny v prírode a dĺžky dňa a noci,</p> <p>Zvyky a tradície na jar- Veľkonočné sviatky</p> <p>Rôzne spôsoby starostlivosti o mláďatá</p> <p>Jarné práce</p> <p>plán, smer na sever (podľa poludňajšieho</p>
--	---

<p>svetové strany v krajine, orientovať sa v okolí školy a bydliska pomocou svetových strán...</p> <p>Žiak vie ukázať na mape Slovenska svoju obec, identifikovať na mape Slovenska pohoria, nížiny a cesty (podľa farieb)</p> <p>Žiak vie identifikovať zmeny v prírode počas leta</p> <p>Žiak pozná letné zvyky a tradície, pranostiky...</p> <p>Žiak vie rozprávať o oddychu a rekreácii počas letných prázdnin,</p>	<p>tieňa), svetové strany</p> <p>Mapa danej krajiny</p> <p>znaky leta, zmeny v prírode a dĺžky dňa a noci,</p> <p>Zvyky a tradície v lete - dozrievanie novej úrody, starostlivosť živočíchov o mláďatá,</p> <p>oddych a rekreácia počas letných prázdnin,</p>
---	--

Časová dotácia

Vlastiveda pre 1. stupeň ZŠ	1.ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník
Týždenný počet hodín	0	0	1	
Počet hodín ročne	0	0	33	

ETICKÁ VÝCHOVA

3. ročník

Časový rozsah výučby:

1 hodina týždenne, 33 hodín ročne

Názov ŠVP:

štátny vzdelávací program 1. stupňa základnej školy

Názov ŠkVP:

Školský vzdelávací program pre 1. stupeň ZŠ
ISCED 1

Kód a názov odboru štúdia:	primárne vzdelávanie
Ročník:	tretí
Stupeň vzdelania:	primárne vzdelávanie
Forma štúdia:	denná
Vyučovaci jazyk:	slovenský jazyk

Charakteristika predmetu

Mladší školský vek je obdobím, keď dieťa vychádza z rodiny, v ktorej bolo spravidla chránené a milované a vstupuje do reálneho sveta mimo rodiny. Je vhodné, aby škola nadväzovala na to, čo dieťa prežíva doma. V rodine získava primárne skúsenosti prijímania i podriaďovania sa rodinnému spoločenstvu (pocit istoty, starostlivosti, ale aj spravodlivosti, trestu, vytvárania a prijímania pravidiel v rodine...). Rovnako so životom v rodine môže súvisieť i prvá skúsenosť s neprijatím, ponížením, odmietnutím, konfliktom... Skúsenosti vyplývajúce zo vzťahov k najbližším sú v mladšom školskom veku východiskom pri výchove k prosociálnosti. A naopak – rodina je prvým miestom, kde sa môže testovať prosociálne správanie dieťaťa, v istom zmysle účinnosť etickej výchovy.

Na I. stupni ZŠ je zvlášť dôležité venovať potrebný čas rozvíjaniu sebaúcty a úcty k iným, rozvoju sociálnych zručností orientovaných na interpersonálne vzťahy žiakov a na zvyšovanie ich odolnosti voči negatívnym sociálno-patologickým, či antimorálnym vplyvom, ktoré stále viac zasahujú nižšie vekové kategórie detí na základnej škole.

Rozvíjajúce ciele, predmetové spôsobilosti vychádzajúce z kľúčových kompetencií

Cieľom etickej výchovy ako povinne voliteľného predmetu na I. stupni ZŠ je:

- osvojiť si základné postoje, ktoré podmieňujú kultivované medzil'udské vzťahy,
- nadobudnúť spôsobilosť na pochopenie a rešpektovanie najvyššej hodnoty, ktorou je život človeka a všetko, čo vedie k jeho rozvoju,
- získať spôsobilosti, ktorými sa posilní sebaúcta a hodnotenie iných,

- získať spôsobilosti pri vyjadrovaní svojich citov a nadobudnúť úctu k citovému životu iných,
- naučiť sa aktívne participovať na živote spoločnosti (triedy, školy, regiónu),
- osvojiť si prvky prosociálneho správania v rodine, v žiackom kolektíve,
- nadobudnúť spôsobilosť na pochopenie hodnoty priateľstva, vzájomnosti a rodiny,
- rozvíjať svoj postoj k postihnutým, chorým a starým ľuďom.

Uvedené ciele etická výchova metodicky realizuje hrovými formami a interaktívnymi metódami. Prostredníctvom nich sa s využitím princípov aktívneho sociálneho učenia vytvárajú pozitívne sociálne skúsenosti žiaka v interakcii s učiteľom i spolužiakmi, prezentujú sa pozitívne vzory správania v rozprávkach, v umení aj v každodennom živote. Prežitú skúsenosť postupne žiak rozumovo chápe a vytvára si tak racionálne komponenty svojho prosociálneho správania.

Obsahovo je etická výchova pre I. stupeň koncipovaná ako program výchovy k prosociálnosti zostavený podľa modelu R.R. Olivara a rozšírený o témy korešpondujúce s vývinovými osobitosťami žiakov, ktoré priniesla skúsenosť ETV ako nepovinného predmetu na I. stupni ZŠ.

Vo vzťahu k iným predmetom je etická výchova otvorená. Prezentuje morálne postoje, je oporou mnohých tematických celkov v prírodovede, vlastivede, v slovenskom jazyku, výtvarnej výchove, hudobnej výchove, telesnej výchove. Podieľa sa na výchove k manželstvu a rodičovstvu, na environmentálnej výchove, výchove k tolerancii, rasovej a náboženskej znášanlivosti.

Zároveň etická výchova čerpá z týchto predmetov a oblastí podnety a v súčinnosti s nimi prispieva k postupnému dozrievaniu osobnosti žiaka, podporuje v ňom sebadôveru a dôveru voči širšiemu sociálnemu prostrediu, samostatnosť, odvahu a iniciatívnosť, dozrievanie etických postojov a sociálnych zručností.

Témy, prostredníctvom ktorých rozvíjame kompetencie, obsah, prierezové témy, prepojenie s inými predmetmi:

- Vcítanie sa do prežívania iných- empatia
- Riešenie konfliktov- výchova k zmierlivosti
- Pomoc ,darovanie, delenie sa
- Naša škola

Základným zámerom a cieľom etickej výchovy v treťom ročníku je:

1. Vcítanie sa do prežívania iných- empatia

- uviesť príklady na situácie ,v ktorých prejavuje súcit a pochopenie
- vcítanie sa do situácie spolužiakov
- empatia
- radosť a smútok v živote ľudí

2. Riešenie konfliktov- výchova k zmierlivosti

- uznať právo človeka na omyl
- rozlíšiť omyl od zákernosti
- sebaovládanie v konfliktných situáciach
- formulovať rôzne typy žiadosti o prepáčenie

3. Pomoc, darovanie, delenie sa

- vysvetliť rozdiel medzi materiálnou a nemateriálnou pomocou
- uviesť príklady pomoci v rámci triedy a rodiny
- pomáhať si navzájom

4. Naša škola

- vymenovať pozitívne stránky našej školy
- uviesť príklady problémov, ktoré sa na škole vyskytujú
- príslušnosť k našej škole

Prierezové témy

Povinnou súčasťou obsahu vzdelávania sú prierezové témy, ktoré sa spravidla prelínajú cez vzdelávacie oblasti. Prierezové témy môžeme realizovať viacerými formami, ako :

- integrovanú súčasť vzdelávacieho obsahu daného predmetu
- formou projektu

Nevyhnutnou podmienkou účinnosti prierezovej témy je používanie aktivizujúcich, interaktívnych učebných metód. Výber spôsobu a času prierezovej témy je v kompetencii každého učiteľa.

MULTIKULTÚRNA VÝCHOVA - cieľom je rozvoj chápania iných kultúr, akceptácia a rozvoj medziľudských vzťahov, tolerancie.

MEDIÁLNA VÝCHOVA - cieľom je zmysluplné, selektívne a kriticky využívať médiá a ich produkty, uvedomovať si aj negatívne vplyvy na rozvoj svojej osobnosti.

OSOBNOSTNÝ A SOCIÁLNY ROZVOJ - cieľom je rozvíjať sebareflexiu, sebapoznávanie, sebaúctu, sebadôveru, sebazvedelávanie a zodpovednosť za svoje konanie, prevencia sociálnopatologických javov v škole.

ENVIRONMENTÁLNA VÝCHOVA – cieľom je rozvíjať vzťah medzi človekom a jeho životným prostredím.

DOPRAVNÁ VÝCHOVA - cieľom je získať základné vedomosti, zručnosti a návyky zamerané na bezpečné správanie v rôznych dopravných situáciách.

OCHRANA ŽIVOTA A ZDRAVIA - cieľom je sebaochrana, poskytnutie prvej pomoci, rozvoj telesnej zdatnosti, civilná ochrana, zdravotná príprava.

TVORBA PROJEKTU A PREZENTAČNÉ ZRUČNOSTI - cieľom je komunikovať, argumentovať, používať informácie, riešiť problémy, spolupracovať v skupine, prezentovať sám seba ale aj prácu v skupine.

VÝCHOVA K MANŽELSTVU A RODIČOVSTVU-

Cieľom uplatňovania tejto prierezovej témy je prispieť k tomu, aby (si) žiak:

- osvojil základné poznatky o biologických, psychických a sociálnych zmenách, ktoré ovplyvňujú vývin jeho osobnosti v súčasnosti i v budúcnosti;
- získal základné predpoklady pre zodpovedné rozhodnutia v oblasti medziľudských vzťahov;
- uprednostňoval základné princípy zdravého životného štýlu a nerizikového správania vo svojom (každodennom) živote.

Medzi predmetové vzťahy:

Etická výchova sa prelína predmetmi slovenským jazykom, VYV, HUV, TEV a prírodovedou.

Požiadavky na výstup:

- komunikatívne zručnosti
- sebahodnotenie a sebapoznávanie
- spolupráca
- cit pre rodinnú spolupatričnosť
- vlastenectvo
- komplexná prosociálnosť
- ľudská dôstojnosť a sebaúcta
- pozitívne hodnotenie iných
- postoje a zručnosti medziľudských vzťahov

Metódy a formy práce - stratégie vzdelávania

Dosahovanie cieľov sa realizuje najmä prostredníctvom zážitkových metód, ktoré vytvárajú optimálne podmienky pre budovanie mravného úsudku a zvnútorňovanie ponúkaných hodnôt.

Učiteľ pritom používa rôzne metódy a techniky (hru, hranie rolí, hranie scénok, anketové metódy, metódu posilňovania, problémové vyučovanie, dramatizácia ...) V etickej výchove im hovoríme zjednodušene – cvičenia, aktivity. Je dôležité si uvedomiť, že aktivity sú len prostriedkom, ktorý umožní *hodnotovú reflexiu*, tá je súčasťou každého kroku. Tejto časti hovoríme v etickej výchove transfer – prenos z hodiny ETV do bežného života rodiny, triedy a iných vzťahov, do ktorých žiak vstupuje.

Základom výchovno-vzdelávacieho procesuetickej výchovy je zážitkové učenie, ktoré učiteľ v jeho technikách, cvičeniach a aktivitách prispôsobuje veku žiakov a situácii v žiackom kolektíve. Aktivity pomáhajú precítiť etické hodnoty, uľahčujú porozumieť normám, ktoré súvisia s očakávaným správaním, umožňujú nácvik zodpovedajúceho správania a prenos získaných skúseností do správania sa v reálnom svete.

Vyučovaciu hodinu najmä na prvom stupni treba členiť tak, aby sa rešpektovali zvláštnosti tohto vývinového obdobia (napr. sedenie v kruhu treba striedať s pohybovými cvičeniami na uvoľnenie i aktivizáciu dieťaťa). Treba mať pripravených viac aktivít k danej téme. Prostriedkom, ktorý učiteľ často využíva, je čítanie rozprávok, príbehov. Vhodné obrázky, audio

i videonahrávky, CD-romy môžu poslúžiť ako motivačný materiál. Deti v mladšom školskom veku radi kreslia a robia pohybové aktivity. Toto všetko sa dá zapojiť do vytvárania situácií, v ktorých sa uplatňujú formy zážitkového učenia.

Učebné zdroje

Pracovný zošit etickej výchovy pre 3. ročník základných škôl

- Všetko, čo učiteľ využíva na hodine
- PL vytvorené učiteľom
- Vlastné albumy, žiacke práce (z min. roka), portfólio žiakov
- Svojpomocne vytvorené učebné pomôcky
- Kabinetný fond
- Školský knižničný fond
- Doplnková literatúra (met. príručky, zbierky úloh, časopisy, elektronické časopisy, PZ, IKT zdroje (využívané na domácu prácu)
- Informačné technológie: audiovizuálne, počítač, interaktívna tabuľa
- Inovované UO a Vzdelávacie štandardy

Hodnotenie predmetu:

V druhom ročníku ZŠ sú žiaci priebežne i súhrnne hodnotení známku, dôraz sa kladie na pozitívne, motivujúce hodnotenie prejavov a výsledkov práce žiaka, ako aj jeho správania. Hodnotí sa jeho tvorivosť, aktivita v práci.

Hodnotiace portfólio :

Získavanie sociálnych a osobnostných kompetencií, rozvoj charakterových a sociálnych zručností Voliteľné – tvorba projektov. Vzájomné vzťahy v detskom kolektíve a postavenie jedinca.

Obsah vzdelávania

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none">✓ Vyhodnotiť pravdivé informácie o sebe✓ Preveriť si informácie o iných✓ Rozpracovať rizikové situácie a negatívne ponuky✓ Zahrať formou scény situácie s negatívnymi ponukami	Pravda v živote ľudí otvorená komunikácia- pravdivosť a objektívnosť zdroje informácií pravda o sebe a jej prijatie, pravda o sebe a jej prijatie, pravda o iných rizikové situácie v živote detí odmietnutie zla a negatívnych ponúk

Vcítanie sa do prežívania iných- empatia

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none">✓ uviesť príklady na situácie, v ktorých prejavuje súcít a pochopenie✓ poukázať na dôležitosť radosti vo svojom prostredí✓ prejavíť spoluúčasť a pochopenie iných v problémových situáciách	Empatia radosť a smútok v živote ľudí súcít a spoluúčasť so slabšími, chorými, zdravotne a sociálne znevýhodnenými ľuďmi vcítanie sa do situácie spolužiakov

Riešenie konfliktov – výchova k zmierlivosti

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none">✓ uznať právo človeka na omyl✓ rozlíšiť omyl od zákernosti✓ diskutovať o možnostiach nápravy omylu✓ porozumieť významu odpúšťania a komunikácie v konfliktných situáciách✓ formulovať rôzne typy žiadosti o prepáčenie	právo na omyl omyl a zákernosť odpúšťanie v medziľudských vzťahoch sebaovládanie v konfliktných situáciách upevňovanie vzájomnosti súťaživosť a kooperácia

Pomoc, darovanie, delenie sa

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none">✓ vysvetliť rozdiel medzi materiálnou a nemateriálnou pomocou✓ uviesť príklady pomoci v rámci triedy a rodiny✓ pomáhať si navzájom	vnímanie a prežívanie prosociálnosti materiálna a nemateriálna pomoc podelenie sa a darovanie v rámci rodiny a žiackeho kolektívu odmietnutie dobra inými

Naša škola

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none">✓ vymenovať pozitívne stránky svojej školy✓ uviesť príklad problémov, ktoré sa v škole vyskytujú✓ navrhnúť svoj príspevok k dobrej atmosfére v škole	naša škola príslušnosť k našej škole účasť žiakov na úspechoch i problémoch školy

Časová dotácia

Etická výchova pre 1. stupeň ZŠ	1.ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník
Týždenný počet hodín	1	1	1	
Počet hodín ročne	33	33	33	

HUDOBNÁ VÝCHOVA

3.ročník

Časový rozsah výučby:

1 hodina týždenne, 33 hodín ročne

Názov ŠVP:

Štátny vzdelávací program 1. stupňa
základnej školy

Názov ŠkVP:

školský vzdelávací program pre 1. stupeň ZŠ
ISCED 1

Kód a názov odboru štúdia :

primárne vzdelávanie

Ročník:	tretí
Stupeň vzdelania:	primárne vzdelávanie
Forma štúdia:	denná
Vyučovací jazyk:	slovenský jazyk

Charakteristika predmetu, jeho význam v obsahu vzdelávania

Hudobná výchova v základnej škole je predmetom činnostným a zážitkovým, kde na báze hudobných hrových činností sa žiaci učia orientovať vo svete hudby, prebúdza sa v nich záujem o elementárne muzicírovanie a postupne aj záujem o hlbšie vzdelanie z oblasti hudby a umenia.

Na primárnom stupni vzdelávania sa prirodzene a plynule nadväzuje na posilňovanie vrodenej a prirodzených predpokladov detí a ich sklonov k hravosti a spontánnosti.

Hudba má byť pre žiakov súčasne hrou a predmetom detského experimentovania, zdrojom objaviteľských prístupov k hudobnému poznávaniu, a to s realizovaním komplexne chápaných hudobných činností, so zámerom všestranne zapojiť žiakov do hudobno-výchovného procesu.

V prvých ročníkoch primárneho vzdelávania majú prevahu hudobné prejavy: vokálno-intonačné, hudobno-pohybové, inštrumentálne (interpretačné a tvorivé), podporené perцепčnými a hudobnodramatickými činnosťami. Hudobné činnosti učiteľ usmerňuje tak, aby prinášali radosť, aby sa každý žiak prejavil v jemu blízkych hudobných prejavoch tak, aby sa zvyšovalo jeho sebavedomie a sebaúcta. Prostredníctvom individuálneho prístupu pri vedení hudobno-výchovného procesu by sa mali zapájať do jednotlivých hudobných činností všetky skupiny žiakov bez strachu z osobného zlyhania.

Každá hudobná činnosť musí byť zmysluplná, zameraná na splniteľnosť, stimuláciu najschopnejších žiakov, povzbudzovanie menej nadaných a podporovanie najslabších žiakov.

Ciele predmetu

- rozvíjať hudobné kompetencie dieťaťa mladšieho školského veku,
- rozvíjať kultivovaný rečový, hlasový, pohybový prejav v spojení s hudbou,
- vychovávať aktívneho a vnímavého interpreta a percipienta hudby,

- naučiť žiaka orientovať sa vo svete hudobného umenia,
- rozvíjať emocionálny svet a hudobný vkus žiaka mladšieho školského veku,
- v rámci stanovených cieľov z hudobnej výchovy využívať integratívne prístupy a prieniky s ostatnými vyučovacími predmetmi v primárnej edukácii,
- viesť žiakov k samostatnej práci a hudobnej tvorivosti.

Témy, prostredníctvom ktorých rozvíjame kompetencie, obsah, prierezové témy, prepojenie s inými predmetmi:

- Hlasová činnosť
- Inštrumentálna činnosť
- Percepčné činnosti – aktívne počúvanie
- Hudobno-pohybové činnosti
- Hudobnodramatické činnosti
- Hudobno-vizuálna činnosť

V speve získavajú žiaci prvé správne spevácke návyky (uvoľnený plynulý spev, ľahké tvorenie tónu, hospodárne dýchanie, zreteľná výslovnosť). Zvykajú si na čistú intonáciu, správny rytmus, stále tempo. Kolektívny spev začínajú podľa udaného tónu a zjednocujú ho podľa taktovacích gest učiteľa.

Inštrumentálne a vokálne skladby žiaci pozorne počúvajú a orientujú sa v nich na úrovni dosiahnutých schopností, zručností a poznatkov.

Vnímajú a posudzujú rozmanité hudobné štruktúry im dostupného zvukového prostredia a reagujú na farbu zvuku, jeho výraz, artikuláciu, dynamiku. V rámci rozmanitých hudobných činností prežívajú a spoluvytvárajú rytmický pulz hudby, výškové, rytmické, dynamické a iné kontrasty. Nachádzajú k nim paralely v prírode i vo vlastnom mikrosvete. Orientujú sa v rámci polarít: dolu – hore, vysoký – nízky, silný – slabý, dlhý – krátky, pomaly – rýchlo, zrýchľovať – spomaľovať ap. Rozoznávajú hovorený a spievaný prejav, typy ľudského hlasu, tóny hudobných nástrojov, pričom hodnotia vnímané prvky predovšetkým ako prostriedok dorozumenia, dialógu, ako citový prejav (silný – slabý, nežný – drsný, pokojný – nervózny, prívetivý – nepriateľský, príjemný – nepríjemný ap.). V príprave na notový zápis sa najprv orientujú v časopriestore melódie: sledujú jej vlnenie nahor, nadol, hľadajú opakujúce sa prvky, posudzujú ukončenie či

neukončenie hudobnej frázy v tesnom spojení so slovným prejavom (otázka, odpoveď, výkričník, bodka, čiarka a pod.).

Pri rozvíjaní melodického cítenia sa pohybujú v typických štruktúrach detskej archetypálnej melodiky: 3-tónové, 4-tónové, 5-tónové alebo 6-tónové typy riekaniiek a piesní. Postupne si osvojujú prvky písania nôt.

Cez metaforické obrazy: kvarta ako „fanfára“, tercia ako „kukučka“, veľká sekunda ako „vtáčí trilok“, malá sekunda ako „vzdych“ ap. Tvorivo manipulujú s intervalmi bez toho, aby si ich osvojovali náukovo. V rámci jednoduchého dialógu podobne experimentujú s rytmickými prvkami a v spojení s melodikou tvoria frázy, motívy – ako dorozumievacie gesta.

Vychádzajú z modelu rozprávky a v rámci neho postupne rozlišujú rôzne funkcie hudby, jej významové vrstvy (napr. melódia a sprievod), typy a druhy – pieseň, pochod, tanec. Všímajú si výraz hudobných nástrojov a spôsob, akým artikulujú (vyslovujú) hudobné myšlienky.

Pri počúvaní hudobných úryvkov a krátkych skladieb si zvykajú na spoluúčasť formou pohybu, tanca, spevu, inštrumentálnych aktivít a dramatického gesta, ktorými vyjadrujú výrazy hudobných myšlienok. Touto participáciou sa prehlbuje ich orientácia v hudbe a súčasne sa hromadia nové zručnosti, skúsenosti a poznatky.

Od začiatku (aj vo vyšších ročníkoch) učiteľ so žiakmi pracuje s médiom mg. záznamu (príp. videokamery) a cez neho rozvíja ich sluchovú a pohybovú kontrolu a sebakontrolu.

Základným zámerom hudobnej výchovy je :

- rozvíjať citový svet žiakov
- formovať mravné vzťahy k prostrediu v škole a v rodine, pozitívne vzťahy k prírode, ku všetkým prejavom života
- vychovať žiakov hrdých na vlastné slovenské kultúrne bohatstvo a históriu, s kladným vzťahom ku kultúrnemu životu spoločnosti a podieľaním sa na ňom
- vhodne a nenásilne spájať hudbu s prejavmi iných umení – s poéziou, výtvarnými dielami, tancom

Prierezové témy

Povinnou súčasťou obsahu vzdelávania sú prierezové témy, ktoré sa spravidla prelínajú cez vzdelávacie oblasti. Prierezové témy môžeme realizovať viacerými formami, ako :

- integrovanú súčasť vzdelávacieho obsahu daného predmetu
- formou projektu

- formou kurzu

Nevyhnutnou podmienkou účinnosti prierezovej témy je používanie aktivizujúcich, interaktívnych učebných metód. Výber spôsobu a času prierezovej témy je v kompetencii každého učiteľa.

Na úrovni primárneho vzdelávania zavádza ŠkVP tieto prierezové témy:

MULTIKULTÚRNA VÝCHOVA - cieľom je rozvoj chápania iných kultúr, akceptácia a rozvoj medziľudských vzťahov, tolerancie.

MEDIÁLNA VÝCHOVA - cieľom je zmysluplné, selektívne a kriticky využívať médiá a ich produkty, uvedomovať si aj negatívne vplyvy na rozvoj svojej osobnosti.

OSOBNOSTNÝ A SOCIÁLNY ROZVOJ - cieľom je rozvíjať sebareflexiu, sebapoznávanie, sebaúctu, sebadôveru, seba vzdelávanie a zodpovednosť za svoje konanie, prevencia sociálno - patologických javov v škole.

ENVIRONMENTÁLNA VÝCHOVA – cieľom je rozvíjať vzťah medzi človekom a jeho životným prostredím.

DOPRAVNÁ VÝCHOVA - cieľom je získať základné vedomosti, zručnosti a návyky zamerané na bezpečné správanie v rôznych dopravných situáciách.

OCHRANA ŽIVOTA A ZDRAVIA - cieľom je sebaobrana, poskytnutie prvej pomoci, rozvoj telesnej zdatnosti, civilná ochrana, zdravotná príprava.

TVORBA PROJEKTU A PREZENTAČNÉ ZRUČNOSTI - cieľom je komunikovať, argumentovať, používať informácie, riešiť problémy, spolupracovať v skupine, prezentovať sám seba ale aj prácu v skupine.

VÝCHOVA K MANŽELSTVU A RODIČOVSTVU-

Cieľom uplatňovania tejto prierezovej témy je prispieť k tomu, aby (si) žiak:

- osvojil základné poznatky o biologických, psychických a sociálnych zmenách, ktoré ovplyvňujú vývin jeho osobnosti v súčasnosti i v budúcnosti;
- získal základné predpoklady pre zodpovedné rozhodnutia v oblasti medziľudských vzťahov;

Medzipredmetové vzťahy:

Jednotlivé témy hudobnej výchovy sa prelínajú s témami vo výtvarnej výchove (napr. pocitové

prvky – hudba a výtvarné stvárnenie sluchových vnemov), v slovenskom jazyku a literatúre sa uplatňuje princíp spev - rytmizácia – nácvik slabík, TŠV tiež využíva prvky HUV pri pohybovo – estetických, tanečných kreáciách, v prírodovede sa pomocou piesní žiakom približujú regióny v ktorých žijú.

Požiadavky na výstup:

Žiaci si osvojujú piesne, hudobno-pohybové (tanečné) hry, vokálne a inštrumentálne miniatúry alebo úryvky zo skladieb, ktoré u nich vzbudzujú radosť a cez ne prebúdajú lásku k ľuďom, k ich práci, k prírode, k vlasti a obohacujú tak ich poznanie a prežívanie okolitého sveta.

V speve získavajú žiaci prvé správne spevácke návyky (uvoľnený plynulý spev, ľahké tvorenie tónu, hospodárne dýchanie, zreteľná výslovnosť). Zvykajú si na čistú intonáciu, správny rytmus, stále tempo. Kolektívny spev začínajú podľa udaného tónu a zjednocujú ho podľa taktovacích gest učiteľa.

Metódy a formy práce – stratégia vyučovania

V 3. ročníku ZŠ hudobná výchova nadväzuje na rozvoj hudobných kompetencií, získaných v 2. ročníku. Naďalej zostáva osvedčeným médiom pedagogického procesu hra na primeranej mentálnej úrovni žiaka. Uplatňujú sa všetky druhy hudobných činností.

Striedame rôzne hudobné činnosti, uprednostňujeme zážitkové a skúsenostné metódy, metódu hrania rol, hravé formy pri získavaní hudobných skúseností, riadené objavovanie hudby.

Učebné zdroje

Učebnica hudobnej výchovy pre 3. ročník základných škôl

Doplňkové piesne hravého a ľudového charakteru na CD nosičoch

Hodnotenie predmetu

V treťom ročníku ZŠ sú žiaci priebežne i súhrnne hodnotení známku, dôraz sa kladie na pozitívne, motivujúce hodnotenie prejavov a výsledkov práce žiaka, ako aj jeho správania. Hodnotí sa jeho tvorivosť, aktivita v práci, snaha po spoločnom úsilí pri dosahovaní cieľov.

Hodnotiace portfólio:

Osvojenie si rytmického vnímania piesne, nácviky a realizácia detských piesní, vystúpení a prezentácií. Tvorit' rytmické a pohybové výrazové celky, uskutočniť hudobnodramatické vystúpenie.

Obsah vzdelávania:

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none">✓ používať hlas vedome, na dosiahnutie špecifického hudobného cieľa /rytmus, melódia, dynamika, výraz, nálada/, prirodzene aplikovať správnu hlasovú techniku spievať čisto a rytmicky správne ✓ reagovať pri speve na gestá učiteľa, adekvátne meniť tempo, dynamiku, reagovať na štandardizované dirigentské gestá /taktovacie schémy/, nástup a odsadenie ✓ rytmizovať reč s vedomím základných rytmických modelov ✓ hlasom realizovať rytmické schémy podľa zápisu tvoriť adekvátne texty k rytmickým schémam ✓ spievať melodické modely /so-mi, la-so-mi, la-so-mi-do, príp.	<p>Hlasové činnosti</p> <p>vokálne činnosti v rámci rozsahu h-d2 detské piesne, ľudové piesne, regionálne ľudové piesne, autorské piesne, vokálne dialogické hry, dychové a hlasové cvičenia, hry s hlasom, zvukomalebne hlasové hry, deklamácia, rytmizácia reči, artikulácia – článkovanie reči</p> <p>ľubovoľné gestá znázorňujúce výšku i dĺžku tónov, relatívna solmizácia, fonogestika, ručné znaky na vyjadrenie rytmu</p> <p>taktovacie gestá 2/4 , 3/4 a 4/4 taktu, gestá na zmeny tempa a dynamiky, nástup a odsadenie</p> <p>rytmické modely</p> <p>melodické modely</p>

<p>do-la-so-mi-do/</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ hrať na elementárnych hudobných nástrojoch ✓ hrať na tele ✓ hrať na objektoch ✓ vytvoriť elementárne hudobné nástroje ✓ hrať rytmické modely ✓ hrať melodické modely podľa zápisu ✓ vytvoriť inštrumentálny sprievod ✓ inštrumentálne improvizovať ✓ reagovať pri hre na hudobných nástrojoch na gestá učiteľa, adekvátne meniť tempo, dynamiku 	<p>Inštrumentálne činnosti</p> <p>Orffove nástroje rytmické: paličky, drevený blok, rámový/ručný bubon, tamburína, triangel, spiežovce, činely, prstové činelky, zvonček, chrastidlá a melodické hudobné nástroje (xylofón, zvonkohra, metalofón), hra na tele, okolité objekty triedy, rozličné objekty, prírodniny</p> <p>samostatne zhotovené hudobné nástroje</p> <p>rytmické hodnoty štvrt'ová, osminová, polová, šestnástinová, pomlčky, bodka za štvrt'ovou notou, synkopy, pomocné rytmické prostriedky: ta, ti-ti, „nič“, „ pau-za“, tai-ti, ti-tai, ti-ri-ti-ri</p> <p>melodické modely so-mi, la-so-mi, la-so-mi-do, príp. do-la-so-mi-do</p> <p>inštrumentálny sprievod, ostinato, tóny 1. a 5. stupňa /tonika, dominantna/, voľný zvukomalebný sprievod</p> <p>predohra, medzihra a dohra</p> <p>improvizácia</p> <p>dirigentské a individuálne gestá učiteľa</p>
<p>aktívne počúvať piesne, hudobné skladby, ako aj vlastné hudobné</p>	<p>Percepčné činnosti - aktívne počúvanie</p> <p>skladby slovenských a svetových skladateľov;</p>

prejavy	piesne, spev a interpretáciu učiteľa/ky; vlastný hudobný prejav, hudobný prejav triedy (skupiny), hry so zvukom
vyjadriť pocity z počúvanej hudby verbálne, pohybom a inými umeleckými prostriedkami	funkcie hudby: estetická, umelecká, spoločenská, zábavná, úžitková melódia, tempo, rytmus, zvuková farba, dynamika, forma, melódia stúpajúca, klesajúca, tempo pomalé, stredné, rýchle; rytmus – taktová schéma a rytmické modely, dynamika – piano, mezzoforte, forte, crescendo, desrescendo; forma – kontrastné časti
identifikovať funkcie hudby a jej spoločenský význam	nástroje skupiny symfonického orchestra, niektoré konkrétne hudobné nástroje /husle, kontrabas, flauta, klavír, trúbka, bicie/
identifikovať, charakterizovať a terminologicky správne pomenovať hudobno-vyjadrovacie prostriedky	komorný orchester, symfonický orchester, orchester ľudových nástrojov, skupiny populárnej hudby
identifikovať obsadenie interpretovanej hudobnej skladby	jednohlas, dvojhlas, zbor
rozpoznať jednohlas, dvojhlas	hudobná forma, malá a veľká piesňová forma
rozpoznať totožné a kontrastné prvky v hudobnej forme	Hudobno-pohybové činnosti
určiť a rozpoznať melodické a rytmické modely	pohybová improvizácia, pohybová interpretácia gesto, mimika, improvizácia
vyjadriť pocity z počúvanej hudby	

<p>pohybom a inými umeleckými prostriedkami</p> <p>adekvátne reagovať na rytmus, metrum a tempo</p> <p>pohybom adekvátne vyjadriť</p> <p>hudobno-výrazové prostriedky</p> <p>realizovať tanečné prvky a pohyb v jednoduchých choreografiách</p> <p>vyjadriť dej, náladu, charakteristiku postáv príbehu rytmickými a melodickými nástrojmi alebo inými zdrojmi zvuku</p> <p>vytvoriť hudobno-dramatický celok</p> <p>realizovať hudobné činnosti podľa voľného i štandardizovaného grafického vyjadrenia hudobných dejov</p>	<p>polkový krok, prísunové kroky, podupy, točenie v pároch, čapáše, valčík, mazurkový krok, valašský krok, tanec, ľudový tanec, moderný tanec</p> <p>Hudobno-dramatické činnosti</p> <p>vizualizácia – integrácia s výtvarnou výchovou /kostýmy, rekvizity, kulisy, farby/, integrácia so slovenským jazykom a literatúrou /rozprávky, príbehy, básne/, integrácia s telesnou výchovou /základné pohybové schémy/, integrácia s inými predmetmi</p> <p>tvorivá dramatika</p> <p>Hudobno-vizuálne činnosti</p> <p>grafická partitúra</p> <p>notový zápis tónov c1 – c2</p>
--	---

vizuálne zobrazíť zvukové vnemy vytvoriť /zapišu/, prečítať a realizovať /hlasom alebo hrou na nástroji/ notový zápis	
--	--

Časová dotácia

Hudobná výchova pre 1. stupeň ZŠ	1.ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník
Týždenný počet hodín	1	1	1	
Počet hodín ročne	33	33	33	

TELESNÁ A ŠPORTOVÁ VÝCHOVA

3.ročník

Časový rozsah výučby:	2 hodiny týždenne, 66 hodín ročne
Názov ŠVP:	Štátny vzdelávací program 1. stupňa základnej školy
Názov ŠkVP:	Školský vzdelávací program pre 1. stupeň ZŠ ISCED 1
Ročník:	tretí
Stupeň vzdelania:	primárne vzdelávanie
Forma štúdia:	denná
Vyučovaci jazyk:	slovenský jazyk

Charakteristika predmetu

Zameranie telesnej a športovej výchovy v primárnom vzdelávaní je dominantne upriamené na telesné, funkčné a pohybové zdokonaľovanie, čím prispieva k upevňovaniu zdravia, zdravotne orientovanej zdatnosti a pohybovej výkonnosti. Telesná a športová výchova poskytuje elementárne teoretické a praktické vzdelanie z oblasti pohybových aktivít a športu,

významne prispieva k psychickému, sociálnemu a morálnemu vývinu žiakov, k formovaniu kladného vzťahu k pohybovej aktivite a plní aj dôležitú kompenzačnú funkciu v procese edukácie.

Svojím zameraním má telesná a športová výchova výnimočné a špecifické postavenie v rámci vzdelávania žiakov mladšieho školského veku. Využíva predovšetkým široké spektrum pohybových prostriedkov, ktoré prispievajú k celkovému formovaniu osobnosti s akcentom na hrubú i jemnú motoriku. Prostredníctvom pohybových cvičení, hier a súťaží pozitívne ovplyvňuje zdravotný stav žiakov.

Ciele

Hlavným cieľom vyučovania telesnej a športovej výchovy je, aby žiak získal poznatky o vplyve pohybu na zdravie a vnímal pohybovú aktivitu ako prostriedok upevňovania zdravia. Tento cieľ by mal byť naplnený prostredníctvom viacerých čiastkových cieľov ako je osvojenie si základných vedomostí a poznatkov z telesnej výchovy a športu, ktoré umožnia žiakovi vnímať vlastné pohybové možnosti. Vďaka nadobudnutým poznatkom možno predpokladať vytvorenie pozitívneho vzťahu k telesnej a športovej výchove ako i k pohybovým aktivitám vykonávaným mimo školského prostredia. Možnosť realizácie pohybových aktivít vychádza z osvojenia si základných pohybových zručností a základov vybraných športov. Prostredníctvom vhodných telesných cvičení sa následne rozvíjajú pohybové schopnosti, ktorých zvyšujúca sa úroveň má pozitívny vplyv na rozvoj zdravotne orientovanej zdatnosti. Dôležitou súčasťou telesnej a športovej výchovy je i diagnostika úrovne pohybových schopností ako i správneho držania tela, ktoré by mali pomáhať žiakovi zorientovať sa v úrovni vlastnej pohybovej výkonnosti a telesnej zdatnosti.

Žiaci:

- získajú poznatky o vplyve pohybu na zdravie a vnímajú pohybovú aktivitu ako prostriedok upevňovania zdravia,
- osvoja si základné vedomosti a poznatky z telesnej výchovy a športu,
- majú vytvorenú elementárnu veku primeranú predstavu o vlastných pohybových možnostiach,
- nadobudnú pozitívny vzťah k telesnej výchove, pohybovým aktivitám a športu,
- uplatňujú zásady hygieny a bezpečnosti pri pohybovej činnosti,
- majú kultivovaný pohybový prejav s akcentom na správne držanie tela,

- osvoja si základné pohybové zručnosti súvisiace s vykonávaním základných lokomócií, nelokomočných pohybových zručností a vybraných športov,
- prostredníctvom vhodných telesných cvičení si rozvíjajú pohybové schopnosti pre optimálny rozvoj zdravotne orientovanej telesnej zdatnosti,
- chápu význam diagnostiky v telesnej výchove ako prostriedku pre získanie informácií o úrovni vlastnej telesnej zdatnosti.

Kľúčové kompetencie

Telesná a športová výchova napriek svojmu špecifickému zameraniu prispieva k rozvoju kľúčových kompetencií:

komunikačné kompetencie:

- schopnosť porozumieť inej osobe a adekvátne reagovať,
- schopnosť vysvetliť a byť pochopený,
- schopnosť zúčastniť sa verejnej diskusie v rámci športových aktivít,
- schopnosti spolupracovať s ostatnými,

kompetencia riešiť problémy:

- uplatňuje pri riešení problémov vhodné metódy založené na analyticko-kritickom a tvorivom myslení,
- je otvorený (pri riešení problémov) získavaniu a využívaniu rôznych, aj inovatívnych postupov, formuluje argumenty a dôkazy na obhájenie svojich výsledkov,
- dokáže spoznávať pri jednotlivých riešeniach ich klady i zápory a uvedomuje si aj potrebu zvažovať úrovne ich rizika,
- má predpoklady na konštruktívne a kooperatívne riešenie konfliktov,

kompetencia v oblasti informačných a komunikačných technológií:

- kreatívne, inovatívne a kritické myslenie,
- schopnosť pripraviť stratégiu,
- schopnosť predvídať a reflektovať na zmeny
- využívať IKT k získavaniu informácií o témach súvisiacich s pohybom a zdravím,
- poznať a využívať aplikácie pre podporu pravidelnej pohybovej aktivity,

kompetencia k celoživotnému učeniu sa – učiť sa učiť:

- uvedomuje si potrebu svojho autonómneho učenia sa ako prostriedku seberealizácie a osobného rozvoja,
- dokáže reflektovať proces vlastného motorického učenia,
- kriticky hodnotí svoj pokrok, prijíma spätnú väzbu a uvedomuje si svoje ďalšie rozvojové možnosti,

kompetencie sociálne a personálne:

- dokáže na primeranej úrovni reflektovať vlastnú identitu a budovať si vlastnú samostatnosť/nezávislosť ako člen celku/tímu,
- vie si svoje ciele a priority stanoviť v súlade so svojimi reálnymi schopnosťami, záujmami a potrebami,
- osvojil si základné postupy efektívnej spolupráce v skupine/tíme □ uvedomuje si svoju zodpovednosť v tíme, kde dokáže tvorivo prispievať pri dosahovaní spoločných cieľov,
- dokáže odhadnúť a korigovať dôsledky vlastného správania a konania a uplatňovať sociálne prospešné zmeny v medziosobných vzťahoch,

kompetencie pracovné:

- dokáže si stanoviť ciele s ohľadom na svoje profesijné záujmy, kriticky hodnotí svoje výsledky a aktívne pristupuje k uskutočneniu svojich cieľov,
- je flexibilný a schopný prijať a zvládať inovatívne zmeny,

kompetencie smerujúce k iniciatívnosti a podnikavosti:

- dokáže inovovať zaužívané postupy pri riešení úloh, plánovať a riadiť pohybovú činnosť so zámerom dosiahnuť ciele, a to nielen v rámci športovej hry, ale aj v každodennom živote,

kompetencie občianske:

- uvedomuje si základné humanistické hodnoty, zmysel národného kultúrneho dedičstva, uplatňuje a ochraňuje princípy demokracie,
- vyvážene chápe svoje osobné záujmy v spojení so záujmami širšej skupiny, resp. spoločnosti, uvedomuje si svoje práva v kontexte so zodpovedným prístupom k svojim povinnostiam, prispieva k naplneniu práv iných,
- je otvorený kultúrnej a etnickej rôznorodosti,
- má predpoklady zainteresovane sledovať a posudzovať udalosti a vývoj verejného života a zaujímať k nim stanoviská, aktívne podporuje udržateľnosť kvality životného prostredia,
- uvedomuje si a zachováva základné princípy fair play,

kompetencie vnímať a chápať kultúru a vyjadrovať sa nástrojmi kultúry:

- uvedomuje si význam umenia a kultúrnej komunikácie vo svojom živote a v živote celej spoločnosti,
- cení si a rešpektuje umenie a kultúrne historické tradície,
- správa sa kultivovane, primerane okolnostiam a situáciám,
- je tolerantný a empatický k prejavom iných kultúr.

Prierezové témy

Povinnou súčasťou obsahu vzdelávania sú prierezové témy, ktoré sa spravidla prelínajú cez vzdelávacie oblasti. Prierezové témy môžeme realizovať viacerými formami, ako :

- integrovanú súčasť vzdelávacieho obsahu daného predmetu
- formou projektu
- formou kurzu

Nevyhnutnou podmienkou účinnosti prierezovej témy je používanie aktivizujúcich, interaktívnych učebných metód. Výber spôsobu a času prierezovej témy je v kompetencii každého učiteľa.

MULTIKULTÚRNA VÝCHOVA - cieľom je rozvoj chápania iných kultúr, akceptácia a rozvoj medziľudských vzťahov, tolerancie.

MEDIÁLNA VÝCHOVA - cieľom je zmysluplné, selektívne a kriticky využívať médiá a ich produkty, uvedomovať si aj negatívne vplyvy na rozvoj svojej osobnosti.

OSOBNOSTNÝ A SOCIÁLNY ROZVOJ - cieľom je rozvíjať sebareflexiu, sebapoznávanie, sebaúctu, sebadôveru, seba vzdelávanie a zodpovednosť za svoje konanie, prevencia sociálnopatologických javov v škole.

ENVIRONMENTÁLNA VÝCHOVA – cieľom je rozvíjať vzťah medzi človekom a jeho životným prostredím.

DOPRAVNÁ VÝCHOVA - cieľom je získať základné vedomosti, zručnosti a návyky zamerané na bezpečné správanie v rôznych dopravných situáciách.

OCHRANA ŽIVOTA A ZDRAVIA - cieľom je sebaochrana, poskytnutie prvej pomoci, rozvoj teles. zdatnosti, civilná ochrana, zdravotná príprava.

TVORBA PROJEKTU A PREZENTAČNÉ ZRUČNOSTI - cieľom je komunikovať, argumentovať, používať informácie, riešiť problémy, spolupracovať v skupine, prezentovať sám seba ale aj prácu v skupine.

VÝCHOVA K MANŽELSTVU A RODIČOVSTVU – cieľom je prispieť k tomu, aby si žiak osvojil základné poznatky o biologických, psychických a sociálnych zmenách, ktoré ovplyvňujú vývin jeho osobnosti v súčasnosti i v budúcnosti; aby získal základné predpoklady pre zodpovedné rozhodnutia v oblasti medziľudských vzťahov; aby prednostňoval základné princípy zdravého životného štýlu a nerizikového správania vo svojom živote.

Medzipredmetové vzťahy:

Telesná výchova sa uplatňuje aj na hodinách etickej výchovy, výtvarnej a hudobnej výchovy, kde využíva prirodzený detský pohyb – ako potrebu sebavyjadrenia sa – a tiež aj na všetkých ostatných vyučovacích hodinách vo forme krátkych pohybových aktivít.

Učebné zdroje

Vzdelávacie štandardy pre 1. stupeň ZŠ, TVVP

Súťaže, olympiády

Hodnotenie predmetu

V treťom ročníku ZŠ sú žiaci priebežne i súhrnne hodnotení známku, dôraz sa kladie na pozitívne, motivujúce hodnotenie prejavov a výsledkov práce žiaka, ako aj jeho správania. Hodnotí sa jeho tvorivosť, aktivita v práci, snaha po spoločnom úsilí pri dosahovaní cieľov.

Hlavným kritériom hodnotenia má byť individuálne zlepšenie v pohybových zručnostiach, vedomostiach, psychomotorických schopnostiach, v snahe o lepšie výkony, ale i angažovanosť v telesnej výchove.

Hodnotiace portfólio:

Výkonnostné osobnostné výsledky, pohybové a lokomočné aktivity, kolektívne vystúpenia a hry.

Vzdelávací štandard má tri základné časti,

ktoré zohľadňujú pohybovo a zdravotne orientovanú koncepciu telesnej a športovej výchovy:

- 1. Zdravie a zdravý životný štýl**
- 2. Telesná zdatnosť a pohybová výkonnosť**
- 3. Športové činnosti pohybového režimu**

1. Zdravie a zdravý životný štýl

Výkonový štandard	Obsahový štandard
a) identifikovať znaky zdravého životného štýlu	a) zásady zdravého životného štýlu - pravidelný pohyb v dennom režime,

<p>b) rozlišovať zdravú a nezdravú výživu</p> <p>c) rozpoznať nebezpečenstvo návykových látok a ich negatívny vplyv na zdravie človeka</p> <p>d) vysvetliť význam pohybovej aktivity pre zdravie človeka</p> <p>e) rozpoznať základné spôsoby a význam otužovania organizmu</p> <p>f) dodržiavať hygienické požiadavky pri vykonávaní pohybovej činnosti</p> <p>g) opísať zásady poskytovania prvej pomoci v rôznom prostredí</p> <p>h) popísať znaky správneho držania tela v</p>	<p>b) zdravé a nezdravé potraviny, pitný režim, stravovanie pri zvýšenej telesnej záťaži, práca a odpočinok v dennom režime, význam príjmu a výdaja energie, zachovanie rovnováhy pre udržanie hmotnosti</p> <p>c) negatívne vplyvy fajčenia, alkoholu, nedovolených látok a iných závislostí na zdravie človeka</p> <p>d) význam pohybu pre zdravie človeka, adaptácia organizmu na zaťaženie, dôležité fyziologické zmeny vplyvom telesného zaťaženia</p> <p>e) spôsoby otužovania – vzduchom, vodou, slnením</p> <p>f) hygienické zásady pred, pri a po cvičení, hygiena úborov, význam dodržiavania základných hygienických zásad</p> <p>g) prvá pomoc pri drobných poraneniach, praktické poskytnutie prvej pomoci</p> <p>h) zásady správneho držania tela, správne držanie tela v stoji, v sede, v ľahu, chybné držanie tela, odchýlky v držaní tela, cvičenia pre správne držanie tela</p> <p>i) pohybový režim, aktívny odpočinok,</p>
---	--

rôznych polohách	základné poznatky o formách pohybovej aktivity v režime dňa (ranné cvičenie, spontánna pohybová aktivita, racionálne využívanie voľného času a pod.)
i) aplikovať osvojené pohybové zručnosti v režime dňa	j) organizácia cvičenia, dopomoc a záchrana pri cvičení
j) aplikovať zásady bezpečnosti pri cvičení	

2. Telesná zdatnosť a pohybová výkonnosť

Výkonový štandard	Obsahový štandard
a) vysvetliť význam diagnostiky pohybovej výkonnosti pre zdravie a osobný telesný, motorický a funkčný vývin	a) poznatky o rozvoji a diagnostikovaní pohybovej výkonnosti, zdravotne orientovaná zdatnosť
b) individuálne sa zlepšiť v stanovených ukazovateľoch vybraných testov	b) odporúčané testy pre posudzovanie individuálnych výkonov: -skok do diaľky z miesta, člnkový beh 10x5 m, výdrž v zhybe, ľah–sed za 30 sek, vytrvalostný člnkový beh
c) využívať prostriedky na rozvoj pohybových schopností	c) pohybové prostriedky na rozvoj kondičných a koordinačných schopností
d) odmerať pulzovú frekvenciu na krčnej tepne	d) meranie pulzovej frekvencie na krčnej tepne pred zaťažením a po zaťažení, vysvetlenie rozdielov v pulzovej frekvencii, príčiny zmien
e) rozpoznať základné prejavy únavy pri	

fyzickej záťaži	e) poznatky o vonkajších prejavoch únavy pri zaťažení (potenie, dýchanie, farba pokožky, koordinácia pohybov)
-----------------	---

3. Športové činnosti pohybového režimu

Táto časť je rozčlenená na tieto základné tematické celky (TC):

- A. základné pohybové zručnosti (30 %)
- B. manipulačné, prípravné a športové hry (30 %)
- C. hudobno-pohybové a tanečné činnosti (15 %)
- D. psychomotorické a zdravotne orientované cvičenia (10 %)
- E. aktivity v prírode a sezónne pohybové činnosti (15 %)

A. Základné pohybové zručnosti (30 %)

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<p>a) pomenovať základné povely a útvary poradových cvičení realizovaných vo výučbe</p> <p>b) používať základné povely a správne na ne reagovať pohybom</p> <p>c) vysvetliť význam a potrebu rozcvičenia pred vykonávaním pohybovej činnosti</p>	<p>a) b) základné povely, postoje, obraty a pochodové útvary – pozor, pohov, vpravo vbok, vľavo vbok, čelom vzad,</p> <p>rad (dvojrad, 3–rad ap.), zástup (dvojstup, 3-stup ap.), kruh, polkruh, jednotlivec, dvojica, trojica, družstvo, skupina, kolektív, na značky, čiara, priestor, ihrisko cvičenia a hry s prvkami poradovej prípravy</p> <p>c) úloha rozcvičenia pred vykonávaním pohybových činností ako prevencia pred zranením, rôzne spôsoby rozcvičení bez náčinia, s náčiním, s hudobným doprovodom</p>

<p>d) pomenovať základné pohybové zručnosti, zvládnuť techniku behu, skoku do diaľky a hodu tenisovou loptičkou,</p> <p>e) pomenovať a vykonať základné polohy tela a jeho častí, zvládnuť techniku základných akrobatických cvičení v rôznych obmenách a väzbách a skokov</p> <p>f) vykonať ukážku z úpolových cvičení</p>	<p>d)bežecská abeceda, beh rýchly, beh vytrvalostný, beh akceleračný, beh z rôznych polôh, beh so zmenami smeru, hod loptičkou, hod plnou loptou, skok do diaľky, skok do diaľky znožmo z miesta, pojmy – štart, cieľ, súťaž, pravidlá, dráha</p> <p>e) cvičenia základnej gymnastiky, cvičenia spevňovacie, odrazové, rotačné cvičenia okolo rôznych osí tela cvičiaceho (prevaly, obraty, kotúle), stojka na lopatkách, stojka na hlave cvičenie a manipulácia s náčiním a pomôckami – gymnastickým náčiním (lopta, stuha, obruč, krátka tyč, overbal, fitbal, švihadlo, lano, expander ap.) cvičenie na náradí (lavičky, rebriny, debna, preliezky, lezecké a prekážkové dráhy), preskoky a skoky na švihadle, skoky na pružnom mostíku</p> <p>f) úpolové cvičenia a hry zamerané na:</p> <ul style="list-style-type: none"> • odpory • pretláčanie • preťahovanie
---	--

B. Manipulačné, prípravné a športové hry (30 %)

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<p>- charakterizovať základné pojmy súvisiace s hrami</p> <p>- pomenovať základné herné činnosti jednotlivca</p>	<p>- základné pojmy – pohybová hra, športová hra, hráč, spoluhráč, súper, kapitán, rozhodca, útočník – útok, útočná činnosť, obranca – obrana, obranná činnosť, ihrisko (hrací priestor, hracia plocha), stredová čiara, bránka, kôš, hracie náčinie (lopta, páłka, hokejka a pod.) gól, bod, prihrávka,</p>

<ul style="list-style-type: none"> - vymenovať názvy hier realizovaných vo výučbe - aplikovať v hre dohodnuté pravidlá a rešpektovať ich - zvládnuť techniku manipulácie s náčiním - uplatniť manipuláciu s náčiním v pohybovej alebo prípravnej športovej hre - zvládnuť herné činnosti jednotlivca v hrách realizovaných vo výučbe - využívať naučené zručnosti z hier v rôznom prostredí (telocvičňa, príroda, voda) 	<p>hod, streľba, dribling</p> <ul style="list-style-type: none"> - hry so zameraním na manipuláciu s rôznym tradičným, ale aj netradičným náčiním a s inými pomôckami - pravidlá realizovaných hier, ich význam a sankcie za porušenie, pravidlá fair-play - pohybové hry zamerané na rozvoj pohybových schopností (kondičných, koordinačných a hybridných) - prípravné športové hry zamerané na futbal, basketbal, volejbal, hádzanú, tenis - pohybové hry zamerané na precvičovanie osvojovaných pohybových zručností rôzneho charakteru (gymnastického, atletického, plaveckého)
---	--

C. Hudobno-pohybové a tanečné činnosti (15 %)

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> - vymenovať základné pojmy rytmickej a modernej gymnastiky - pomenovať tanečné kroky realizované vo výučbe - vykonať ukážku rytmických cvičení 	<ul style="list-style-type: none"> - základné pojmy a poznatky – rytmická gymnastika (rytmus, takt, tempo, dynamika), moderná gymnastika – náčinie a cvičenia s ním (lopta, švihadlo, stuha, kužele, obruč), rovnovážne výdrže – pózy, poskoky a skoky (nožnicový, čertík, kadetkový),

<p>- zladit' pohyby tela, chôdzu, skoky a beh s rytmom navodeným potleskom, zvukovým signálom, hudbou</p> <p>- zvládnuť základné tanečné kroky, tanečné motívy v rôznych obmenách realizovaných vo výučbe</p> <p>- vytvoriť krátke väzby a motívy z naučených tanečných krokov ľudových i moderných tancov</p> <p>- uplatniť prvky rytmiky a tanca v hudobno-pohybových, tanečných a dramatických hrách</p> <p>- improvizovať na zadanú tému alebo hudobný motív</p>	<p>tanec – ľudový, moderný, tanečný krok (prísuný, cval, poskočný, polkový, valčíkový, mazurkový),</p> <p>tanečný motív, tanečná väzba, pohybová skladba,</p> <p>rytmické cvičenia spojené s vytlieskavaním, vydupávaním, hrou na telo,</p> <p>cvičenia a hry na rozvoj rytmickej schopnosti,</p> <p>tanečná a štylizovaná chôdza,</p> <p>beh, skoky, poskoky so zameraním na správne a estetické držanie tela ako celku i jeho častí v rôznych polohách</p> <p>tanečné kroky a motívy regionálnych ľudových tancov</p> <p>tanečné kroky a motívy vybraných moderných tancov - aerobik, zumba, brušné tance a iné formy cvičení s hudobným sprievodom</p> <p>rytmizované pohyby s využitím hudby alebo rôznych jednoduchých hudobných nástrojov</p> <p>imitačné pohyby so slovným navádzaním, napodobňovacie pohyby (napr. zvierat, športovcov, činností človeka)</p> <p>tanečná improvizácia, pohybová improvizácia na hudobné motívy, alebo</p>
--	---

	<p>zadané témy</p> <p>tanečná improvizácia na základe naučených tanečných krokov, motívov, väzieb</p> <p>pantomíma</p>
--	--

D. Psychomotorické a zdravotne orientované cvičenia a hry (10 %)

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<p>a) postupne uvoľniť pri slovnom doprovide svalstvo končatín i celého tela</p> <p>b) opísať základné spôsoby dýchania</p> <p>c) vykonať jednoduché strečingové cvičenia</p> <p>d) charakterizovať cvičenia z psychomotoriky, vysvetliť podstatu</p>	<p>a) relaxačné (uvoľňovacie) cvičenia a hry (vyklepávanie, vytriasanie, automasáž a pod.) cvičenia so zameraním na riadené spevňovanie a uvoľňovanie svalstva (svalové napätie a uvoľnenie)</p> <p>b) aktivity zamerané na rozvoj dýchania, dýchacie cvičenia – cvičenia zamerané na nácvik správneho dýchania v rôznych polohách</p> <p>c) natáhovacie (strečingové) cvičenia, kompenzačné (vyrovnávajúce) cvičenia, cvičenia na rozvoj flexibility (ohybnosť, pohyblivosť)</p> <p>d) cvičenia telesnej schémy zamerané na uvedomovanie si vlastného tela – pohybových možností jeho jednotlivých častí, cvičenia spájajúce zmyslové vnímanie s pohybovým (napr. pohybové reakcie na zmyslové podnety) psychomotorické hry</p>

<p>psychomotorických cvičení a ich význam</p> <p>e) aplikovať naučené zručnosti v cvičeniach a hrách</p>	<p>e) rozvoj rovnovážových schopností: statickej r. (cvičenia zamerané na stabilitu a labilitu v rôznych polohách), dynamickej r. (balansovanie na fit lopte, cvičenia na balančných pomôckach – bosu, go-go šliapadlo a pod.), balansovanie s predmetmi (žonglovanie, prenášanie predmetov rôznym spôsobom a pod.), , cvičenia a hry s neštandardným náčiním (balóny, štipce, noviny a pod.)</p>
--	---

E. Aktivity v prírode a sezónne pohybové činnosti (15 %)

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<p>- vymenovať základné druhy realizovaných sezónnych pohybových aktivít, hier, súťaží v škole i vo voľnom čase</p> <p>- bezpečne sa pohybovať v rôznom priestore a v rôznych podmienkach,</p> <p>- prekonať pohybom rôzne terénne nerovnosti,</p> <p>- vysvetliť význam a zásady ochrany prírody počas pohybových aktivít v nej</p> <p>- zvládnuť pohybové zručnosti vybraných sezónnych aktivít</p>	<p>- základné pojmy a poznatky zo sezónnych aktivít realizovaných vo výučbe</p> <p>- chôdza a jej rôzne druhy a spôsoby vzhľadom na povrch a terén</p> <p>- turistika – jej druhy a formy, turistický výstroj, turistický chodník, turistická značka, mapa, buzola</p> <p>- zásady a význam otužovania, pohybu a pobytu v prírode v každom ročnom období a počasí</p> <p>- korčuľovanie (in-line a na ľade) – jazda vpred, vzad, zastavenie, obrat, hry a súťaže na korčuľoch</p> <p>lyžovanie – lyže zjazdové, bežecké, skokanské, zjazd, slalom, beh na lyžiach,</p>

	<p>základná manipulácia s lyžami a palicami, chôdza, obraty</p> <p>- jazda, hry a súťaže na kolobežke a bicykli</p>
--	---

Časová dotácia

Telesná a športová výchova pre 1. stupeň ZŠ	1.ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník
Týždenný počet hodín	2	2	2	
Počet hodín ročne	66	66	66	

VÝTVARNÁ VÝCHOVA

3. ročník

Časový rozsah výučby:

2 hodiny týždenne, 66 hodín ročne

Názov ŠVP:

Štátny vzdelávací program 1. stupňa

základnej školy v Slovenskej republike

Názov ŠkVP:

Školský vzdelávací program pre 1. stupeň ZŠ

ISCED 1

Kód a názov odboru štúdia:

Ročník:

tretí

Stupeň vzdelania:

primárne vzdelávanie

Forma štúdia:

denná

Vyučovací jazyk:

slovenský

1. Charakteristika predmetu, jeho význam v obsahu vzdelávania

Výtvarná výchova v primárnom vzdelávaní vychádza zo spontánneho detského prejavu. Žiaci prostredníctvom výtvarných činností, hravou formou spoznávajú vyjadrovacie prostriedky vizuálnych umení (kresby, maľby, plastiky). Formou výtvarných činností (kreslenia, maľovania, priestorového a objektového vytvárania) sa stretávajú so svetom navrhovania dizajnu, architektúry, fotografie, videa a filmu. Od žiakov očakávame najmä uplatnenie predstavivosti a fantázie; nie napĺňanie dopredu očakávaných výsledkov. Výtvarná výchova je založená na tvorivosti žiaka – na rozvíjaní jeho vlastných nápadov a koncepcií. Zručnosti (ovládanie nástrojov a techník) sú podriadené tvorivosti – prednosť má vymýšľanie, od námetu až po realizáciu formy. Očakávané sú vlastné riešenia žiakov, nie presné plnenie úloh.

Výtvarná výchova obsahuje aj prvky, ktoré ju prepájajú s inými vyučovacími predmetmi, napr. s hudobnou výchovou (tvorivé reagovanie na zvukové podnety), prírodovedou a vlastivedou (reakcie na prostredie, prírodné javy, históriu a pod.) s IKT, s matematikou (porovnávanie, mierka, počet a pod.) s geometriou (tvar).

Žiaci sú veku prístupnou formou uvádzaní do znalosti súčasného umeleckého vyjadrovania sveta, do súčasnej vizuálnej kultúry i kultúrnej tradície. Získavajú dôležité kompetencie porozumenia svetu, ktorý je ich každodennou skúsenosťou.

2. Rozvíjajúce ciele, predmetové spôsobilosti vychádzajúce z kľúčových kompetencií

Kognitívne ciele

Poznávať jazyk vizuálnych médií. Učiť žiaka používať jazykové prostriedky, základné kompozičné princípy, vybrané techniky a procesy vizuálnych médií, rozumieť im a tak zvyšovať uvedomelosť reflexie vizuálnej kultúry. Poznávať a vedieť pomenovať svoj zážitok z umeleckých diel. Poznať vybrané typické diela vizuálnej kultúry, reprezentujúce žánre a niektoré štýlové obdobia.

Senzomotorické ciele

Rozvíjať tvorivosť. Umožniť žiakovi rozvíjať a kultivovať vnímanie, predstavivosť a fantáziu, podporovať a podnecovať jeho nápaditosť a tvorivú sebarealizáciu, prekonávanie konvenčných schém a inovovanie naučených myšlienkových a zobrazovacích vzorcov. Formovať a rozvíjať gramotnosť (zručnosti) žiaka v oblasti vyjadrovania sa výtvarnými prostriedkami prostredníctvom vybraných médií, nástrojov a techník.

Socioafektívne ciele

Formovať kultúrne postoje. Vychovávať žiaka smerom k vytváraniu si primeraných kultúrnych postojov, názorov a hodnotových kritérií.

Formovať celistvú osobnosť. Pristupovať k osobnosti žiaka v jej úplnosti – rozvíjať cítenie, vnímanie, intuíciu, fantáziu, analytické myslenie a poznávanie, a taktiež formovanie a aktívne používanie zručností – to všetko prostredníctvom činnostného a zážitkového vyučovania.

Cieľom predmetu je, aby si žiaci rozvíjali svoju vizuálnu kultúru na úrovni poznania a vyjadrovania.

Žiaci

- Rozvíjajú svoju predstavivosť a fantáziu
- Rozvíjajú si pozorovacie schopnosti
- Spoznávajú základné prostriedky výtvarného vyjadrovania
- Rozvíjajú tvorbu vlastných myšlienkových konceptov a ich formálnu a technickú realizáciu
- Osvojujú si základné zručnosti pri práci s nástrojmi a materiálmi, spoznávajú umelecké diela a svoj zážitok z nich výtvarne vyjadrujú
- Osvojujú si základné kultúrne postoje

Prierezové témy

Povinnou súčasťou obsahu vzdelávania sú prierezové témy, ktoré sa spravidla prelínajú cez vzdelávacie oblasti. Prierezové témy môžeme realizovať viacerými formami, ako :

- integrovanú súčasť vzdelávacieho obsahu daného predmetu
- formou projektu
- formou kurzu

Nevyhnutnou podmienkou účinnosti prierezovej témy je používanie aktivizujúcich, interaktívnych učebných metód. Výber spôsobu a času prierezovej témy je v kompetencii každého učiteľa.

Na úrovni primárneho vzdelávania zavádza ŠvKP tieto prierezové témy:

- **MULTIKULTÚRNA VÝCHOVA** - cieľom je rozvoj chápania iných kultúr, akceptácia a rozvoj medziľudských vzťahov, tolerancie.
- **MEDIÁLNA VÝCHOVA** - cieľom je zmysluplné, selektívne a kriticky využívať médiá

a ich produkty, uvedomovať si aj negatívne vplyvy na rozvoj svojej osobnosti.

- OSOBNOSTNÝ A SOCIÁLNY ROZVOJ - cieľom je rozvíjať sebareflexiu, sebazpoznávanie, sebaúctu, sebadôveru, sebazvedľovanie a zodpovednosť za svoje konanie, prevencia sociálnopatologických javov v škole.
- ENVIRONMENTÁLNA VÝCHOVA – cieľom je rozvíjať vzťah medzi človekom a jeho životným prostredím.
- DOPRAVNÁ VÝCHOVA - cieľom je získať základné vedomosti, zručnosti a návyky zamerané na bezpečné správanie v rôznych dopravných situáciách.
- OCHRANA ŽIVOTA A ZDRAVIA - cieľom je sebaochrana, poskytnutie prvej pomoci, rozvoj teles. zdatnosti, civilná ochrana, zdravotná príprava.
- TVORBA PROJEKTU A PREZENTAČNÉ ZRUČNOSTI - cieľom je komunikovať, argumentovať, používať informácie, riešiť problémy, spolupracovať v skupine, prezentovať sám seba ale aj prácu v skupine.

Medzipredmetové vzťahy:

Mnohé témy v slovenskom jazyku a literatúre sa uplatňujú v tomto predmete (Výjav z rozprávky, Ilustrácia prečítanej knihy, a pod.), v prírodovede sa bohato uplatňujú schopnosti kreslenia, matematická schopnosť zobrazit' priestor vo VYV.

3. Požiadavky na výstup

Absolvent primárneho stupňa vzdelania sa naučil:

- základné vedomosti o farbách, charakteroch tvarov, textúr, základných priestorových vzťahoch,
- vedomosti o vlastnostiach a možnostiach používania výtvarných nástrojov a materiálov
- znalosť základných maliarskych a sochárskych žánrov: krajinomaľby, zátišia, portrétu, sochy, reliéfu,
- prvé vedomosti o vzniku filmu – o pohybe obrazu, akcii, filmovej postave,
- prvé vedomosti o architektonickom priestore a tvare,

- vedomosti o krajine svojho okolia, obci, regióna a ich vizuálnych a estetických kvalitách (typy, tvary, kolorit, usporiadanie, prírodniny, prírodné a kultúrne reálie, remeselné tradície).

Formálne zručnosti:

- realizovať rôzne typy stôp (lína, škvrna, odtlačok, bod)
- vyjadriť plošný a priestorový tvar podľa fantázie a predstavy
- vyjadriť rytmus a pohyb prostriedkami kresby a maľby

Technické zručnosti:

- zvládnuť základné motorické úkony s rôznymi nástrojmi
- vytvárať stopy alebo tvary priamym telesným dotykom
- kresliť prostredníctvom linky
- zvládnuť jednotlivé techniky otláčania
- zvládnuť základy modelovania a otláčania do modelovacej hmoty
- zvládnuť techniku skladania a spájania priestorových tvarov
- zvládnuť jednoduché konštrukčno-technické úkony s materiálmi - krčenie, trhanie, strihanie, skladanie a spájanie materiálov v koláži

Mentálne spôsobilosti:

Žiak dokáže:

- primerane veku pomenovávať postupy a výsledky vlastnej výtvarnej činnosti - krčenie, trhanie, strihanie, skladanie, lepenie
- interpretovať psychickú charakteristiku výrazu zobrazeného motívu - smutný, veselý, nahnevaný
- kategorizovať predmety podľa základných znakov - veľkosť, farebnosť a tvarová podobnosť

4. Metódy a formy práce – stratégia vyučovania

Maľba, kresba, koláž, lepenie, trhanie, skladanie, strihanie, modelovanie, otláčanie, dotváranie, ilustrácia, kolorovanie a dokresľovanie, manipulácia s predmetmi, skupinové práce, práca vo dvojiciach, tvorba projektov, oboznámenie sa s počítačom, leporelo, skladačky, fotoalbum, návšteva galérie, vizuálne médiá, multimédiá.

5. Učebné zdroje

Námety na jednotlivé témy vychádzajú z učebných osnov a následne z TVVP.

Učebným zdrojom zároveň môžu byť aj návštevy galérií, výstavy a prezentačné akcie.

Všetko, čo učiteľ využíva na hodine:

- Vlastné albumy, žiacke práce (z min. roka), portfólio žiakov
- Svojpomocne vytvorené učebné pomôcky
- Kabinetný fond
- Školský knižničný fond
- Doplnková literatúra (met. príručky, , časopisy, elektronické časopisy, , IKT zdroje
- Portál : www.zborovna.sk, www.infovekacik.sk, www.pastelka.sk a iné
- Edusoftwer: Detský kútik a iné edusoftwéry zakúpené zo školských zdrojov.
- Auditívne (sluchové): magnetofón, CD disk, počítačový program a iné
- Vizuálne (zrakové): učebnica, , návod, tabuľky, fotografia, výkres, projekt, nástenné obrazy, schémy, diagramy, mapy, obraz a iné
- Taktilné (hmatové): modely, reálie a iné
- Audiovizuálne (zvukovo- zrakové): televízor, film, videozáznam
- Kombinované: multimédia, učebnica, reálie, dataprojektor
- Informačné technológie: audiovizuálne a počítač, interaktívna tabuľa

6. Hodnotenie predmetu

V rámci novej koncepcii vyučovania výtvarnej výchovy na ZŠ, zavádzame v rámci obsahovej prestavby školstva spôsob hodnotenia a klasifikácie žiaka známkami. Hodnotenie má v prvom rade funkciu pozitívne motivovať žiaka a usmerniť jeho osobnostný vývoj. Tu musí učiteľ brať ohľad na jeho schopnosti, nadanie, ambície a vkus.

Pri hodnotení žiaka má prednosť porovnávanie jeho výkonu s jeho predchádzajúcimi výkonmi a s nastavenými kritériami pre porovnávanie s výkonmi iných žiakov.

Až v druhom rade je teda hodnotenie porovnaním v rámci skupiny žiakov (triedy). Toto porovnanie ma mať najmä výchovný charakter. Pri zohľadnení osobitosti každého žiaka poskytuje obraz o rozvrstvení škály kvality prístupu, výkonu, poznania, schopnosti zaujať stanovisko a výsledku činnosti v porovnaní medzi jednotlivými žiakmi. Nehodnotíme teda len (alebo v prvom rade) výsledok činnosti (vytvorený artefakt), ale celý proces a prístup žiaka v rámci tohto procesu.

Forma hodnotenia

Ťažiskovou formou hodnotenia je osobný rozhovor so žiakom, v ktorom učiteľ žiakovi poskytne citlivú, veku primeranú, analyticky podloženú spätnú väzbu o rôznych aspektoch jeho činnosti. Vo vzájomnej komunikácii má žiak možnosť klásť otázky alebo zdôvodniť svoj prístup. Túto formu odporúčame príležitostne kombinovať aj so seba hodnotením žiaka.

Hodnotiace portfólio:

Tvoria ho výstupy žiackych výtvarných prác, kolektívne tematické práce, práca na projektoch, plagátoch, posteroch a súťažiach.

• Profil absolventa

Absolvent 3. ročníka. programu primárneho vzdelania má osvojené základy čitateľskej, pisateľskej, matematickej, prírodovedeckej a kultúrnej gramotnosti. Získal základy pre osvojenie účinných techník učenia sa a pre rozvíjanie spôsobilostí. Váži si seba aj druhých ľudí, je spôsobilý ústretovo komunikovať a spolupracovať, je vnímavý k potrebám iných. Získal základy používania materinského, štátneho a cudzieho jazyka.

Absolvent 3. ročníka má osvojené tieto kľúčové kompetencie :

- dokáže sa vyjadrovať na úrovni kultúrnej gramotnosti prostredníctvom
- umeleckých a iných vyjadrovacích prostriedkov
- dokáže pomenovať druhy umenia a ich hlavné nástroje
- uvedomuje si význam umenia
- uvedomuje si význam kultúrnej komunikácie vo svojom živote
- cení si a rešpektuje kultúrno historické dedičstvo

- cení si ľudové tradície
- rešpektuje vkus iných ľudí
- dokáže vyjadriť svoj názor a postoj
- pozná pravidlá spoločenského kontaktu / etiketu /
- správa sa kultúrne, kultivovane
 - správa sa primerane k okolnostiam
 - je tolerantný a empatický k prejavom iných kultúr

Rozvoj fantázie a synestetické podnety

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> • Farbami a tvarmi vyjadriť svoje vnemy z rôznych vôní, pomenovať namaľované 	Vône a pachy príjemné a nepríjemné prírodné a umelé vône, parfumy asociálne farby, tvaru – vône, chute, porovnávanie pocitov, ich výtvarná interpretácia

Podnety moderného výtvarného umenia

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> • vytvoriť tvar paketážou • opísať vybrané dielo z umenia paketáže 	Ukážky: umenie paketáže(obalovanie tvaru), presáže(stlačenie a lisovanie tvarov) a akumulácie(hromadenie tvarov), baliace materiály, balenie, lepenie, viazanie, skrytý tvar

Výtvarné činnosti inšpirované dejinami umenia

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> • Výtvarne interpretovať artefakt antického umenia 	Antické umenie(sochárstvo, architektúra, keramika, odev, predmety), príbehy na keramických vázach, mýty

Škola v galérii

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none">Výtvarne parafrázovať osobu (udalosť) na základe videnéhoo výtvarného diela	Predmoderné (historické) a moderné obrazy Zobrazenie svätcov (historických osobností) – charakteristické atribúty, ikonografia najznámejších patrónov, osobností, príbehy osobností z obrazov

Podnety architektúry

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none">Popísať rôzne stavby(podľa zažitej skúsenosti alebo ukážok,)Výtvarne interpretovať vybrané architektúry	Výraz architektúry (napr. podľa slohu: funkcionalistickej, secesnej, barokovej, klasicistickej, rokokovej, gotickej, postmodernej.. podľa funkcie: sakrálnej, pomníkovej, civilnej... podľa materiálu: drevenej, tehlovej, sklobetónovej...) Porovnanie rôznych typov výrazu, ich subjektívneho pôsobenia, architektúra v prírodnom a mestskom prostredí

Podnety fotografie

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none">Doplniť chýbajúce časti fotografie kresbou (maľbou, reliéfom, kolážou...)	Maľba (kresba) zasahujúca do fotografických kompozícií (z časopisov) Rekonštrukcia neúplného obrazu,

	námet fotografie
--	------------------

Podnety videa a filmu

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> Nakresliť prostredie pre vybrané scény z filmu 	Filmový priestor – priestor v ktorom sa odohráva filmový príbeh Filmová scénografia, kulisy scénografia

Elektronické médiá

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none"> Vytvoriť obrázky z písmen nezávisle na riadku v grafickom programe Nakresliť tematický obrázok pomocou nástrojov grafického programu 	Typy písma, veľkosti písma, farby písma, porovnanie rovnakých písmen v rôznych frontoch, rotácia písmen, zrkadlenie písmen, montáž rôznych typov písmen, obrázok z písmen – lettrizmus, vlastné písmená, nástroje grafického programu – čiara, úsečka, vyplnený obdĺžnik alebo štvorec, paleta farieb, krok späť, guma, nastavenie veľkosti hrotu, nástroj priečinka

Podnety dizajnu a remesiel

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none">• Navrhnuť vlastný erb (vlajku, logo) podľa vlastnej fantázie• Vytvoriť jednoduchú bábku	Vybrané znaky a ich význam (erb, vlajka, logo..) Symboly na erboch, vlajkách, logách alternatívne: bábkarstvo, tieňové divadlo, bábky (prstové, marionety, jawajky...) konštrukcia jednoduchej bábky, charakter (výraz) postavy, bábky

Podnety poznávania sveta

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<ul style="list-style-type: none">• Výtvarne vyjadriť vybraný proces zmeny látky v prírode	prírodoveda – zmeny látok (mrznutie, topnie, tuhnutie, horenie, tečenie, vyparovanie, rast...)

Časová dotácia

Výtvarná výchova pre 1. stupeň ZŠ	1.ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník
Týždenný počet hodín	2	2	1	
Počet hodín ročne	66	66	33	

PRACOVNÉ VYUČOVANIE

3. ročník

Časový rozsah výučby:

1 hodina týždenne, 33 hodín ročne

Názov ŠVP:

Štátny vzdelávací program 1. stupňa
základnej školy

Názov ŠkVP:

Školský vzdelávací program pre 1. stupeň ZŠ

ISCED 1

Kód a názov odboru štúdia:	primárne vzdelávanie
Ročník:	tretí
Stupeň vzdelania:	primárne vzdelávanie
Forma štúdia:	denná
Vyučovací jazyk:	slovenský jazyk

Charakteristika predmetu, jeho význam v obsahu vzdelávania

Pracovné vyučovanie na primárnom stupni vzdelávania je zamerané na široké spektrum pracovných činností a technológií založených na tvorivej tímovej spolupráci. Technickým vzdelávaním sú žiaci vedení k získaniu základných užívateľských zručností v rôznych oblastiach ľudskej činnosti. Vzdelávací obsah predmetu pracovné vyučovanie prispieva k vytváraniu životnej a profesijnej orientácie žiakov. Predmet je zameraný na rozvoj praktických pracovných zručností a dopĺňa celé základné vzdelávanie o dôležitú zložku nevyhnutnú pre uplatnenie človeka v ďalšom živote a v spoločnosti.

Vzdelávací štandard ako program aktivity žiakov je koncipovaný tak, aby vytváral možnosti na tie kognitívne činnosti žiakov, ktoré operujú s pojmami, akými sú hľadanie, pátranie, skúmanie, objavovanie, manipulovanie s predmetmi, experimentovanie, konštruovanie, lebo v nich spočíva základný predpoklad rozvíjania ich praktických zručností. V tomto zmysle nemajú byť žiaci len pasívnymi aktérmi výučby a konzumentmi hotových poznatkov, ktoré si majú len zapamätať a následne reprodukovať.

Ak si vyžaduje organizácia činnostného vyučovania pri výrobe výrobkov (Morena, basa, ikebana, kraslice...) zaradených do tematického celku Ľudové tradície a remeslá väčšie časové jednotky ako 45 minút, vyučuje sa tento predmet vo vyučovacom 90-minútovom bloku spojenom s výtvarnou výchovou.

Ciele predmetu

Žiaci

- rozlíšia rôzne prírodné a technické materiály a ich význam pre človeka,
- zdokonalia si základné manuálne zručnosti
- získajú zručnosť v oblasti jemnej motoriky
- pochopia techniku ako nástroj na riešenie problémov reálneho života,

- spoznajú rôznorodosť materiálov a ich druhy,
- základné vlastnosti materiálov a možnosti ich použitia v praxi,
- získajú poznatky o pracovných činnostiach vo vybraných povolaniach a profesiách,
- získajú poznatky používania práce s pracovným náradím,
- oboznámia sa s jednoduchými pracovnými postupmi,
- spoznajú ľudové tradície, remeslá a zhotovia tradičné produkty,
- upevnia svoje kladné morálne a vôľové vlastnosti pri riešení technických problémov,
- pracujú a riadia pracovnú činnosť v tíme, vzájomne si pomáhajú
- narábajú s jednoduchým náradím na opracovanie materiálov bezpečne a dodržiavajú hygienu práce,
- navrhujú vlastnú predstavu pri konštruovaní jednoduchých statických a pohyblivých modelov,

Témy, prostredníctvom ktorých rozvíjame kompetencie, obsah, prierezové témy, prepojenie s inými predmetmi

Vzdelávací obsah je rozdelený do 5 tematických okruhov:

- Človek a práca
- Tvorivé využitie technických materiálov
- Základy konštruovania
- Stravovanie a príprava jedál
- Ľudové tradície a remeslá

Prierezové témy

Povinnou súčasťou obsahu vzdelávania sú prierezové témy, ktoré sa spravidla prelínajú cez vzdelávacie oblasti.

Nevyhnutnou podmienkou účinnosti prierezovej témy je používanie aktivizujúcich, interaktívnych učebných metód. Výber spôsobu a času prierezovej témy je v kompetencii každého učiteľa.

Na úrovni primárneho vzdelávania zavádza ŠvKP tieto prierezové témy:

- MULTIKULTÚRNA VÝCHOVA - cieľom je rozvoj chápania iných kultúr, akceptácia a rozvoj medziľudských vzťahov, tolerancie.
- MEDIÁLNA VÝCHOVA - cieľom je zmysluplné, selektívne a kriticky využívať médiá

a ich produkty, uvedomovať si aj negatívne vplyvy na rozvoj svojej osobnosti.

- OSOBNOSTNÝ A SOCIÁLNY ROZVOJ - cieľom je rozvíjať sebareflexiu, sebapoznávanie, sebaúctu, sebadôveru, sebazvedľávanie a zodpovednosť za svoje konanie, prevencia sociálnopatologických javov v škole.
- ENVIRONMENTÁLNA VÝCHOVA – cieľom je rozvíjať vzťah medzi človekom a jeho životným prostredím.
- DOPRAVNÁ VÝCHOVA - cieľom je získať základné vedomosti, zručnosti a návyky zamerané na bezpečné správanie v rôznych dopravných situáciách.
- OCHRANA ŽIVOTA A ZDRAVIA - cieľom je sebaochrana, poskytnutie prvej pomoci, rozvoj telesnej zdatnosti, civilná ochrana, zdravotná príprava.
- TVORBA PROJEKTU A PREZENTAČNÉ ZRUČNOSTI - cieľom je komunikovať, argumentovať, používať informácie, riešiť problémy, spolupracovať v skupine, prezentovať sám seba ale aj prácu v skupine.
- FINANČNÁ GRAMOTNOSŤ - je schopnosť využívať poznatky, zručnosti a skúsenosti na efektívne riadenie vlastných finančných zdrojov s cieľom zaistiť celoživotné finančné zabezpečenie seba a svojej domácnosti.

Požiadavky na výstup

Absolvent primárneho stupňa vzdelania sa naučil:

- základné vedomosti o charakteroch tvarov, textúr, základných priestorových vzťahoch,
- vedomosti o vlastnostiach a možnostiach používania pracovných nástrojov a materiálov
- prvé vedomosti o architektonickom priestore a tvare,
- získa odbornú-špecifickú poznatky o materiáloch (papier, textil, drevo) a procesoch tvorby produktov.
- pomocou porovnávacieho pozorovania, bádania a experimentovania nadobudne poznatky o technických materiáloch, pozná zásady bezpečnej mobility, poznať pravidlá bezpečnej jazdy na bicykli.
- vie založiť kútik živej prírody a využívať ho na pestovateľské činnosti, výstavky a pokusy.
- pozná viac druhov črepníkových rastlín
- vie založiť jednoduché pokusy na overenie základných životných podmienok rastlín.

- vie samostatne pripraviť jednoduchý pokrm. Vie udržiavať poriadok a čistotu pracovných plôch, dodržiava základy hygieny a bezpečnosti práce.
- vie dodržiavať zásady bezpečnej práce s materiálom a pracovnými nástrojmi.
- žiak pozná význam hlavných sviatkov vlastnej kultúry

Metódy a formy práce – stratégia vyučovania

Koláž, lepenie, trhanie, skladanie, strihanie, modelovanie, dotváranie, manipulácia s predmetmi a s pracovným náradím, skupinové práce, práca vo dvojiciach, tvorba projektov, oboznámenie sa s počítačom, leporelo, skladačky, návšteva galérie, vizuálne médiá, multimédiá. Experimenty. Praktické cvičenie – na rozvoj niektorých vlastností a schopností pri samostatnom konaní. Pozorovanie – uplatnenie pri pozorovaní zmien v prírode, využívanie pri realizácii jednoduchých experimentov.

Učebné zdroje

Námety na jednotlivé témy vychádzajú z učebných osnov a následne z TVVP, v ktorých sú obsiahnuté dané témy pracovného vyučovania.

Učebným zdrojom zároveň môžu byť aj návštevy galérií, dopravného ihriska, výstavy a prezentačné akcie, práce na školskom poličku.

Hodnotenie predmetu

V treťom ročníku ZŠ sú žiaci priebežne i súhrnne hodnotení známkou, dôraz sa kladie na pozitívne, motivujúce hodnotenie prejavov a výsledkov práce žiaka, ako aj jeho správania. Hodnotí sa jeho tvorivosť, aktivita v práci, snaha po spoločnom úsilí pri dosahovaní cieľov. Žiaci majú však mať možnosť byť pozitívne hodnotení za svoje aktivity a majú vedieť, čo už zvládli a čo ešte majú zvládnuť

Hodnotiace portfólio:

Tvorí ho výstupy žiackych prác, kolektívne tematické práce, práca na projektoch, plagátoch, posteroch a súťažiach.

Obsah vzdelávania:

Človek a práca

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<p>Žiak na konci 3. ročníka základnej školy vie/dokáže:</p> <ul style="list-style-type: none">• zdôvodniť význam práce pre človeka,• vysvetliť význam učenia sa k príprave na budúce povolanie,• informovať o rôznych povolaniach z okolia, v ktorom žijú,• uviesť klady a zápory vplyvu techniky na prácu človeka,• diskutovať o poznatkoch získaných na exkurzii	<p>Učenie, povolanie, práca; Význam učenia sa k príprave na budúce povolanie BOZP Hygiena Pracovný a organizačný poriadok Výrobné zariadenie Stavba</p>

Tvorivé využitie technických materiálov

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<p>Žiak na konci 3. ročníka základnej školy vie/dokáže</p> <ul style="list-style-type: none">• zhotoviť výrobok z odpadového prírodného alebo technického materiálu,• zdôvodniť v využitie odpadových materiálov,• vyhodnotiť druhy odpadu z domácnosti,• uviesť možnosti druhotného využitia odpadového materiálu,• preskúmať vlastnosti odpadových materiálov,• preskúmať vlastnosti papiera,• zhodnotiť využitie papiera v praxi,• zhotoviť výrobok z papiera a kartónu,• šiť základné stehy,• preskúmať vlastnosti textilných materiálov,• zhotoviť výrobok z textilu	<p>Odpadový, prírodný a technický materiál Vlastnosti a druhotné využitie odpadového materiálu Triedenie odpadu Pokus na rozložiteľnosť drobných materiálov Výrobky: z téglíkov, zo škatuliek, z drôtu, a pod. Papier a kartón Vlastnosti a použitie Základné suroviny na výrobu papiera Strihanie, trhanie, skladanie, lepenie Výrobky: priestorové a kruhové vystrihovačky, origami, obaly na knihy a darčeky, koláž z kartónu, Textil, vlastnosti textilu (podľa udržiavania tepla, krčivosti, väzby, nasiakavosti a iné), Základné stehy (predný, zadný) Údaje na visačkách textilných materiálov</p>

	Výrobky: záložka do knihy, obrúsok, gombíkový panáčik a pod.
--	--

Základy konštruovania

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<p>Žiak na konci 3. ročníka základnej školy vie/dokáže</p> <ul style="list-style-type: none"> • zhotoviť modely dopravných prostriedkov alebo zdvižných zariadení, • vysvetliť úlohu dopravných prostriedkov a zdvižných zariadení, • diskutovať o bezpečnosti v doprave a na stavbe, • určiť základné časti bicykla, • urobiť elementárnu údržbu bicykla 	<p>Technika v doprave Preprava tovaru Význam a využitie dopravných prostriedkov, dopravné prostriedky v okolí, bezpečnosť v doprave Výrobky: dopravné objekty zo stavebníc alebo z odpadových materiálov (autá, lode, lietadlá, žeravy) Bicykel Pravidlá a bezpečnosť jazdy na bicykli Správne vybavenie bicykla Kontrola a údržba bicykla pred jazdou Bezpečná mobilita Výrobky: leporelo na tému jazdíme bezpečne na bicykli</p>

Stravovanie a príprava pokrmov

Výkonový štandard	Obsahový štandard
<p>Žiak na konci 3. ročníka základnej školy vie/dokáže:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zdôvodniť správne rozloženie kuchynského náradia a spotrebičov, • vysvetliť bezpečné používanie kuchynského náradia a spotrebičov, • prezentovať pravidlá zaobchádzania s horúcimi predmetmi, • vysvetliť pravidlá hygieny v kuchyni, • simulovať/dramatizovať nákup potravín, • odhadnúť cenu plánovaného nákupu, • zdôvodniť význam správneho skladovania potravín, • vytvoriť tabuľku s údajmi o dĺžke skladovania potravín, 	<p>Kuchyňa, jej hlavné časti a ich rozloženie Náradie, spotrebiče v kuchyni a ich význam Základné bezpečnostné a hygienické pravidlá Nákup potravín, cenová kalkulácia nákupu, výhody/nevýhody nákupu na trhoviskách a v supermarketoch Obalové materiály Identifikačné údaje pre spotrebiteľa Skladovanie potravín: miesto skladovania, dĺžka skladovania, záručná doba potravín Jednoduché pokrmy: nátierky, zeleninové alebo ovocné šaláty, sladké nepečené koláče ... Stolovanie, pravidlá stolovania</p>

<ul style="list-style-type: none"> • pripraviť jednoduchý pokrm, • prezentovať zásady správneho stolovania, • upraviť stôl pred stolovaním 	
---	--

Ludové tradície a remeslá

Výkonový štandard	Obsahový štandard
Žiak na konci 3. ročníka základnej školy <ul style="list-style-type: none"> • opísať tradície a remeslá v regiónoch, • vymenovať regionálne ľudové remeslá, • zhotoviť jednoduché výrobky súvisiace s ľudovými tradíciami 	ľudové tradície a remeslá v regióne remeselnícka dielňa múzeum, skanzen výrobky: fašiangové (<i>basa</i>), pôstne (<i>Morena</i>), veľkonočné (<i>kraslice, korbáče, ikebana</i>), a vianočné (<i>ikebana, ozdoby na stromček</i>), ozdoba z drôtu, tkáčsky výrobok, ľudová výšivka...

Časová dotácia

Pracovné vyučovanie pre 1. stupeň ZŠ	1.ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník
Týždenný počet hodín	0	0	1	
Počet hodín ročne	0	0	33	